

## **Nuorisotyötä verkossa**

Turun Tyttöjen Talon verkon kautta toteutettavan toiminnan kehittäminen Keijun varjo -hankkeen ja Sua varten somessa -hankkeen kokemusten pohjalta

Tiia Juopperi

Pro gradu -tutkielma

Digitaalisen kulttuurin, maiseman ja kulttuuriperinnön tutkinto-ohjelma

Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos

Humanistinen tiedekunta

Turun yliopisto

Elokuu 2022

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

## TURUN YLIOPISTO

Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos / Humanistinen tiedekunta

JUOPPERI, TIIA: Nuorisotyötä verkossa, Turun Tyttöjen Talon verkon kautta toteutettavan toiminnan kehittäminen Keijun varjo -hankkeen ja Sua varten somessa -hankkeen kokemusten pohjalta.

Pro gradu -tutkielma, 75 s., 1 Liite.

Digitaalinen kulttuuri

Elokuu 2022

.....

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kehittää Turun Tyttöjen Talon verkon kautta toteutettavaa järjestötoimintaa. Tutkimuskysymyksinä on: Miten Turun Tyttöjen Talon verkon kautta toteutettavaa toimintaa voitaisiin lähteä kehittämään, ja millaista toimintaa voitaisiin toteuttaa verkon kautta tällä hetkellä? Lisäksi tutkimuksessa kartoitetaan verkon kautta toteutetun järjestötoiminnan saavutettavuutta, hyötyjä ja haittoja.

Tutkimus toteutettiin keräämällä haastatteluaineistoja keväällä 2022 Turun Tyttöjen Talon työntekijöiltä sekä Keijun varjo -hankkeen ja Sua varten somessa -hankkeen työntekijöiltä. Turun Tyttöjen Talon työntekijöiden haastattelussa kartoitettiin sitä, millaista kokemusta verkkotoiminnasta heillä on sekä millaista verkkotoimintaa he olisivat halukkaita lähteä toteuttamaan Turun Tyttöjen Talolla. Keijun varjo -hankkeen toimintaa on puolestaan toteutettu verkossa hybridimallina, ja Sua varten somessa -hankkeen toiminta on kokonaan verkon kautta toteutettua nuorisotyötä. Keijun varjo -hankkeen ja Sua varten somessa -hankkeen kokemusten pohjalta sekä aihetta käsittelevien aikaisempien tutkimuskirjallisuuksien avulla aloin kartoittamaan Turun Tyttöjen Talolla toteutettavan verkkonuorisotyön toiminnan mahdollisuuksia tällä hetkellä sekä tulevaisuudessa. Lisäksi tutkimuksessa on otettu huomioon Turun Tyttöjen Talolla käyvien tyttöjen palautteita Turun Tyttöjen Talon toiminnasta.

Tutkimuksessa selvisi, että nuorilla on kova tarve aikuisen, isosisarusmaisena ohjaajan tuelle verkossa. Haastatteluaineistojen pohjalta rajasin Turun Tyttöjen Talon verkkotoiminnan mahdollisuudet seuraaviin kategorioihin: Turun Tyttöjen Talon oma chat ja järjestön toimintaan tutustuminen verkossa, mediakasvatus ja vierailijat verkossa, ryhmätoiminta verkossa esimerkiksi peliryhmä ja lukupiiri sekä verkkotoiminta sosiaalisen median kautta. Tutkimustuloksissa tarkensin, että tällä hetkellä toimintaa verkossa voitaisiin toteuttaa tutustumisten, mediakasvatuksen, vierailijoiden ja lukupiirin kaltaisen ryhmätoiminnan sekä sosiaalisen median kautta toteutettavan toiminnan muodossa. Tyttöjen Talon oma chat sekä peliryhmän kaltainen ryhmätoiminta vaatisi puolestaan resursseja ja kehittämistä. Tutkimustulosten mukaan verkkonuorisotyössä on tärkeä ottaa huomioon nuorisotyön, työyhteisön sekä sosiaalisen median ja verkon palveluiden ohjeistukset ja eettiset kysymykset. Verkkotoiminnassa on myös tärkeää huomioida resurssit, työntekijöiden hyvinvointi sekä toiminnan strateginen suunnittelu. Nuorten kanssa toimiessa on hyvä ottaa huomioon nuorten omat toiveet verkkotoiminnan kannalta ja tutustua nuorten verkkokulttuuriin ymmärtäväisesti ja avoimesti.

ASIASANAT: digitaalinen nuorisotyö, verkkonuorisotyö, nuorisotyö, nuoret, Turun Tyttöjen Talo, Sua varten somessa -hanke, Keijun varjo -hanke, mediakasvatus, sosiaalinen media.

# Sisällysluettelo

<b>1. Johdanto</b>	<b>1</b>
1.1. Tutkimuksen tausta, rajaus ja tavoitteet	2
1.2. Tutkimusmenetelmät	4
<b>2. Digitaalinen nuorisotyö</b>	<b>6</b>
2.1. Verkon merkitys nuorelle	8
2.1.1. Mediakaupungin diginatiivit	10
2.1.2. Nuorten motiivit verkon käyttöön	12
2.2. Nuorisotyö verkossa työntekijän näkökulmasta	14
2.2.1. Mitä resursseja digitaalinen nuorisotyö vaatii	16
2.2.2. Digitaalisen nuorisotyön eettisyys	18
<b>3. Turun Tyttöjen Talo</b>	<b>22</b>
3.1. Tasa-arvotyön lähtökohdat ja sukupuolisensitiivisyys	24
3.2. Ryhmätoiminta ja yksilötyö Turun Tyttöjen Talolla	26
<b>4. Turun Tyttöjen Talon toiminta verkossa</b>	<b>28</b>
4.1. Varissuon toimipisteen haastattelu	29
4.2. Keskustan toimipisteen haastattelu	35
4.3. Turun Tyttöjen Talon tytöt	40
<b>5. Keijun varjo -hanke</b>	<b>42</b>
5.1. Keijun Varjo -hankkeen toiminta verkossa	42
<b>6. Sua varten somessa -hanke</b>	<b>46</b>
6.1. Sua varten somessa -hankkeen toiminta verkossa	48
<b>7. Tutkimustulokset</b>	<b>54</b>
7.1. Turun Tyttöjen Talon chat ja toimintaan tutustuminen	59
7.2. Mediakasvatus ja vierailijat	62
7.3. Ryhmätoiminta verkossa: esimerkkinä peliryhmä ja lukupiiri	63
7.4. Turun Tyttöjen Talon sosiaalinen media	65
<b>8. Pohdintaa</b>	<b>68</b>
<b>9. Lähteet</b>	<b>70</b>
<b>LIITE 1</b>	<b>76</b>

## 1. Johdanto

*”...tää digiloikka tai hybridimalleihin siirtyminen on työntekijä näkökulmasta aika usein tosi rankkaa ja raskasta et jotenki haluaisin tuoda sinne semmosta toiveikkuutta myös siitä et verkossa tehtävä työ ja kohtaaminen siellä verkossa, niin se voi olla myös tosi upeeta ja antoisaa.”<sup>1</sup>*

Näin sanoi Sua varten somessa -hankkeen työntekijä kun haastattelin häntä nuorisotyön digitaalisista mahdollisuuksista. Digiloikalla tarkoitetaan alati kehittyvää teknologiaa ja sen seurauksena tulleita uusia teknologisia taitoja sekä uudenlaisia ajattelutapoja. Digitalisaatio on ollut isona puheenaiheena muun muassa kasvatuksen ja varhaiskasvatuksen parissa.<sup>2</sup> Terveys- ja sosiaalialoilla on puolestaan laadittu linjauksia julkisten palveluiden digitalisoinnille<sup>3</sup>. Sosiaalialalla puhutaan digitaalisesta nuorisotyöstä, jolla tarkoitetaan digitaalisen median ja teknologian hyödyntämistä nuorisotyössä sekä nuorten kanssa toimiessa. Digitaalisen nuorisotyön käsite on noussut esille Suomessa ensimmäisiä kertoja vuonna 2012 eurooppalaisten nuorisoalan toimijoiden kokoontuessa Suomessa. Keskeisenä ajatuksena kokouksessa oli se, että alati teknologisoituvassa yhteiskunnassa vahvistettaisiin nuorten toimijuutta kokonaisvaltaisesti, eli myös verkossa. YouthLink Scotland ja Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus Verke alkoi vuonna 2015 yhteisessä hankkeessa kokoamaan suuntaviivoja sille, miten voitaisiin alkaa hyödyntämään teknologiaa sekä digitaalista mediaa nuorisotyössä. Tämä koettiin ajankohtaiseksi, sillä nuorisotyö toimii usein kytköksissä nuorten vapaa-ajan kanssa, jossa verkko ja sosiaalinen media ovat usein keskeisessä osassa.<sup>4</sup>

Voitaisiin sanoa, että fyysisten ja virtuaalisten vapaa-ajan vieton tilojen rajat ovat alkaneet hämärtyä. Nykyään puhutaan mediakaupungin ilmiöstä, jolla tarkoitetaan kaupungin tutkimista materiaalis-virtuaalisena tilana. Tämä tarkoittaa tilaa, jossa ihmiset ovat läsnä, mutta viestittelevät ja liikkuvat teknologiavälitteisesti.<sup>5</sup> Myös nuorten elämässä virtuaalinen ja reaalin maailma eivät

---

<sup>1</sup> Sua varten somessa -hankkeen työntekijän kommentti haastattelussa.

<sup>2</sup> Koivula & Mustola 2017.

<sup>3</sup> Valtioneuvoston julkaisut: Sosiaali- ja terveysministeriön digitalisaatiolinjaukset 2025.

<sup>4</sup> Lauha 2015.

<sup>5</sup> Parviainen 2014.

välttämättä eroa toisistaan, vaan verkko on osana nuoren arkea. Mutta mikä sitten on nuorisotyön rooli? Kasvatus- ja nuorisoalan on tarkoitus vahvistaa nuoren kasvua ja oman toimijuuden tukemista sekä sosiaalistumista. Nuorisotyön osalta on siis tärkeää selvittää millaisessa ympäristössä nuoret ovat verkossa. On tärkeää ymmärtää nuoren verkon käyttöä ja sitä, miten tärkeä verkko ja sosiaalinen media voivat nuorelle olla, ja tukea nuorta vaikeissa asioissa myös verkossa. Tämän takia nuorisotyön on hyvä myös välillä jalkautua verkkoon. <sup>6</sup>

Sosiaali- ja terveysalan digitaalisatiossa ei kuitenkaan ole tavoitteena siirtää kokonaan esimerkiksi nuorisotyötä verkkoon, vaan kehittää uusia toimintatapoja perinteisen nuorisotyön tueksi <sup>7</sup>. Vaikka nuorisotyössäkin on tapahtumassa etenemistä digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntämiseksi, on kasvokkain kohtaaminen usein sosiaalityössä välttämätöntä, ja täysi digitalisaatio alalla ei välttämättä tuottaisi parhaita tuloksia. Nuorisotyön digitalisaatio voi kuitenkin auttaa saavuttamaan enemmän ihmisiä ja tuoda erilaisia palveluita niille, joilla ei ole välttämättä mahdollisuutta osallistua nuorisopalveluiden toimintaan esimerkiksi fyysisen sijainnin tai liikkumisrajoitteiden takia. Digitaalisen nuorisotyön hyvien puolien lisäksi siinä on myös haasteita, sillä pahimmillaan digitalisaatio voi syrjäyttää ne, joilla ei ole mahdollisuutta älypuhelimeen, tietokoneeseen tai verkkoyhteyteen. <sup>8</sup> Kysymys kuuluukin, miten digitaalista mediaa ja teknologiaa voitaisiin integroida toimivasti perinteiseen nuorisotyöhön?

## **1.1. Tutkimuksen tausta, rajaus ja tavoitteet**

Vaikka nuorisotyön digitalisoituminen on ollut esillä jo useamman vuoden ajan, on kuitenkin verkossa toteutettava nuorisotyö lisääntynyt kahden viime vuoden aikana. Tähän on vaikuttanut maailmanlaajuinen COVID-19-pandemia, jonka aiheuttamat poikkeustilat ovat ajaneet nuorisotyön järjestöjä siirtämään toimintaansa etätoiminnaksi verkkoon, koska paikan päällä toteutettavaa nuorisotyötä ei ole ollut mahdollista järjestää. Verkon kautta toteutettua toimintaa alkoi poikkeustilan aikana järjestämään myös maksutonta vapaa-ajan toimintaa nuorille tytöille järjestävä Turun Tyttöjen Talo. Turun Tyttöjen Talolle verkon kautta toteutettu ryhmä- ja yksilötoiminta oli

---

<sup>6</sup> Lauha 2015.

<sup>7</sup> Saranto et al 2020.

<sup>8</sup> Warttinen et al 2020.

täysin uutta ennen COVID-19-pandemiaa, sillä Turun Tyttöjen Talon toiminta on pääsääntöisesti paikan päällä pidettävää vapaa-ajan toimintaa. Poikkeustila nosti esille Turun Tyttöjen Talon tarvetta kehittää toimintaansa verkossa, ja se toi työntekijöille ajatuksia siitä, millaista verkon kautta toteutettavaa toimintaa Turun Tyttöjen Talolla voitaisiin toteuttaa myös jatkossa.

Olin Turun Tyttöjen Talolla harjoittelussa vuonna 2022 tammikuun ja maaliskuun välisenä aikana. Harjoittelussa tutustuin Turun Tyttöjen Talon toimintaan ja avustin heitä viestinnässä. Sovimme harjoituksen ohjaajan ja Turun Tyttöjen Talon johtajan kanssa pro gradu -tutkielman tekemisestä heille, sillä Turun Tyttöjen Talolla oli poikkeustilan kokemusten jälkeen mielessä verkon kautta toteutettavan toiminnan kehittäminen. Tämä pro gradu -tutkielma on siis tehty Turun Tyttöjen Talolle, ja tutkimuksen tavoitteena on kerätyn tutkimusaineiston sekä aiempien aihetta käsittelevien tutkimusten avulla kehittää Turun Tyttöjen Talon verkon kautta toteutettavaa järjestötoimintaa. Haastattelin tutkimusta varten Keijun varjo -hankkeen sekä Sua varten somessa -hankkeen työntekijöitä, joilla on kokemusta verkon kautta toteutettavasta nuorisotyöstä sekä hybridimallista, eli verkon kautta sekä paikan päällä toteutettavasta nuorisotyöstä.

Tutkimus rajautuu Turun Tyttöjen Talon Varissuon ja keskustan toimipisteiden toiminnan kehittämiseen. Verkon kautta toteutettavan toiminnan kohderyhmä rajautuu Turun Tyttöjen Talon kohderyhmän mukaan, eli 10–16 -vuotiaisiin Varissuon toimipisteellä ja 12–28 -vuotiaisiin keskustan toimipisteellä<sup>9</sup>. Turun Tyttöjen Talon konseptin mukaan kohderyhmä rajautuu tyttöihin sekä nuoriin naisiin sukupuolen moninaisuus huomioiden<sup>10</sup>. Tässä tutkielmassa tarkoitan nuorilla Turun Tyttöjen Talon kohderyhmän mukaan rajautuvaa ikäryhmää eli 10–28-vuotiaita. Nuorilla kuitenkin tarkoitan yleisesti tyttöjä, poikia ja kaikkia sukupuolen moninaisuuden spektriin kuuluvia. Pro gradu -tutkielman päätutkimuskysymyksenä on: Miten Turun Tyttöjen Talon verkon kautta toteutettavaa toimintaa voitaisiin lähteä kehittämään, ja millaista toimintaa voitaisiin toteuttaa verkon kautta tällä hetkellä? Lisäksi tutkimuksessa kartoitan verkon kautta toteutetun järjestötoiminnan saavutettavuutta, hyötyjä ja haittoja.

---

<sup>9</sup> Turun Tyttöjen Talon nettisivut.

<sup>10</sup> Eischer & Tuppurainen 2011.

## 1.2. Tutkimusmenetelmät

Tutkimuksen primääritutkimusaineistona ovat ryhmä- sekä yksilöhaastattelut.

Sekundaaritutkimusaineistona ovat Turun Tyttöjen Talon keräämät palautekyselylomakkeet vuosilta 2019–2021, joissa oli mukana palautteita etätoiminnasta vuosien 2020–2021 ajalta. Tämä tutkimus on laadullista tutkimusta, sillä tarkoituksena on ymmärtää kokonaisvaltaisesti verkon kautta toteutettavan järjestötoiminnan ominaisuuksia sekä toimivuutta, ja kehittää kerätyn tutkimusaineiston sekä aiemman aihetta käsittelevän tutkimuskirjallisuuden pohjalta Turun Tyttöjen Talon toimintaa. Käyttämäni tutkimuskirjallisuus on sosiaalitieteiden ja digitaalisen kulttuurin tutkimuksia, jotka käsittelevät muun muassa digitaalista nuorisotyötä, mediakasvatusta, sosiaalista mediaa, älylaitteita, ja verkkovuoroaikutusta. Lisäksi tutkimus nojaa verkkonuorisotyötä käsittelevään kirjallisuuteen, kuten esimerkiksi Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus Verken artikkeleihin. Olen tutkimuksessani myös käyttänyt lähteenä Tyttöjen Talon toimintaa, ryhmän ohjaamista ja tasa-arvotyötä käsitteleviä tutkimuksia.

Tutkimusaineisto kerättiin tammikuussa sekä helmikuussa 2022 Turun Tyttöjen Talon harjoitteluni aikana. Tutkimusta varten on haastateltu kolme eri tahoa: Turun Tyttöjen Taloa, Keijun varjo -hanketta sekä Sua varten somessa -hanketta. Haastattelin ensin Turun Tyttöjen Talon työntekijöitä, jotta saisin käsityksen siitä, millaisesta verkon kautta järjestetystä yksilö- ja ryhmätoiminnasta heillä on jo kokemusta ajalta 2020–2021, miten verkon kautta järjestetty toiminta heillä toimi ja mitä kehitettävää siinä olisi. Lisäksi halusin tietää Turun Tyttöjen Talon työntekijöiden toiveita verkon kautta toteutettavan toiminnan suhteen. Haastattelin Turun Tyttöjen Talon Varissuon sekä keskustan toimipisteiden työntekijöitä, jotta saisin yhtenäisen kuvan siitä, mitä Turun Tyttöjen Talo kokonaisuudessaan verkon kautta toteutettavan toiminnan kehittämiseltä toivoo. Molempien toimipisteiden ryhmähaastattelut toteutettiin erikseen. Turun Tyttöjen Talon toimipisteiden ryhmähaastatteluiden lisäksi primääritutkimusaineistona on yksilöhaastattelut Keijun varjo -hankkeen sekä Sua varten somessa -hankkeen työntekijöiden kanssa. Molemmilla hankkeilla on enemmän kokemusta verkon kautta toteutettavasta, nuorille suunnatusta toiminnasta. Keijun varjo -hanke toteuttaa toimintaansa sekä verkon kautta, että paikan päällä. Sua varten somessa -hankkeen toiminta on puolestaan kokonaan verkon kautta toteutettavaa nuorisotyötä. Kaikki haastattelut toteutettiin etänä Zoomin kautta ja haastattelut tallennettiin Zoom-tallenteina.



Kaikki haastattelut olivat puolistrukturoituja haastatteluita, joissa minulla oli mukana haastattelurunko, jonka avulla haastattelutilanne kulki johdonmukaisesti. Annoin kuitenkin ryhmähaastatteluiden keskustelun edetä myös omalla painollaan. Yksilöhaastattelut etenivät enemmän järjestelmällisesti haastattelurungon mukaan. Ennen haastattelutilanteita kerroin haastateltaville, mitä tarkoitan verkon kautta toteutettavalla yksilö- ja ryhmätoiminnalla ja toin myös esille sen, että mukaan lasketaan sosiaalisen median kautta toteutettu toiminta. Haastatteluiden aikana saatoin kysyä haastateltavilta tarkentavia kysymyksiä, jos niille oli tarvetta. Haastattelurungolla pyrin saamaan vastauksia tutkimuskysymyksessä esitettyihin kysymyksiin. Haastattelurunko oli kaikissa haastatteluissa seuraavanlainen:

1. Millaisesta verkon kautta toteutettavasta yksilö- tai ryhmätoiminnasta teillä on kokemusta?
2. Mitkä asiat olette kokeneet verkon kautta toteutetussa toiminnassa eduksi?
3. Mitkä asiat ovat tuoneet haasteita verkon kautta toteutetussa toiminnassa?
4. Onko mielestänne verkon kautta toteutettu toiminta vaikuttanut saavutettavuuteen? Oletteko esimerkiksi huomanneet eroja siinä, miten saavutatte nuoria verkon kautta versus paikan päällä?
5. Millaista palautetta tytöiltä/nuorilta on tullut järjestämästänne verkon kautta toteutetusta toiminnasta?
6. Millaisia toiveita teillä itsellänne on verkon kautta toteutetun toiminnan suhteen?

Haastattelut suoritettiin eettisiä periaatteita noudattaen: haastatteluun osallistuminen oli täysin vapaaehtoista, ja haastateltavilla oli oikeus esiintyä tässä tutkimuksessa anonymyminä. Kaikki haastateltavat täyttivät tutkimuslupasopimuksen (Liite 1), jossa kävi ilmi tutkimuksen aihe, kerätyn aineiston käyttötarkoitus, aineiston käsittelyn luottamuksellisuus sekä tutkijan tiedot. Eettisten tieteellisten käytäntöjen mukaan haastateltavien henkilötiedot ovat anonymisoitu seuraavasti <sup>11</sup>:

Varissuo	Haastateltava
Työntekijä A	H1
Työntekijä B	H2
Työntekijä C	H3
Keskusta	
Työntekijä D	H4
Työntekijä E	H5

<sup>11</sup> Ranta & Kuula-Luumi 2017.

Keskusta	Haastateltava
Työntekijä F	H6
Keijun varjo -hanke	
Työntekijä G	H7
Sua varten somessa -hanke	
Työntekijä H	H8

## 2. Digitaalinen nuorisotyö

*”Digitaalista teknologiaa koskeva juupas-eipäs-keskustelu on usein kuitenkin hedelmätöntä, ja hankalamman siitä tekee, kun syyttävä sormi kohdistetaan nuoriin ja heidän uudenlaisiin tapoihinsa kommunikoida ja toimia digitaalisessa maailmassa”.*<sup>12</sup>

Lainauksessa Verken tutkimus- ja julkaisutoiminnasta sekä strategisesta kehittämisestä vastaava Heikki Lauha tuo esille nuorten toimijuutta verkossa ja samalla myös digitaalisen nuorisotyön tärkeyttä. Nuoret käyttävät digitaalista teknologiaa ja ovat läsnä verkkokulttuurissa, joten nuorisotyön tehtävänä olisi avustaa nuorta myös digitaalisessa maailmassa.<sup>13</sup> Tässä luvussa käsittelen digitaalista nuorisotyötä kokonaisuudessaan. Käsittelen myös verkon merkitystä nuorille sekä nuorten motiiveja verkon käyttöön, sillä nuorten verkkokulttuuria ja verkon käytön motiiveja on hyvä ymmärtää kun lähtee miettimään, miten nuorta voi tukea digitaalisessa maailmassa. Luvun lopuksi käsittelen digitaalista nuorisotyötä nuorisotyöntekijöiden näkökulmasta sekä verkkonuorisotyöhön liittyviä eettisiä kysymyksiä.

Digitalisaation myötä myös nuorisotyön piirissä on koettu tarvetta palveluiden ja toimintamuotojen uudistamiseen, sillä nuorten keskuudessa digitaalisuus on keskeinen osa nuorisokulttuuria. Suomessa digitaalisuutta on alettu hyödyntämään nuorisotyön ulkoisessa viestinnässä jo 1980-luvun lopulla verkkosivustojen yleistyessä. 2000-luvun alussa digitaalisuutta hyödynnettiin nuorisotyössä nuorten kohtaamisessa verkossa. Digitaalinen nuorisotyö ei siis ole täysin uusi nuorisotyön muoto,

<sup>12</sup> Lauha 2015.

<sup>13</sup> ibid.

mutta käsite on muodostunut ja saanut enemmän tuulta allensa digitaalisen nuorisotyön kehittämishankkeissa vuodesta 2015 eteenpäin.<sup>14</sup>

Nuorisotutkimusverkoston tutkija Juha Nieminen on määritellyt nuorisotyölle neljä erilaista perusfunktiota, jotka ovat sosialisatio, personalisaatio, kompensatio sekä resursointi- ja allokoitiefunktio. Sosialisointi tarkoittaa nuoren yhteisöllisen, kulttuurisen ja yhteiskunnallisen toiminnan tukemista ja nuoren liittämistä lähiyhteisöjen jäseneksi. Personalisaatio puolestaan tarkoittaa nuoren kasvun, itsenäisyyden ja identiteetin löytämisen tukemista. Kompensatiolla tarkoitetaan nuorten auttamista vaikeuksissa ja ”puutteiden korjaamista” sosiasiatian ja personalisaation kysymyksissä. Tarkemmin sanottuna nuorta ohjataan yhteiskuntaan liittymisessä ja omien mahdollisuuksien toteuttamisessa sekä korjataan tasa-arvoon sekä yhdenvertaisuuteen ja omaan elämähallintaan liittyviä ongelmia. Resursoinnilla ja allokoinnilla puolestaan tarkoitetaan nuorten yhteiskunnan voimavarojen vahvistamista ja niiden suuntaamista yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Kaikkien nuorisotyön organisaatioiden ei ole tarkoitus toteuttaa kaikkia funktioita, mutta funktiot eivät kuitenkaan sulje toisiansa pois. Lisäksi nuorisotyön piilofunktiona on kontrollifunktio, jolla tarkoitetaan nuorten vapaa-ajan valvontaa.<sup>15</sup>

Digitaalisessa nuorisotyössä erityispiirteenä perinteisestä nuorisotyöstä eroten on verkon kautta toteutettava mediakasvatus sekä verkkokäyttämisen tarkkaileminen ja nuoren avustaminen siinä. Tutkija Dana Cohlmeier on määritellyt digitaalisen nuorisotyön tärkeimmiksi päämääriksi nuorten digitaalisten taitojen edistämisen, digitaalisen kansalaisuuden ja osallisuuden tukemisen, digitaalisuuden ulkopuolisuuden vähentämisen, tukemisen verkkoon liittyvissä riskeissä ja mahdollisuuksissa sekä tukipalveluiden tarjoamisen.<sup>16</sup> Digitaalisen nuorisotyön päämäärien täyttämisen lisäksi on kuitenkin hyvä ottaa myös perinteisen nuorisotyön funktiot huomioon.

Myös digitaalisessa nuorisotyössä voidaan toteuttaa erilaisia nuorisotyön menetelmiä.

Yhteisöpedagogi Päivi Timonen on määritellyt digitaalisen nuorisotyön eri menetelmiä, joita on muun muassa verkkoperustainen nuorisotyö ja verkkonuorisotyö, verkkonuorisotoiminta, oppimisen edistäminen sekä mediakasvatus verkkoperusteisessa nuorisotyössä. Verkkoperusteinen

---

<sup>14</sup> Lauha 2016.

<sup>15</sup> Nieminen 2007.

<sup>16</sup> Cohlmeier 2016.

nuorisotyö ja verkkonuurisotyö pitää sisällään nuorisotalojen ulkoisen viestinnän verkon kautta, neuvontatyön sekä avoimen nuorisotoiminnan verkossa. Lisäksi ne pitävät sisällään verkkopelien ja erilaisten verkkokeskustelualustojen käyttämisen osana nuorisotyötä. Verkkonuurisotoiminnalla puolestaan tarkoitetaan nuorten itse rakentamaa nuorisotoimintaa verkossa. Oppimisen edistämiseksi Timonen tarkoittaa osallisuutta sekä vertaistoimintaa verkon kautta ja mediakasvatuksella puolestaan nettietiketin, nettiturvallisuuden ja tietosuojan opettamista nuorille.

<sup>17</sup> Digitaalisen nuorisotyön välineinä voidaan käyttää digitaalisia laitteita, kuten älypuhelimia, padeja ja tietokoneita, jotka mahdollistavat eri verkkoalustoiden käyttämisen. Suurin osa tämän hetken digitaalisesta nuorisotyöstä toteutetaan käyttämällä nuorten suosimia sosiaalisen median alustoja, kuten YouTubea, WhatsAppia, Instagramia, TikTokia ja Snapchattia, mutta verkon kautta toteutettavaa muunlaista nuorisotoimintaa, kuten ryhmätoimintaa ja median tuottamista yhdessä nuorten kanssa toteutetaan vielä kohtuullisen vähän.<sup>18</sup>

## 2.1. Verkon merkitys nuorelle

Teknologian kehittymisen luomat muutokset ovat osittain arkipäiväisten asioiden siirtymistä verkkovälitteiseksi myös nuorisokulttuurissa. Nuorten arkielämään, sosialisointiin ja harrastuksiin on siis vahvasti sidoksissa media ja teknologia.<sup>19</sup> Verkko toimii muun muassa nuorten ihmissuhteita ylläpitävänä viestintävälineenä kasvokkaisen vuorovaikutuksen lisäksi, esimerkiksi sosiaalisten median palveluiden tai WhatsAppin kaltaisten pikaviestintäpalveluiden kautta.<sup>20</sup> *A Grip on Media* tutkimuksen mukaan 10–29-vuotiaista nuorista 89 % sanoi harrastavansa jotain, josta 42 % kertoi harrastuksen liittyvän jollain tavalla mediaan, kuten esimerkiksi videopelien tai TV:n ja suoratoistopalveluiden katsomiseen <sup>21</sup>. Lisäksi eri verkkopalveluiden ja teknologian käyttäminen on nuorille myös tapa rentoutua ja etsiä tietoa asioista <sup>22</sup>.

---

<sup>17</sup> Sinisalo-Juha & Timonen 2011.

<sup>18</sup> Lauha 2016.

<sup>19</sup> Joensuu 2011.

<sup>20</sup> Merikivi et al 2019.

<sup>21</sup> Salasuo et al 2019.

<sup>22</sup> Joensuu 2011.

On siis selvää, että verkko on tullut isoksi osaksi nuorten elämää sekä myös osaksi nuorten sosiaalista kasvuympäristöä, jossa luodaan, välitetään ja ylläpidetään nuorisokulttuuria<sup>23</sup>. Nuorten verkkokulttuuriin liittyy vahvasti erilainen tekeminen, kuten edellä mainitut harrastukset tai sosiaalisten suhteiden luominen sekä ylläpitäminen, mutta siihen liittyy myös itsensä ilmaisu ja sisällön tuottaminen<sup>24</sup>. Nuorten kansalaisidentiteetistä kirjoittaneet Sirkku Kotilainen ja Leena Rantala nostavat esiin vuoden 2008 tutkimuksia, joiden mukaan alle 20-vuotiaat nuoret määrittellään mediasuhteeltaan aktiivisiksi toimijoiksi, millä tarkoitetaan sitä, että nuori on verkossa sekä median kuluttaja, että sisällön tuottaja. Verkkopalveluista nuoret tuntuvat suosivan eritoten viestintäteknikkaa sekä sosiaalisen median palveluita, kuten Instagramia.<sup>25</sup> Vaikka toisaalta nuorten suosimia verkkopalveluita ei voida yleistää, sillä verkkopalveluiden suosiot vaihtelevat iän ja mahdollisesti myös sukupuolen sekä kyseisen verkkopalvelun elinkaaren mukaan<sup>26</sup>. Kotilainen ja Rantala nostavat esille Sonia Livingstonen tutkimuksen, jonka mukaan kuitenkin kaikkia nuoria ei voida pitää yhdenvertaisena käyttäjäryhmänä, vaan jokaisen nuoren median käyttöön on sidoksissa tämän perheen sosiaalinen asema sekä kulttuurierot ja jossain määrin myös nuoren sukupuoli.<sup>27</sup> Kuitenkin tulee muistaa, että jokaisen suhde mediaan on yksilöllistä. Nuorten tavat toimia verkossa eroavat toisistaan, ja erojen takia nuorisotyöntekijän on hyvä ottaa huomioon jokaisen nuoren henkilökohtaiset kokemukset ja yksilölliset tavat verkossa<sup>28</sup>.

Lasten ja nuorten säätio on tehnyt yhdessä Unelmien some -selvityksen TietoEVRYn kanssa, jonka tarkoituksena on kerätä nuorten omia ajatuksia ja toiveita liittyen sosiaaliseen mediaan. Selvityksessä kerättiin vastauksia 731 15–18-vuotiaalta nuorelta, joista 48 % oli tyttöjä, 49 % poikia ja 1 % muunsukupuolisia. Loput 2 % eivät vastanneet sukupuolikysymykseen. Selvityksessä tuli esille, että nuoret viettävät aikaa verkossa keskimäärin 15–20 tuntia viikossa, ja 82 % nuorista uskoi viiden vuoden sisällä sosiaalisen median käytön lisääntyvän. Nuorista 21 % toivoi viettävänsä yhä enemmän aikaa sosiaalisen median parissa. Nuorista 72 % uskoi sosiaalisen median vaikuttavan tulevaisuudessa yhä enemmän identiteetin rakentamiseen, ja 58 % nuorista uskoi tulevaisuudessa teknologian kehittyvän ja vuorovaikutus mahdollisuuksien parantuvan entistä enemmän.

---

<sup>23</sup> Joensuu 2011.

<sup>24</sup> Lehtikangas 2014.

<sup>25</sup> Kotilainen & Rantala 2008.

<sup>26</sup> Salasuo et al 2019.

<sup>27</sup> Kotilainen & Rantala 2008.

<sup>28</sup> Lehtikangas 2014.

Selvityksen mukaan kuitenkin 67 % nuorista halusi enemmän aikaa myös ilman sosiaalista mediaa. Selvityksen tuloksissa oli eroja sukupuolten välillä, ja tytöt toivoivat enemmän kohtaamisia sosiaalisen median ulkopuolella. Kaiken kaikkiaan selvityksen tuloksista korostui se, että verkko ja sosiaalinen media tulevat entistä enemmän tulevaisuudessa olemaan osa nuorten elämää. <sup>29</sup>

### 2.1.1. Mediakaupungin diginatiivit

Fyysisten ja virtuaalisten tilojen rajat ovat alkaneet hämärtyä nykypäivänä. Median ja kulttuurin tutkija Scott McQuire määrittelee median leviämistä osaksi urbaania todellisuutta käsitteellä mediakaupunki, millä hän tarkoittaa juurikin virtuaalisten ja fyysisten tilojen jatkuvaa ylittymistä sekä samankaltaisuutta urbaanissa elämässä. <sup>30</sup> Tämä tarkoittaa konkreettisesti sitä, että esimerkiksi älypuhelimet ovat mahdollistaneet virtuaalisten tilojen käyttämisen siellä missä älypuhelimien käyttäjäkin on. Nuoret pääsevät missä tahansa käsiksi eri sosiaalisten median palveluihin, kuten Instagramiin ja Twitteriin. Nuorten mediakaupungissa vallitsee oma nuorisokulttuurinsa, joka on osaksi sidonnainen myös yleiseen kulutusyhteiskuntaan sekä politiikkaan esimerkiksi trendien ja muotibloggaajien kautta. Toisaalta jokainen nuori on myös omanlaisessaan virtuaalisessa kaupungissa riippuen nuoren asuinpaikasta, sosioekonomisesta taustasta sekä omista kiinnostuksen kohteista. Mediakaupungissa voi fyysisten tilojen tapaan olla myös syrjäytymistä sekä yksinäisyyttä kokevia nuoria. <sup>31</sup> Tästä esimerkkinä voitaisiin nostaa esimerkiksi viestintäpalveluiden tai sosiaalisen median virtuaalisista ryhmistä ulos jäämisen. Sosiaalisen median ja stressin korrelaatiota nuorten keskuudessa käsittelevän tutkimusten mukaan oman ikäluokan negatiivinen palaute tai palautteen puute sosiaalisessa mediassa sekä toisten tekemisten seuraaminen ulkopuolelta voi aiheuttaa stressiä sekä FOMOa (Fear of missing out), eli suomennettuna paitsi jäämisen pelkoa.<sup>32</sup>

Mediakaupungista on myös osaltaan tullut nuoren kasvuympäristö, mikä on tuonut omia haasteita sekä huolia esimerkiksi siitä, että nuori vieraantuisi fyysisestä kasvuympäristöstään viettämällä

---

<sup>29</sup> Lasten ja nuorten säätiön nettisivut: Unelmien some - Mitä nuoret toivovat tulevaisuuden sosiaaliselta medialta.

<sup>30</sup> McQuire 2008.

<sup>31</sup> Sumiala & Suurpää 2014.

<sup>32</sup> Beyens et al 2016.

liikaa aikaa verkossa<sup>33</sup>. Vaikka nuorten median käyttöön liittyykin huolia, niin toisaalta nuorisoa nostetaan esille digitaalisen aikakauden ja teknologian käytön ”taitavina osajina”<sup>34</sup>. Tietokirjailijat Marc Prensky sekä Don Tapscott ovat tuoneet 2000-luvun vaihteella esille määritelmän diginatiiveista. Tällä tarkoitetaan 1980–1990-luvuilta alkaen syntyneitä sukupolvia, jotka ovat kasvaneet uuden teknologian, kuten tietokoneiden, matkapuhelinten, videokameroiden ynnä muiden digitaalisten laitteiden parissa.<sup>35</sup> Prenskyn mukaan tämän sukupolven syntyessä suoraan informaatioteknologian yhteiskuntaan, arkipäiväistynyt teknologian käyttäminen on vaikuttanut nuorten tapaan oppia, tulkita sekä ymmärtää nuorta ympäröivää maailmaa. Prensky vertaa diginatiiveja nuoria vanhempaan sukupolveen, jota hän kutsuu digisiirtolaisiksi. Digisiirtolaiset eivät ole syntyneet uuden teknologian aikakauteen, vaan nuorista poiketen ovat joutuneet muuttamaan tapansa tulkita maailmaa digitalisoituvassa yhteiskunnassa.<sup>36</sup> Filosofi ja kasvatustieteilijä Reijo Kupiainen on sanonut, että perinteinen kasvatustieteilijä suosii niin sanotusti ”vanhoja kasvatuksen malleja”, mikä olisi ristiriidassa uuden teknologian parissa kasvaneen sukupolven toimintakulttuurin kanssa<sup>37</sup>. On kuitenkin tärkeä ymmärtää, että ”diginatiiviuudesta” huolimatta lapset ja nuoret eivät ole yhtenäinen ryhmä taitavia teknologian käyttäjiä, sillä kaikki eivät ole yhtä kiinnostuneita erilaistista digitaalisista teknologioista, kuten esimerkiksi videopeleistä<sup>38</sup>.

Nuorista ja älylaitteista kirjoittaneet Mikko Salasuo, Jani Merikivi sekä Sami Myllyniemi nostavat nuorten älylaitteita koskevassa artikkelissa esille, että sosiaalisella medialla on vaikutusta siihen, miten nuoret käyttäytyvät mediakaupungin ulkopuolella, kotona sekä kodin ulkopuolella. Nuorten keskusteluissa nousee yhä enemmän esille henkilöitä ja ilmiöitä, jotka ovat läsnä sosiaalisessa mediassa, mutta eivät paikan päällä.<sup>39</sup> Nuorisotutkija Johanna Sumiala sekä mediatutkija Leena Suurpää kuitenkin tuovat esille, että nuorten mediassa käyttämän ajan sijaan pitäisi tutkimuksissa enemmän keskittyä siihen, miten nuoret kokevat paikkansa mediakaupungissa. Tämä vaatii

---

<sup>33</sup> Sumiala & Suurpää 2014.

<sup>34</sup> Salasuo et al 2019

<sup>35</sup> Kupiainen 2013.

<sup>36</sup> Salasuo et al 2019.

<sup>37</sup> Kupiainen 2013.

<sup>38</sup> Koivula & Mustola 2017.

<sup>39</sup> Salasuo et al 2019.

tutkijoilta, nuorisoalan ammattilaisilta sekä vanhemmilta ymmärrystä sekä ennakkoluulotonta asennetta nuorten verkon ja sosiaalisen median käyttöä kohtaan.<sup>40</sup>

### **2.1.2. Nuorten motiivit verkon käyttöön**

Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus Verke on tehnyt vuosina 2010–2014 kartoituksen nuorten verkon käyttämisen motiiveista. Kartoituksessa tuodaan esille edellisissä kappaleissa nostetut verkon käyttötavat, kuten oman sisällön luomisen sekä sosiaalisen kanssakäymisen eri verkkopalveluissa. Verke nostaakin nuorten verkon käyttötavoista esille kolme keskenäistä verkon käytön motiivia nuorten keskuudessa: identiteetin muodostaminen, vuorovaikutus sekä yhteisöllisyys, toimijuus ja vaikuttaminen.<sup>41</sup>

*Youth, Identity and Digital Media* teoksessa David Buckingham tuo esille kehityspsykologi Erik Eriksonin teorian, jonka mukaan nuoruus on kriittistä aikaa identiteetin muodostamiselle. Eriksonin mukaan nuoruudessa yksilöt tulevat enemmän itsetietoisiksi omista vahvuuksistaan sekä heikkouksistaan ja saavat itsevarmuutta yksilöllisistä piirteistään. Eriksonin teorian mukaan nuoruudessa käydään läpi ”identiteettikriisi”, jonka aikana nuori etsii omia arvojaan, tulevaisuuden haaveitaan sekä seksuaalisuuttaan. Eriksonin mukaan nuori rakentaa identiteettinsä itse, mutta identiteetin rakentumisessa on myös tärkeänä tekijänä muut ihmiset, erityisesti oman ikäryhmän nuoret, jotka huomaavat ja vahvistavat nuoren identiteettiä.<sup>42</sup> Tutkija Claudia Mitchell yhdistää Eriksonin identiteettikäsitystä identiteetin muodostamiseen verkon kautta. Mitchell toteaa uuden teknologian olevan hyvä paikka nuorelle identiteetin etsimiseen. Viestittely muiden kanssa sekä internetin selaaminen antaa nuorelle mahdollisuuden muokata omaa verkkomaailmaansa, ideoitansa sekä käsitystä itsestä sekä muista ihmisistä.<sup>43</sup> Myös Verken kartoituksesta kirjoittanut Annukka Lehtikangas tuo esille samoja aiheita tiivistämällä asian seuraavasti: ”Nuoret kokevat identiteetin verkossa joustavana, muovailtavana ja jatkuvasti päivitettävänä”. Verkko sisältää paljon itseilmaisun mahdollistavia alustoja. Anonymiteetti puolestaan mahdollistaa tiloja, joissa nuori voi testata anonyymisti omia mielipiteitään. Sosiaalisessa mediassa yleensä korostuu vain positiivisten

---

<sup>40</sup> Sumiala & Suurpää 2014.

<sup>41</sup> Lehtikangas 2014.

<sup>42</sup> Buckingham 2008.

<sup>43</sup> Mitchell 2008.



asioiden esille tuominen, ja myös nuoret ovat tarkkoja siitä, millaisen kuvan he verkossa antavat muille.<sup>44</sup>

Verkon suosiota varmasti selittää sen monipuolisuus, mutta se on käyttäjilleen etenkin sosiaalinen ympäristö. Verkon kautta nuorella on mahdollisuus tutustua uusiin ihmisiin, pitää yllä olemassa olevia ihmissuhteita sekä jakaa halutessaan ajatuksiaan vaikka koko maailmalle. Verkon kautta nuori voi rakentaa omia sosiaalisia vapaa-ajan tiloja, joissa yhteydenpito on mahdollista kasvokkaisten tapaamisten välissä. Verkon sosiaalisissa tiloissa luodaan uusia verkkokulttuureita, jotka tulevat myös nuoren elämässä osaksi verkon ulkopuolista kommunikaatiota. Viestinnän välineet monipuolistuvat koko ajan ja uudet viestinnän välineet nousevat myös nuorten suosioon.<sup>45</sup> Tällä hetkellä nuorten suosimiksi sosiaalisen median kanavaksi on Instagramin ja Snapchatin lisäksi tullut TikTok. Ulla Heinonen on tutkinut digitaalista yhteisöllisyyttä, eli kokemusta johonkin kuulumisesta verkossa. Yhteisöllisyyttä myös verkossa luo vuorovaikutus, tunnesiteet, toimiva yhteys, samanlaiset arvot ja tavoitteet sekä tiettyyn aikaan ja paikkaan sidonnaisuus. Yhteisöllisyys verkossa perustuu vapaaehtoisuuteen ja sitoutumiseen omasta tahdosta. Heinonen nostaa virtuaaliyhteisöjen piirteiksi yleensä populaarikulttuuriset ja kaupalliset tekijät, mutta toteaa yksilöiden muokkaavan virtuaaliyhteisöjä sellaisiksi, jotka vastaavat heidän omia tarpeitaan. Heinonen nostaa kuitenkin esille psykologi Patricia Wallacen teorian siitä, että yhteisö ja sen luonne määrittelee osaltaan yhteisöön kuuluvan henkilön käyttäytymistä. Heinosen mukaan verkkoyhteisöllekin on ominaista se, että henkilöt voivat kuulua moniin eri verkkoyhteisöihin samanaikaisesti.<sup>46</sup> Ihmisen perustarpeisiin on sanottu kuuluvan yhteisöllisyyden tunteminen sekä tunne siitä, että muut ihmiset välittävät. Mari Pienimäki on tutkinut nuorten hyvinvoinnin lisäämistä mediakasvatuksella ja yhteisöllisyydellä mediassa. Tutkimusten mukaan median käyttäminen lisäsi tutkittujen nuorten pätevyyden, kuuluvuuden sekä autonomian tunnetta, mikä on positiivista nuoren kehityksen kannalta.<sup>47</sup>

Sirkku Kotilainen ja Leena Rantala ovat tutkineet nuorten mediavaikuttamista ja tuovat esille, että nuorten suhde mediaan jakautuu aktiiviseen ja passiiviseen toimijuuteen. Passiivinen toimija

---

<sup>44</sup> Lehtikangas 2014.

<sup>45</sup> Joensuu 2011.

<sup>46</sup> Heinonen 2008.

<sup>47</sup> Pienimäki 2019.

verkossa toimii niin sanotusti yleisön roolissa, eli median kuluttajana. Toisaalta verkossa yleisö voi myös olla aktiivinen, millä puolestaan tarkoitetaan mahdollisuutta esimerkiksi kommentoida sosiaalisen median julkaisun kommenttikenttään. Toisaalta taas nuoret toimivat myös aktiivisina median käyttäjinä, eli sisällön tuottajina sekä vaikuttajina.<sup>48</sup> Nuoret tuntuvat olevan innokkaita jakamaan sisältöä sekä vaikuttamaan. Annukka Lehtikangas nostaa Verken julkaisussa esille, että nuoret kokevat osallistumisen ja vaikuttamisen verkon kautta helpoksi. Kaiken kaikkeaan verkkokulttuuri tuntuu olevan nuorille paikka ilmaista itseään, jossa on myös mahdollista rakentaa omaa identiteettiään, harrastaa, sosialisoida, kokea yhteisöllisyyttä sekä vaihtaa näkemyksiä toisten kanssa.<sup>49</sup>

## **2.2. Nuorisotyö verkossa työntekijän näkökulmasta**

Digitaalisessa nuorisotyössä työntekijällä on samoja rooleja, mitä kasvokkaisessa nuorisotyössä, kuten turvallisen ilmapiirin luominen, ammattimaisuus sekä informaalin kasvatus. Samoin on hyvä ottaa huomioon nuorisotyön funktiot (sosialisaatio-, personalisaatio- kompensatio-, sekä resursointi- ja allokointifunktiot), joita voidaan soveltaa nuorisotyöhön verkossa. Nuorisotyö on kuitenkin aina nuorisotyötä riippumatta ympäristöstä, välineistä tai menetelmistä, joten nuorisotyön perustasta on hyvä muistaa pitää kiinni myös verkon kautta toteutettavassa nuorisotyössä. Verkossa toimivan nuorisotyön täytyy kuitenkin olla perinteistä nuorisotyötä joustavampaa, sillä työvälineet, eli teknologia ja verkkopalvelut, kehittyvät ja muuttuvat jatkuvasti.<sup>50</sup>

Heikki Lauha tuo esille, miten nuorten verkon käyttöön tulisi suhtautua nuorisotyöntekijänä. Tiivistetysti sanottuna: Ymmärrä nuorta, osoita kiinnostusta nuoren verkon käytön näkökulmiin ja tue nuorta tarvittaessa. Lauhan mukaan ymmärtäminen ja kiinnostuksen osoittaminen ei kuitenkaan pidä olla sama asia kuin nuoren verkossa käyttäytymisen tapojen hyväksyminen, ja nuorta kuuluukin tiedottaa oikeanlaisista käyttäytymismalleista verkossa. Vaikka nuoren toiminta voi tuntua työntekijästä sopimattomalta, on hyvä pohtia itsekseen, mitä tapahtuma kertoo nyky-yhteiskunnasta ja yksilöllisestä nuoresta, joka saattaa esimerkiksi haluta kokeilla missä omat rajat

---

<sup>48</sup> Kotilainen & Rantala 2008.

<sup>49</sup> Lehtikangas 2014.

<sup>50</sup> Sinisalo-Juha & Timonen 2011.

menevät tai hakea hyväksyntää toisilta sosiaalisessa mediassa. Lauha nostaa myös esille verkkopalveluiden erilaisuuden, minkä takia on hyvä tutustua kyseessä olevaan palveluun ja sen toimintamekanismeihin, normeihin sekä käytäntöihin.<sup>51</sup> Nuorisotyöntekijän on siis hyvä tutustua siihen, millainen ympäristö nuoren mediakaupunki kokonaisuudessaan on, mikä vaatii myös nuorisotyöntekijältä jalkautumista mediakaupunkiin ja erilaisiin nuorten käyttämiin verkkopalveluihin.

Kuitenkin on hyvä muistaa, että nuorten verkkokulttuurille on erittäin tyypillistä jatkuva muutos sekä uusien ilmiöiden syntyminen.<sup>52</sup> Heikki Lauha muistuttaa, että nuorisotyöntekijän ei tarvitse olla ”tietotekniikkaguru”, koska verkkonuorisotyön tärkein työväline on oma halu ymmärtää mediaa ja verkkokulttuurien roolia nuorten elämässä.<sup>53</sup> Myös somepalveluihin perehtynyt tietokirjailija Jarno Alastalo tuo esille, että nuorisotyöntekijän ei tarvitse olla koko ajan tietoinen nuorten verkkokulttuurin uusista ilmiöistä joita tulee jatkuvasti<sup>54</sup>. Ei siis tarvitse tietää kaikkia uusia Snapchat tai Instagram filttareita tai TikTokin tanssihaasteita, vaan oman kiinnostuksen sekä ymmärryksen esille tuominen riittää. Alastalo muistuttaa jokaisen nuoren käyttävän sosiaalisen median palveluita omalla tavallaan, joten on tärkeintä ymmärtää missä tietyissä tilanteissa tehdään tiettyjä asioita ja miksi<sup>55</sup>. Tiivistetysti voisi sanoa, että nuorisotyöntekijän on hyvä tutustua eri verkkopalveluihin ja niiden konteksteihin sekä normeihin, ja kysyä yksilöllisen nuoren tilanteen kohdalla: missä ja miksi? Verkkoilmiöiden ymmärtäminen lähtee kuitenkin nuoren ja yhteiskunnan ymmärtämisestä, ja ymmärtäminen auttaa nuorisotyöntekijää avustamaan nuorta sekä opettamaan moraalista ja turvallista käyttäytymistä verkossa.

---

<sup>51</sup> Lauha 2015.

<sup>52</sup> Salasuo et al 2019.

<sup>53</sup> Lauha 2016.

<sup>54</sup> Alastalo 2016.

<sup>55</sup> *ibid.*

### 2.2.1. Mitä resursseja digitaalinen nuorisotyö vaatii

*” [...] ja kovistelevä päättäjä. Sellainen viesti.”<sup>56</sup>*

Digitaalisen nuorisotyön resursseista puhuttaessa olennaisin asia on välineistöhankinnat, eli älypuhelimien, tietokoneiden, tablettien, pelikonsolien sekä muiden teknologisten työvälineiden hankkiminen. Heikki Lauha tuo esille, että hankintojen yhteydessä on hyvä miettiä sitä, mitä lisäarvoa investointi tuo nuorisotyöhön ja millaiseen nuorisotyöhön välineitä ollaan käyttämässä. Tärkeää on päästä käyttämään samoja välineistöjä mitä nuoret käyttävät, jotta nuorisotyö olisi myös nuorille mieluisaa. Resursseja miettiessä voi kuitenkin ottaa huomioon sen, onko mahdollista saada välineitä lainaan muilta organisaatioilta tai hankkia välineistöä yhdessä toisen organisaation kanssa, sillä tekniikan nopean kehittymisen takia uuden laitteiston jatkuva hankkiminen voi tulla kalliiksi.<sup>57</sup> Isossa roolissa kuitenkin kaikista resursseista puhuttaessa on organisaation tietohallinto sekä esimiehet. Kaikki hankinnat, koulutukset ja resurssien suuntaamiset ovat kuitenkin loppu peleissä näistä asioista päättävien henkilöiden käsissä. Työntekijät voivat tuoda esiin esimerkiksi tarpeen uuden teknologian käyttöönottoon perusteluiden kanssa.<sup>58</sup> Kuitenkin digitaalisen nuorisotyön resurssoinnin lähtökohtana on digitaalisen työn arvostaminen<sup>59</sup>.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa Distanssi -hankkeessa toteutettiin ensimmäisiä MOOC- eli Massive Open Online Course -verkkonuorisotyön verkkokursseja vuonna 2016. Tämä oli vastaus Verken vuonna 2013 toteutettuun kyselyyn, jonka mukaan lähes kaikki kyselyyn vastanneet nuorisotyöntekijät kaipaivat verkon käytön osaamisen kehittämistä nuorisotyössä. Erityisiksi kehittämiskohteiksi nousi sosiaalisen median hyödyntäminen, mediasisällön tuottaminen sekä tekniset taidot.<sup>60</sup> Verken projektipäällikkö Suvi Tuominen on nostanut esille seitsemän asiaa, jotka jokaisen nuorisotyöntekijän tulisi osata verkon kautta työskennellessä:

1) Ymmärrys nuorten verkon käytöstä.

---

<sup>56</sup> Sua varten somessa -hankkeen työntekijän kommentti verkkonuorisotyön resursseista.

<sup>57</sup> Lauha 2016.

<sup>58</sup> Sarmalniemi & Karjalainen 2016.

<sup>59</sup> Laaksonen 2016.

<sup>60</sup> Söderlund & Linkola 2016.

- 2) Tietoisuus olemassa olevista menetelmistä, eli verkkopalveluista, verkkonuurisokulttuurista sekä mediakasvatuksen muodoista.
- 3) Ammattieettistä pohdintaa siitä, miten paljon nuorta voi seurata verkossa ja mitä vaikutuksia neuvoilla ja omalla toiminnalla on nuoren verkon käyttämiseen.
- 4) Verkkoviestinnän tyylikeinot, kuten visuaalisuus, emojiien käyttö sekä ymmärrettävä kirjoitustyyli.
- 5) Tekninen osaaminen, kuten sosiaalisen median palveluiden sekä verkkoalustojen käyttäminen.
- 6) Kokeilullinen asenne, koska kaikkea ei tarvitse osata, mutta kokeilla aina kannattaa.
- 7) Nuorten ohjaamisen taitoja, eli ammattimaisuutta myös verkkonuurisotyössä.<sup>61</sup>

Lauhan mukaan työntekijän on kehitettävä omaa osaamistaan jatkuvasti, vaikka usea nuorisotyöntekijä käyttääkin digitaalista mediaa myös vapaa-ajallaan. Lauha sanoo, että tavoitteena on osata hyödyntää digitaalista mediaa nuorisotyössä, joten eri asioiden kokeileminen on tärkeää. Lauha kannustaa työyhteisöä arvioimaan nuorisotyöntekijöiden teknologian ja median käytön osaamista, ja nostaa esille, että organisaation tulisi antaa erilaisia kanavia työntekijöille näiden taitojen kehittämiseen.<sup>62</sup> Työntekijöiden yksilölliset teknologian ja digitaalisen median käyttämisen taidot tulisi ottaa huomioon, ja kaikille työntekijöille tulisi tarjota koulutuksia näiden oman osaamisensa mukaan. Jatkuva koulutus auttaa kaventamaan työntekijöiden välisiä taidollisia eroja sekä lisäämään viihtyvyyttä työssä. Yhteisöpedagogi Timo Mulari kehottaa myös työtehtävien jakamista työntekijöiden taitojen sekä kiinnostusten mukaan, mikä edistäisi sitä, että työtehtävät eivät jakaantuisi epätasaisesti työntekijöiden kesken.<sup>63</sup>

Koska digitaaliset työvälineet muuttuvat jatkuvasti, ja varsinkin nuorisotyössä nuorten käyttämät verkkopalvelut sekä verkkoon liittyvät ilmiöt vaihtelevat nopeaa tahtia, on verkon kautta toteutettu nuorisotyö omalla tavallaan haastavaa. Digitaalisessa nuorisotyössä on paljon kuormittavia tekijöitä, joten työntekijöiden hyvinvointi on hyvä ottaa huomioon. Verkon kautta tehtävässä nuorisotyössä nuori voi esimerkiksi jäädä työntekijälle tuntemattomaksi henkilöksi, joka avautuu ongelmistaan avoimesti. Avun antamisen ja avun saamisen varmistaminen ei ole aina päivän selvää, joten on tärkeää, että työntekijällä on hyvä työyhteisö, jonka kanssa jakaa tilanteita ja näkökulmia.

---

<sup>61</sup> Tuominen 2015.

<sup>62</sup> Lauha 2016.

<sup>63</sup> Mulari 2011.

Koska verkko on jatkuvasti läsnä jokaisen arjessa, työntekijän on myös hyvä muistaa, että työssä käytettäviä verkkopalveluiden profileja ei katsottaisi vapaa-ajalla. Mulari tuo esille myös työolosuhteiden tärkeyden. Mularin mukaan verkkotyö vaatii keskittymistä, jolloin rauhalliset ja häiriöttömät työtilat olisivat tärkeitä. Myös työntekijällä itsellä on velvollisuus keskittymisen parantamiseen, jolloin olisi hyvä esimerkiksi sulkea työntekoa häiritsevät välineet. Toinen tärkeä asia on työvälineiden ajantasaisuus, sillä työtä tehdään esimerkiksi tietokoneella tai älypuhelimella. Työtä edistää tehokas tietokone sekä nopea nettiyhteys, mutta mitään huipputehokasta laitetta ei tarvita, jos kyseessä ei ole verkkopelaamiseen liittyvää nuorisotyötä.<sup>64</sup>

Yksi tärkeä resurssi on kuitenkin aika. Verkossa tehtävä nuorisotyö vaatii myös samalla tavalla aikaa kuin kaikki muukin työ. Voikin olla, että työyhteisössä pohditaan sitä, mistä voidaan luopua, että aikaa riittää myös verkon kautta tehtävälle työlle. Aikaa olisi kuitenkin tärkeä löytää jostain.<sup>65</sup> Sua varten somessa -hankkeen työntekijä toi haastattelussa esille resursseihin liittyvän yleisen ongelman verkkonuorisotyössä, joka on ajan varaamisen ongelma verkossa työskentelyyn:

*"[...]koska ei voi olla se oletusarvo et sun pitää hoitaa ne kaikki perustyöt ja sit siihen päälle tehdä vielä jotain verkkoduunii, koska silloin ne kokemukset järjestään on ihmisillä ei niin hyviä ja se ei sitte palvele ketään."*<sup>66</sup>

Erillisen ajan varaaminen digitaaliselle nuorisotyölle on tärkeää työntekijän hyvinvoinnin kannalta. Työhyvinvointi itsessään on tärkeää nuorisotyössä, sillä työntekijän oma hyvinvointi heijastuu aina myös asiakastyöhön ja täten myös työn laatuun ja asiakkaan hyvinvointiin<sup>67</sup>.

### **2.2.2. Digitaalisen nuorisotyön eettisyys**

Nuorisoalan verkossa tehtävän työn eettisistä periaatteista alettiin keskustelemaan vuonna 2002 Elämä On Parasta Huumetta ry:n (EOPH) toimesta heidän tehdessään nuorisotyötä silloisessa Hotelli Kultakalassa, eli nykyisessä Habbo Hotellissa. Keskusteluissa päädyttiin siihen, että

<sup>64</sup> Mulari 2011.

<sup>65</sup> Laaksonen 2016.

<sup>66</sup> Sua varten somessa -hankkeen työntekijä.

<sup>67</sup> Mulari 2011.

nuorisotyötä on hyvä tehdä siellä missä nuoret ovat, eli myös verkossa.<sup>68</sup> Keskustelu synnytti myös vuonna 2007 Helsingin kaupungin nuorisokeskuksen ja verkkoa nuorisotyössä käyttävien nuorisoalojen yhteisen yhteisöverkoston Nuorille suunnatun verkkotyön foorumin (NuSuVeFo). NuSuVeFo:n tarkoituksena oli kehittää entisestään nuorisotyötä verkossa. Digitaaliselle nuorisotyölle luotiin eettisiä periaatteita vuosina 2007–2008, jotka saivat pohjansa muun muassa Helppimesta ry:n ja Pelastakaa Lapset ry:n Manteli-chatin toiminnasta sekä Lapsen oikeuksien sopimuksesta. Tämän jälkeen digitaalisen nuorisotyön eettisiä periaatteita ollaan tarkasteltu ja uudistettu.<sup>69</sup> Eettisten päätösten tekeminen on ollut haastavaa, sillä internetin ongelmaksi voidaan nostaa se, että internet tarjoaa sekä hyviä mahdollisuuksia, että riskejä<sup>70</sup>.

Verkossa toteutettavassa nuorisotyössä on tärkeää ottaa huomioon verkkopalvelu, jota työssä käytetään. Jokaisella verkkopalvelulla on omat sääntönsä, jotka ovat eettisen työnteon kannalta tärkeä ottaa huomioon. Palvelun sääntöjä rikkomalla voidaan työntekijä esimerkiksi sulkea pois palvelusta.<sup>71</sup> Toisaalta palveluiden säännöt voivat aiheuttaa myös haasteita oikeasti eettisen nuorisotyön toteuttamiseen, mihin tullaan palaamaan Sua varten somessa -hankkeen haastattelua käsittelevässä luvussa. Sosiaalikasvattaja Ilmo Jokinen nostaa tärkeäksi verkkonuorisotyössä sen, että työntekijä toimii nuorelle verkossa hyvänä esimerkkinä, koska työntekijältä nuori voi ottaa vaikutteita siihen, mikä kyseisessä verkkopalvelussa on hyväksyttävää toimintaa ja mikä ei. Palveluiden lisäksi Jokisen mukaan tulee ottaa huomioon ylempien tahojen luomat verkkoviestinnän ohjeet, kuten esimerkiksi Oikeusministeriön, Kuntaliiton, taustaorganisaatioiden ja oman työyhteisön ohjeistukset.<sup>72</sup>

Nuorille suunnatun verkkotyön foorumi on kartoittanut eettisiä ohjeita, jotka koskevat nuorten ja nuorisotyöntekijän välistä vuorovaikutusta verkossa. NuSuVeFo:n mukaan nuorella on oikeus tietää tietoturvallisuudesta, palvelusta, palvelun järjestäjästä, palvelun kohderyhmästä, keskustelun luottamuksellisuudesta sekä anonyymina pysymisen mahdollisuuksista. Nuorella on verkossa oikeus oikeudenmukaiseen ja turvalliseen palveluun, ja nuori tulee ohjata oikean avun puoleen

---

<sup>68</sup> Jokinen 2011.

<sup>69</sup> Kuikka 2011.

<sup>70</sup> Jokinen 2011.

<sup>71</sup> *ibid.*

<sup>72</sup> *ibid.*

tarvittaessa. Esimerkiksi masentunut nuori voidaan ohjata nuorisopsykiatrian palveluiden piiriin. Nuoren velvollisuuksiin puolestaan kuuluu palvelun sääntöjen noudattaminen, mikä kuuluu myös nuorisotyöntekijän velvollisuuksiin. Työntekijän velvollisuuksiin kuuluu lisäksi taustaorganisaation ja muiden ylempien tahojen periaatteisiin sitoutuminen, sääntöjen vastaiseen käyttäytymiseen puuttuminen sekä asianmukainen ja luotettava ohjaaminen. Työntekijällä on velvollisuus luopua nuoren kanssa tehdystä vaitiolovelvollisuudesta jos hän saa tietää rikoksesta tai vakavasta lastensuojeluun liittyvästä asiasta. Työntekijällä on myös velvollisuus pitää yhteydenpito nuoren kanssa vain työaikaan sidonnaisena. Toisaalta nuorisotyöntekijällä on oikeus saada tehtävään vastaavaa koulutusta sekä säännöllistä ohjausta, ja myös työntekijän tulee saada tietää anonyymina pysymisen mahdollisuuksista. Lisäksi työntekijän tulee olla joko palkattu tai vapaaehtoinen, ja hän saa kieltäytyä verkossa epäasiallisesta kohtelusta.<sup>73</sup>

Eurooppalaisen nuorten tieto- ja neuvontatyön palvelujärjestö EYRICA on myös tehnyt ja hyväksynyt eettiset ohjeistukset verkkoperustaiselle nuorisotyölle vuonna 2009 yleiskokouksessa Alankomaissa. Ohjeistus on tehty, jotta nuorisotyössä olisi mahdollista hyödyntää internetin mahdollisuuksia välttämällä mahdollisimman paljon verkon kautta toteutettavan nuorisotyön mahdollisia riskejä. Verkon kautta toteutetun nuorisotyön erikoispiirteiden ja nuorisotyön laadun takaamiseksi laadittiin seuraavat ohjeet, jotka ovat otettu tähän suoraan EYRICAn päätöksestä:

1. Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun sisällön tulee olla virheetöntä, ajantasaista ja tarkistettua. Ajankohta, jolloin tieto on tuotettu tai päivitetty, tulee mainita selkeästi.
2. Sisällön tulee perustua nuorten tiedon tarpeisiin. Nuorten tarpeet tulee tunnistaa, ja niiden arvioinnin tulee olla jatkuvaa.
3. Sisällön tulee koostua tarpeellisesta ja maksuttomasta tiedosta, joka antaa käsityksen mahdollisista vaihtoehdoista. Periaatteiden, joilla tieto valitaan, täytyy olla julkisia ja ymmärrettäviä.
4. Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun sisällön tulee olla nuorten ymmärrettävissä, ja se tulee esittää heitä kiinnostavalla tavalla.
5. Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun tulee olla kaikkien käytettävissä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää käyttäjiin ja ryhmiin, joilla on erityistarpeita.

---

<sup>73</sup> Nuorille suunnatun verkkotyön foorumin eettiset ohjeet kohtaaville verkkopalveluille.



6. Kun nuorilla on mahdollisuus esittää kysymyksiä verkossa, täytyy palveluntarjoajan kertoa selkeästi, minkä ajan sisällä kysymyksiin vastataan. Vastauksien täytyy olla yksilöllisiä, ja vastaaja tulee ilmoittaa selkeästi.
7. Nuorten osallistuessa sisällön tuotantoon vastuu lopullisesta sisällöstä on nuorten tieto- ja neuvontapalvelulla.
8. Nuorten rohkaiseminen palautteen antamiseen on olennainen osa verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun jatkuvaa kehittämistä. Palautteen antamisen tulee olla helppoa. Palaute tulee arvioida, ja sitä tulee hyödyntää sisällön muokkaamisessa. Nuorille tulee kertoa, miten heidän palautteensa on vaikuttanut palveluun.
9. Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvonta palvelun tuottaja sekä palvelun tarkoitus tulee olla näkyvillä. Jos ulkopuolisten tahojen tuottamaa sisältöä käytetään, lähde tulee ilmoittaa selkeästi.
10. Käyttäjille tulee olla selvää, mikä taho nuorten tieto- ja neuvontapalvelua tuottaa ja mitkä ovat sen päämäärät. Täydelliset yhteystiedot tulee ilmoittaa selkeästi. Palvelun rahoittajatahojen tulee ilmetä selvästi.
11. Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun pitäisi tarjota nuorille välineitä ja opastusta, jotka lisäävät nuorten medialukutaitoa ja verkko-osaamista.
12. Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun tulee ohjeistaa ja opastaa nuoria turvalliseen ja vastuulliseen netinkäyttöön.
13. Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun tulee olla turvallinen ympäristö nuorille.
14. Verkkoperustainen nuorten tieto- ja neuvontapalvelu kunnioittaa ja suojelee käyttäjien yksityisyyttä ja sallii käyttäjien muokata tai poistaa näiden itse tuottamaa aineistoa.
15. Verkkoperustainen nuorten tieto- ja neuvontapalvelu kunnioittaa tekijänoikeuksia ja tuntee omat oikeutensa.
16. Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun henkilökuntaan kuuluvien tulee olla informaatiolukutaitoisia ja osaavia verkkotyökalujen käyttäjiä. Heidän täytyy olla tietoisia alan kehityksestä ja asiaa koskevasta lainsäädännöstä ja seurata nuorten netinkäytön suuntauksia ja käytäntöjä.<sup>74</sup>

Ilmo Jokinen sanoo verkossa tehtävän nuorisotyön olevan periaatteessa samanlaista kuin kasvokkain tapahtuvan nuorisotyön. On otettava samalla tavalla huomioon lastensuojelulaki ja

---

<sup>74</sup> EYRICAn verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun periaatteet.

siihen liittyvät ilmoitusvelvollisuudet, keskusteluiden luottamuksellisuus sekä toimialan säädökset ja velvollisuudet.<sup>75</sup>

### 3. Turun Tyttöjen Talo

Turun Tyttöjen Talo kuuluu Auralan Nuoret ry:n toimintaan. Auralan Nuoret ry on poliittisesti ja uskonnollisesti riippumaton varhaisnuoriso- ja nuorisoyhdistys, joka toimii Turun alueella. Turun Tyttöjen Talon sekä Auralan Nuoret ry:n taustaorganisaationa toimii Settlementiliitto.<sup>76</sup> Turun Tyttöjen Talon toimintaa rahoittaa Turun kaupunki sekä sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus (STEA).<sup>77</sup> Turun lisäksi Tyttöjen Taloja on Helsingissä, Tampereella, Oulussa, Espoossa, Kuopiossa ja Rovaniemellä<sup>78</sup>. Jokaisella kaupungilla on kuitenkin Tyttöjen Talon konseptista huolimatta erilaista piirteitä ja omalle kävijäkunnalle räätälöityä toimintaa, johtuen tyttöjen välisistä eroista sekä oman paikkakunnan järjestelyistä. Yhteistä Tyttöjen Talolle on kuitenkin se, että toiminta on yhteistyössä eri tahojen, kuten psykologien, kuraattorien ja oppilaitosten kanssa.<sup>79</sup> Lisäksi Tyttöjen Talot voivat järjestää toimintaa yhteistyössä eri järjestöjen kanssa, kuten esimerkiksi Turussa yhteistyötä ja koulutuksia on järjestetty esimerkiksi Keijun Varjo -hankkeen kanssa.

Turun Tyttöjen Talon toiminnan tarkoituksena on tehdä nuorten sosiaalista hyvinvointia sekä terveyttä edistävää nuorisotyötä. Talon toiminnalla on tarkoitus tavoittaa tyttöjä ja nuoria naisia, joilla on erilaisia elämänhallinnan vaikeuksia tai ongelmia esimerkiksi syrjäytymisen kanssa ja tarvitsevat vaikeuksiinsa aikuisen apua. Tyttöjen Talolla tytöt sekä nuoret naiset kohdataan yksilöinä, joiden kokonaisvaltainen elämäntilanne otetaan huomioon, sillä tavoitteena on tytön tai nuoren naisen hyvinvoinnin lisääminen ja yksilöllisen elämäntilanteen parantaminen. Tyttöjen Talolla tytöt ja nuoret naiset kohdataan omana itsenään, eli ei asiakkaana, potilaana tai avuntarvitsijana. Tyttöjen Talon monessa toiminnassa on terapeuttisia sekä eheyttäviä piirteitä, mutta toimintaa ei silti pidä verrata terapiaan, vaikka tukea annetaankin vaikeissa elämäntilanteissa

---

<sup>75</sup> Jokinen 2011.

<sup>76</sup> Auralan nuoret verkkosivut.

<sup>77</sup> Turun Tyttöjen Talon verkkosivut.

<sup>78</sup> Helsingin Tyttöjen Talon verkkosivut: Muut Tyttöjen Talot.

<sup>79</sup> Eischer & Tuppurainen 2011.

ja tyttöjä sekä nuoria naisia ohjataan esimerkiksi elämänhallinnan taidoissa, riskikäyttäytymisen ehkäisemisessä ja negatiivisten kierteiden lopettamisessa. Tyttöjen Talot tekevät kuitenkin tiivistä yhteistyötä psykiatristen hoitoyksiköiden kanssa, josta nuoria opastetaan Tyttöjen Talolle, jos esimerkiksi yksinäisyydestä, kiusaamisesta, seksuaaliväkivallasta tai perhetaustasta johtuvat ongelmat sellaisia, että sosiaalisesta nuorisotyöstä on niihin apua. Toisaalta myös Tyttöjen Talolta ohjataan tarvittaessa nuoria psykiatrisen hoidon piiriin.<sup>80</sup>

Tyttöjen Talon kohderyhmänä ovat 12–28-vuotiaat tytöt sekä nuoret naiset. Turussa Turun Tyttöjen Talolla on kaksi toimipistettä, keskustan toimipiste ja Varissuon toimipiste. Keskustassa toimintaa järjestetään 12–28-vuotiaille ja Varissuolla 10–16-vuotiaille.<sup>81</sup> Tyttöjen Talon kohderyhmän ajatuksena on antaa tytöille ja nuorille naisille ”poikavapaat” tilat, jossa on mahdollisuus tutkia rauhassa omaa naiseuttaan ja identiteettiään, ja olla juuri sellainen tyttö kuin on, vapaana stereotyyppisistä sukupuolirooleista. Tyttöjen Talon toiminnasta kirjoittaneet Heli Eischer ja Jonna Tuppurainen tuovat esille, että Tyttöjen Talon pelkäävät tytöille ja nuorille naisille suunnattu toiminta ei ole pojilta pois, sillä pojille on paljon ilmaista vapaa-ajan toimintaa ja myös pojille kehitetään sukupuolisensitiivistä poikatyötä. Oma tila tytöille ja naisille välittää näkemystä tyttönä ja naisena olemisen arvosta ja tavoittaa myös ryhmiä, joihin muuten olisi vaikea saada kontaktia. Näitä ovat esimerkiksi Eischerin ja Tuppuraisen mukaan nuoret äidit ja yksinhuoltajat naiset.<sup>82</sup>

Tyttöjen Talolle tytöt ohjataan esimerkiksi koululaitosten tai pakolaisten vastaanottokeskuksen kautta. Vastavuoroisesti Talolta ohjataan tyttöjä tarvittaessa erilaisten julkisten palveluiden piiriin. Tytöt ja nuoret naiset löytävät Talolle esimerkiksi netin ja sosiaalisen median kautta tai vaihtoehtoisesti ystävien tai tuttujen kautta. Kuitenkin Tyttöjen Talon toimintaan osallistuminen tai Tyttöjen Talolla käyminen on täysin vapaaehtoista, vaikka esimerkiksi koulukuraattori ohjaisi nuorta mukaan Tyttöjen Talon toimintaan.<sup>83</sup>

---

<sup>80</sup> Eischer & Tuppurainen 2011.

<sup>81</sup> Turun Tyttöjen Talon verkkosivut.

<sup>82</sup> Eischer & Tuppurainen 2011.

<sup>83</sup> *ibid.*

### 3.1. Tasa-arvotyön lähtökohdat ja sukupuolisensitiivisyys

*”Yhdessä ihmisten kanssa”<sup>84</sup>*

Näin kuuluu Setlementtiliiton motto. Tyttöjen Talon arvot ja työnkuva pohjautuu Setlementtiliiton arvoihin, joka tiivistetysti sanottuna tarkoittaa yhteisöllisyyden luomista, erilaisuuden hyväksymistä, yksilöiden kunnioittamista sekä kaikkien ihmisten tasa-arvoisuutta. Setlementtiliike on määritellyt Tyttöjen Talon tyyppisen toiminnan sosiaalisesti nuorisotyöksi, jonka lähtökohdana on auttaa syrjäytymisvaarassa olevaa nuorta yksilöllisellä kohtaamisella. Kuitenkin sosiaalinen nuorisotyö pitää sisällään esimerkiksi erityisnuorisotyön sekä sosiaalityön piirteitä, eikä toimintaa voida täysin kategorisoida tietynlaiseksi.<sup>85</sup>

Setlementtiliike on monialajärjestö, joka on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton. Suomen setlementtityö on osa kansainvälistä setlementtiliikettä.<sup>86</sup> Setlementtiliiton kantavana ajatuksena on se, että ihmisen syvin olemus toteutuu, kun hän voi liittyä toisiin ihmisiin yhteisöllisesti, mutta samalla ihminen nähdään individuaalisena kokonaisuutena, jolla on oikeus kasvaa yksilölliseksi yhteiskunnan tasa-arvoiseksi jäseneksi.<sup>87</sup> Setlementtiliike on Setlementtiliiton mukaan kaikkia ihmisiä varten, ja näin ollen jokaisella ihmisellä on ”oikeus osallistua ja tulla nähdyksi, kuulluksi ja hyväksytyksi omana itsenään”<sup>88</sup>.

Setlementtiliikkeen omat arvot ovat setlementtityön strategian 2019–2023 mukaan seuraavanlaiset: Rohkeus ja luottamus, paikallisuus ja yhteisöllisyys sekä yhdenvertaisuus ja oikeudenmukaisuus. Rohkeudella tarkoitetaan sitä, että setlementtityössä puolustetaan rohkeasti kaikkien ihmisten ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia. Luottamuksella tarkoitetaan sitä, että organisaatiot luottavat sekä ihmisten, että yhteisöjen kykyyn toimia yhteiseksi hyväksi ja luoda ratkaisuja esimerkiksi tasa-arvo ongelmiin. Paikallisuudella ja yhteisöllisyydellä puolestaan tarkoitetaan sitä, että setlementtityö on mukana ihmisten arjessa rakentamassa sekä paikallisia, että globaaleja yhteisöjä.

---

<sup>84</sup> Setlementtiliiton motto. Lähde: Eischer & Tuppurainen 2011.

<sup>85</sup> Eischer & Tuppurainen 2011.

<sup>86</sup> Setlementtiliiton nettisivut: Mikä on setlementti?

<sup>87</sup> Eischer & Tuppurainen 2011.

<sup>88</sup> Setlementtiliiton nettisivut: Mikä on setlementti?

Yhdenvertaisuudella ja oikeudenmukaisuudella taas puolestaan tarkoitetaan kaikkien ihmisten näkemistä tasa-arvoisina elämäntilanteesta tai lähtökohdista riippumatta. Tämän arvon mukaan jokaisella ihmisellä tulisi olla yhtäläinen mahdollisuus toimia, vaikuttaa sekä toteuttaa itseään.<sup>89</sup> Tasa-arvo on isossa roolissa setlementtityössä sekä myös Turun Tyttöjen Talon toiminnassa. Sen edistäminen on edelleen nyky-yhteiskunnassa tärkeä asia, sillä myös Valtioneuvosto on vuonna 2010 osoittanut, että tasa-arvo ei toteudu vielääkään täysin esteettömästi<sup>90</sup>.

Tasa-arvoisen työn lisäksi Tyttöjen Talojen toiminta on kulttuuri- ja sukupuolisensitiivistä. Kulttuurisensitiivisyyden toteutumisella tarkoitetaan eri kulttuurien ymmärtämistä, suvaitsemista ja solidaarisuutta eri ryhmien välillä. Kulttuurisensitiivisessä toiminnassa tulisi siis aktiivisesti tukea erilaisia kulttuureita, tietoa ja kieliä sekä kannustaa ihmisiä myönteiseen suhtautumiseen eri kulttuureita ja kieliä kohtaan.<sup>91</sup> Tyttöjen Talolla tarjotaan turvallinen paikka esimerkiksi maahanmuuttajatyöille opetella ja harjoitella suomen kieltä ja saada kontakteja sekä suomalaisiin, että muihin maahanmuuttajatyttöihin<sup>92</sup>. Sukupuolisensitiivisyydellä puolestaan tarkoitetaan sitä, että sukupuolen moninaisuus otetaan huomioon<sup>93</sup>. Perinteiset käsitykset ohjaavat vieläkin ajattelemaan sukupuolen jakautuvan tyttöjen sekä poikien välille ja määriytyvän syntymässä. Tämän lisäksi sukupuolistereotyytiat edelleen pitävät yllä käsitystä tietynlaisista tyttöyden, naiseuden tai poikamaisuuden ja mieheyden tavoista. Kuitenkin sukupuolistereotyytioita ja perinteistä käsitystä sukupuolettomuudesta tulisi poistaa esiopetuksesta ja peruskoulusta opetus suunnitelman mukaan. Tähän on päädytty siitä syystä, että lapsuuden aikana lapsen asenteet sukupuoleen, seksuaalisuuteen ja tasa-arvoon määriytyvät, ja jokaiseen oppilaaseen tulisi kuitenkin suhtautua yksilöinä. Jokaisella yksilöllä on oikeus itse määritellä se, millainen tyttö, nainen, poika tai mies on, tai kokeeko yksilö olevansa muunsukupuolinen, sukupuolen ulkopuolella tai niiden välissä. Yksilön sukupuoli voi olla kokonaisuus erilaisia ominaisuuksia, ja jokaisen ihmisen kokemusta tulisi ymmärtää ja kunnioittaa, sillä loppupeleissä se auttaa laajentamaan kuvaa siitä, millaisia tyttöjä, naisia, poikia, miehiä, tai muunsukupuolisia sekä sukupuolen moninaisuuden spektriin kuuluvia henkilöitä voi olla. Opetushallitus nostaa esille, että rajoittuneet käsitykset

---

<sup>89</sup> Setlementtityön strategia - Tahtotilamme vuosille 2019-2023.

<sup>90</sup> Jääskeläinen et al 2015.

<sup>91</sup> Keskitalo 2010.

<sup>92</sup> Eischer & Tuppurainen 2011.

<sup>93</sup> *ibid.*

aiheuttavat vain ongelmia, kuten esimerkiksi kiusaamista peruskoulussa tai pahimmassa tapauksessa itsemurhia. Perusopetus on sitoutunut opetussuunnitelmassa vuonna 2014 edistämään tasa-arvolain toteutumista opetuksessa.<sup>94</sup> Samanlaista sukupuolisensitiivistä ja tasa-arvolakia toteuttavaa toimintaa myös Tyttöjen Talolla noudatetaan, sillä tyttöyttä ja naiseutta on monenlaista.

### 3.2. Ryhmätoiminta ja yksilötyö Turun Tyttöjen Talolla

Turun Tyttöjen Talon keskustan ja Varissuon toimipisteet toteuttavat kohderyhmilleen sekä ryhmätoimintaa, että yksilötyötä. Toimintaa toteutetaan arkipäivisin ja toiminnasta tiedotetaan Turun Tyttöjen Talon nettisivuilla sekä sosiaalisen median kanavilla. Turun Tyttöjen Talo julkaisee yleensä aikataulun, josta näkyy joko koko kuukauden tai viikon ryhmätoiminnat ja avoimet ajat.<sup>95</sup>



Kuvat 1 ja Kuva 2: Vasemmassa kuvassa on näkyvissä Varissuon toimipisteen kesäkuun 2022 aikataulu. Oikeassa kuvassa puolestaan on keskustan toimipisteen Siskot-ryhmän mainos. Molemmat kuvat on julkaistu Turun Tyttöjen Talon Instagram sivuilla. Kuvakaappaukset Turun Tyttöjen Talon Instagramista (@turuntyttojentalo).

Turun Tyttöjen Talon erilaisia ryhmätoimintamuotoja ovat avoin toiminta, harraste- ja kasvuryhmät sekä läksyapu. Avoimella toiminnalla tarkoitetaan vapaa-ajan viettämistä Talolla joko yksin tai

<sup>94</sup> Jääskeläinen et al 2015.

<sup>95</sup> Turun Tyttöjen Talon nettisivut.

kavereiden kanssa. Avoimeen toimintaan on mahdollista tulla mukaan Tyttöjen Talon avoimelle toiminnalle varattuina aikoina. Avoimessa toiminnassa Tyttöjen Talon kävijöillä on mahdollisuus tehdä itseä kiinnostavia asioita, ja Tyttöjen Talo tarjoaa kävijöiden käyttöön esimerkiksi tietokoneita, pelikoneita, ompelukoneita ja askartelutarvikkeita. Lisäksi avoimen toiminnan yhteydessä on tarjolla yleensä välipalaa. Avoimessa toiminnassa paikalla on Turun Tyttöjen Talon työntekijöitä sekä mahdollisesti myös vapaaehtoisia. Avoimen toiminnan yhteydessä voidaan kävijöille järjestää myös erilaisia työpajoja, kuten draamatyöpajoja, joogaa tai keho- ja tunnetyöpajoja. Avointa toimintaa toteutetaan sekä keskustan, että Varissuon toimipisteillä. Molemmilla toimipisteillä järjestetään myös läksyapua, jossa kävijöiden on mahdollista saada tukea koulutehtäviin ja kokeisiin lukemiseen.<sup>96</sup>

Turun Tyttöjen Talolla järjestetään myös erilaisia harraste- ja kasvuryhmiä molemmilla toimipisteillä. Näitä ryhmiä on muun muassa kuvataideryhmät, liikuntaryhmät, lukupiirit, erilaiset naisten ryhmät, peliryhmät ja Otakut<sup>97</sup>. Kasvuryhmät ovat puolestaan tyttöjen ja nuorten naisten kasvua tukevia ryhmiä. Turun Tyttöjen Talolla järjestettyjä kasvuryhmiä ovat olleet muun muassa Nuoret äidit ryhmä, joka on tarkoitettu nuorille äideille mahdollistamaan vertaistukea ja kokemusten vaihtamista nuorten äitien kesken. Ryhmässä voi keskustella esimerkiksi vanhemmuudesta sekä lapsi-arjesta. Siskot-ryhmä on samanhenkinen kasvuryhmä kaikille nuorille naisille.<sup>98</sup>

Ryhmätoiminnan lisäksi Turun Tyttöjen Talo tekee myös yksilötyötä. Tämä tarkoittaa sitä, että Turun Tyttöjen Talon työntekijöille voi tulla vapaasti kertomaan mieltä askarruttavista asioista joko Talon toiminnan aikana tai oman yksilöajan varaamalla. Vaikka Tyttöjen Talon työntekijä tukee nuorta ja auttaa pohtimaan mitä vaikeassa tilanteessa voidaan tehdä, ei Talon yksilötyö ole terapiaa. Kuitenkin maksuttoman ajan voi varata seksuaaliväkivaltatyöntekijältä, joka auttaa seksuaaliväkivaltaa ja seksuaalista häirintää koskevissa asioissa.<sup>99</sup> Seksuaaliväkivaltatyö on tarkoitettu 13–29-vuotiaille tytöille ja naisille sekä tarvittaessa myös tyttöjen ja naisten huoltajille.

---

<sup>96</sup> Turun Tyttöjen Talon yleisperehdytys opas henkilökunnan perehdytyksen ja työn hallinnan tueksi, 2019.

<sup>97</sup> Ryhmä aasialaisesta kulttuurista kiinnostuneille. Lähde: Turun Tyttöjen Talon nettisivut: Keskustan toiminta.

<sup>98</sup> Turun Tyttöjen Talon nettisivut: Keskustan toiminta.

<sup>99</sup> Turun Tyttöjen Talon nettisivut: Toimintamuodot, yksilötyö ja seksuaaliväkivaltatyö.

Seksuaaliväkivaltatyön muotoon kuuluu myös vertaistukiryhmät sekä chat-palvelu.<sup>100</sup> Turun Tyttöjen Talo järjestää kävijöilleen myös seksuaalineuvojan Pop In -vastaanottoja (poppareita), joissa kävijöillä on mahdollisuus puhua seksuaaliterveyteen, seksuaalisuuteen, seksiin tai sukupuoleen liittyvistä asioista.<sup>101</sup>

Varissuon toimipiste toteuttaa lisäksi myös jalkautuvaa kotinuorisotyötä, joka on tarkoitettu Varissuon ja sen lähiseudulla asuville 5.-9. luokkalaisille tytöille. Tarkoituksena on erityisesti osallistuttaa maahanmuuttajataustaisia tyttöjä vapaa-ajan toimintaan tukemalla koko perheen kotoutumista. Jalkautuvassa kotinuorisotyössä tavataan nuori koululla ja sen jälkeen tämän kotona, minkä tarkoituksena on rakentaa luottamuksellinen suhde ja kartoittaa nuoren lähiverkkoa sekä toiveita vapaa-ajan toiminnan suhteen. Turun Tyttöjen Talon kotinuorisotyön toimintaan nuoria ohjaa monet tahot, kuten sosiaalityöntekijät, koululaitokset, yhdistykset ja perheet.<sup>102</sup>

#### **4. Turun Tyttöjen Talon toiminta verkossa**

Turun Tyttöjen Talo on ollut aktiivinen sosiaalisessa mediassa, ja ensimmäiset Turun Tyttöjen Talon Instagram tilin postaukset ovat jo vuodelta 2014<sup>103</sup>. Instagramin lisäksi Turun Tyttöjen Talolla on käytössä Facebook, Snapchat ja TikTok tilit. Järjestöllä on ollut myös oma blogi, joka poistettiin kuitenkin toiminnasta keväällä 2022. Turun Tyttöjen Talolla on omat nettisivut (mimmi.fi), josta löytyy tietoa Turun Tyttöjen Talon toiminnasta sekä yhteystiedot. Turun Tyttöjen Talolle ensisijainen toiminnan muoto on lähitoiminta keskustan ja Varissuon toimipisteillä, ja tätä toimintaa mainostetaan järjestön sosiaalisen median alustoilla sekä nettisivuilla. Turun Tyttöjen Talolla ei ole ollut kuitenkaan varsinaista verkon kautta tapahtuvaa yksilö- tai ryhmätoimintaa ennen kevättä 2020, jolloin järjestö siirtyi ensimmäistä kertaa kokeilemaan verkon kautta toteutettua toimintaa COVID-19-pandemian takia, koska poikkeustila esti toiminnan pitämisen paikan päällä. Vaikka verkon kautta toteutettava yksilö- ja ryhmätoiminta oli järjestölle uutta, he lähtivät rohkeasti kokeilemaan erilaisia tapoja toteuttaa toimintaa verkon kautta.

---

<sup>100</sup> Turun Tyttöjen Talon yleisperehdytys opas henkilökunnan perehdytyksen ja työn hallinnan tueksi, 2019.

<sup>101</sup> Turun Tyttöjen Talon nettisivut: Toimintamuodot, Pop In.

<sup>102</sup> Turun Tyttöjen Talon nettisivut: Kotinuorisotyö.

<sup>103</sup> Turun Tyttöjen Talon Instagram (@turuntyttojentalo).



Tässä kappaleessa käsittelen ryhmähaastattelulla kerättyä tutkimusaineistoa, jonka keräsin Turun Tyttöjen Talon toimipisteiden työntekijöiltä. Käyn ensin läpi Varissuon toimipisteen työntekijöiden haastattelun, jonka jälkeen käyn läpi keskustan toimipisteen työntekijöiden haastattelun. Lopuksi vielä käyn läpi Turun Tyttöjen Talon kävijöiltä kerättyä palautetta ajalta 2019-2021.

#### **4.1. Varissuon toimipisteen haastattelu**

Varissuon työntekijöiden haastattelu oli 19.1.2022 etänä Zoomin kautta. Paikalla haastattelussa oli kolme Varissuon toimipisteen työntekijää, joista käytän lyhenteitä H1, H2 sekä H3. Varissuon toimipisteen työntekijöiden haastattelu kesti noin 38 minuuttia. Ensimmäiseksi haastattelutilanteessa kysyin siitä, millaista toimintaa Turun Tyttöjen Talo on järjestänyt verkon kautta. Varissuon työntekijät kertoivat, että heillä oli ollut poikkeustilan aikana käytössä Discord-alusta sekä WhatsApp, joiden kautta toteutettiin esimerkiksi ryhmä- ja yksilökeskusteluita sekä läksyapua. Discord toimintaa toteutettiin yhdessä Turun Tyttöjen Talon keskustan toimipisteen kanssa. Discord toiminnassa oli yleensä etukäteen määritelty teema jokaiselle viikolle, ja toimintaa mainostettiin Turun Tyttöjen Talon sosiaalisessa mediassa. Alustalla oli mahdollista keskustella ryhmässä tai halutessaan kahden kesken. Haastateltava (H1) kertoi toiminnan vetäneen aluksi hyvin tyttöjä mukaan, mutta sen huomasi ”saavuttaneen elinkaarensa pään” tyttöjen palatessa takaisin kouluun.

Poikkeustilan aikana Turun Tyttöjen Talo järjesti myös Zoomin kautta tytöille apuryhmiä työnhakuprosessiin sekä etänä toimivia retkiryhmiä. Työnhakuryhmän ideana oli auttaa tyttöjä työnhakulomakkeiden täyttämässä. Toiminta toteutettiin Zoomin kautta esimerkiksi näyttöä jakamalla. Haastateltava (H1) kertoi lähettäneensä ryhmään osallistuville viikoittain tehtäviä ryhmän omassa WhatsApp keskustelussa. Zoomin kautta järjestetyt retkiryhmät puolestaan toimivat niin, että tyttöjen kanssa retkeiltiin Zoomin välityksellä. Kaikki retkeilivät omassa paikoissaan ja ohjaajat antoivat retkeilijöille erilaisia tehtäviä suoritettavaksi luonnossa. Toimintaan pystyi osallistumaan myös kotoa seuraamalla Zoomista missä muut retkeilivät. Retkiryhmätoiminnassa oli myös kertoja, jolloin kaikki olivat omassa kodeissaan ja ohjaajat kävivät läpi erilaisia retkeilyvarusteita. Varissuolla järjestettiin myös erilaisia kokkaus- ja askarteluryhmiä etänä Zoomin kautta. Tytöt saivat hakea Turun Tyttöjen Talolta ruuanlaittoon tai askarteluun liittyviä

materiaalipaketteja, mutta itse ohjattu toiminta tapahtui etänä Zoomissa. Lisäksi Zoomin kautta järjestettiin erilaisia etäryhmiä, kuten K-pop -musiikkiin keskittyvä ryhmä sekä peliryhmä, jossa pelattiin yhdessä verkon kautta esimerkiksi lautapelialustoilla tai Among Us -peliä.

Seuraavaksi kysyin haastateltavilta verkon kautta järjestetyn toiminnan hyvistä sekä huonoista puolista. Hyväksi puoleksi verkon kautta toteutetussa toiminnassa nostettiin sen saavutettavuus. Haastateltava (H1) kertoi, että keskustan toimipisteen kävijöissä oli mukana tyttöjä, joille tuntui olevan helpompaa osallistua Tyttöjen Talon toimintaan verkon kautta kuin paikan päällä, koska heillä oli esimerkiksi sosiaalista ahdistusta. Nuorten älylaitteiden käytöstä kirjoittaneet Kartti Saarikivi ja Silja Matikainen ovat samaa mieltä haastateltava (H1) kanssa ja sanovat, että sosiaalisia tilanteita jännittävälle nuorelle kohtaaminen netissä voi olla helpompaa kuin kasvotusten kohtaaminen<sup>104</sup>. Verken julkaisemassa artikkelissa vuonna 2014 Heidi Sipilä puolestaan sanoo, että verkon kautta toteutettu toiminta mahdollistaa erilaisten rajoitteiden, kuten liikuntarajoitteiden tai sosiaalisten tilanteiden pelon kanssa elävien osallistumista toimintaan, kun toiminnan saavutettavuutta otetaan toteutuksessa huomioon. Sipilä lisää myös, että verkossa tapahtuva toiminta voi antaa ”alkusysäyksen” kasvokkain tapahtuvaan toimintaan osallistumiseen.<sup>105</sup> Haastateltava (H1) sanoo, että Turun Tyttöjen Talon kohdalla verkkotoiminnalla voisi tavoittaa paremmin ”enemmän kotona viihtyviä tyttöjä”. Haastateltava (H1) pohti myös, että poikkeusaikana etätoiminta oli erityisen merkityksellistä, sillä Tyttöjen Talon toimintaan osallistuvien keskuudessa oli myös yksinäisyyttä kokevia tyttöjä. Haastateltava (H1) kertoi yksilötuen tarpeen ainakin nousseen Varissuolla COVID-19-pandemian poikkeustilan aikana. Haastateltava kertoi tehneensä paljon yksilötyötä ja auttaneensa tyttöjä verkon kautta läksyissä. Hän mainitsi, että etätoiminnassa hän kuitenkin tutustui tyttöihin yksilöinä paremmin.

Haastateltava (H1) kertoi myös, että tuntui luonnollisemmalta ottaa tyttöjen kanssa puheeksi verkkotoiminnassa nettiin liittyviä vakavampia aiheita, kuten netinkäytön turvallisuutta tai netissä tapahtuvaa häirintää ja siihen suhtautumista. Tutkija Päivi Timonen onkin määritellyt yhdeksi verkkonuorisotyön menetelmäksi mediakasvatuksen verkkoperustaisessa nuorisotyössä<sup>106</sup>. Mark Smith on tutkinut informaalista oppimista ja hänen mukaansa esimerkiksi nuorisotyön tapainen

---

<sup>104</sup> Saarikivi & Matikainen 2019.

<sup>105</sup> Sipilä 2014.

<sup>106</sup> Sinisalo-Juha & Timonen 2011.

informatiivinen oppimisympäristö on koulua rennompaa, jolloin myös nettietiketin tai netin käyttämisen opettaminen nuorisotyössä voisi olla oivallinen paikka mediakasvatukselle <sup>107</sup>

Etätoiminnassa oli myös omat haasteensa. Haastateltava (H1) kertoi, että esimerkiksi läksyavun toteuttaminen oli haastavampaa etänä kuin paikan päällä. Hän kertoi myös, että toiminnan muuttuessa etätoiminnaksi, yhteys moniin Tyttöjen Talolla käyneisiin tyttöihin katkesi täysin. Työntekijät joutuivat pohtimaan paljon sitä, mitä tytöt jaksaisivat tehdä etänä Zoomissa sen jälkeen kun olivat istuneet koko päivän koneella etäkoulussa. Lisäksi ongelmaksi nousi tyttöjen ikä. Nuorimmilla tytöillä ei ollut käytössä omaa sähköpostia, joilla he olisivat voineet kirjautua Zoomiin, eikä Turun Tyttöjen Talolla ollut mahdollisuutta käyttää tytöille tuttua koulun Teams-alustaa. Haastateltavat (H1 ja H2) nostivat muutenkin esille eri sosiaalisen median palveluiden ikäraajat, jotka ovat esimerkiksi WhatsAppissa 16-vuotta ja Instagramissa 13-vuotta <sup>108</sup>.

Haastateltava (H1) mainitsi useiden verkko palveluiden sallivan palvelun käytön vanhempien valvonnassa, mutta tämän toteutumista on vaikea valvoa. Ikärajojen valvominen onkin käytännössä olematonta, vaikka sosiaalisen median palvelut sekä tietosuoja-asetukset asettavatkin ikäraajat, jotka määrittävät palvelun sisällön sopivuuden mukaan. Ikärajojen noudattaminen jää täysin vanhempien vastuulle. Rikoskomisario Marko Forss korostaa ikärajojen olevan kuitenkin tärkeitä, vaikka nuoria kutsutaan ”diginatiiveiksi”, sillä lapsen medialukutaito ei kuitenkaan ole vielä aikuisen tasolla.<sup>109</sup>

Turun Tyttöjen Talon työntekijät nostivat haasteeksi myös tekniset ongelmat, kuten akun loppumisen tai nettiyhteyden katkeamisen. Haastateltava (H1) kertoi teknisten ongelmien kuormittaneen ja keskeyttäneen toimintaa, ja jotkut etäryhmätoiminnan kerrat saattoivat olla sitä, että joku osallistujista tippui koko ajan pois linjoilta. Haastateltava (H1) nosti esille myös kysymyksen tietoturvallisuudesta. Hän kertoi, että esimerkiksi Turun Tyttöjen Talon käyttämän WhatsApp pikaviestintäpalvelun tietoturvallisuus on arvelluttava, mutta haastateltava (H1) perusteli sovelluksen käyttöä sillä, että nuorille tytöille kyseisen viestintäpalvelun käyttäminen on luonnollista ja mahdollistaa matalan kynnyksen ottaa yhteyttä Tyttöjen Taloon. Haastateltava (H1) sanoi, että lisäksi kaikilla on mahdollisuus ladata WhatsAppin kaltainen ilmainen sovellus, jos on käytössä älypuhelin tai tietokone. WhatsApp itse on nettisivuillaan tiedottanut, että kaikki

---

<sup>107</sup> Smith 2006.

<sup>108</sup> Forss 2019.

<sup>109</sup> *ibid.*

WhatsApp:n kautta lähetetyt viestit ovat täysin salattuja, joten kukaan muu kuin viestin lähettäjä ja se saaja eivät pääse viestiä lukemaan, ei edes WhatsApp itse. WhatsApp kuitenkin kerää käyttäjistään erilaista tietoa, kuten esimerkiksi evästeitä ja sijaintitietoja, kuten monet muutkin sosiaalisen median palvelut.<sup>110</sup> Kaikkien mediapalveluiden tietoturvallisuutta ei siis voi taata, sillä tietoturvassa voi aina olla aukkoja<sup>111</sup>.

Varissuon työntekijät huomasivat eroja verkon kautta käytävässä vuorovaikutuksessa verrattuna kasvokkaiseen vuorovaikutukseen. Haastateltavat kertoivat, että verkon kautta järjestetyssä toiminnassa syvällisemmät keskustelut käytiin yleensä vain chatin kautta, koska tytöillä ei ollut välttämättä rauhallista tilaa kotonaan, jossa voisi osallistua toimintaan. Tyttöjen kotona saattoi taustalla olla samaan aikaan muita perheenjäseniä tekemässä omia juttujaan. Haastateltava (H2) mainitsi, että syvällisemmät keskustelut jäävätkin helposti pois, kun tytön vanhemmat ovat samassa tilassa. Haastateltava (H1) kertoi, että myös spontaanisti esitetyt kysymykset tai muuten yleensä Tyttöjen Talolla esitetyt kysymykset jäivät pois vuorovaikutuksesta. Helsingin yliopiston lehtori Janne Matikainen on pohtinut sosiaalipsykologisesta näkökulmasta vuorovaikutusta verkossa. Hänen mukaansa kasvokkainen vuorovaikutus perustuu isompaan läsnäoloon kuin verkon välityksellä tapahtuva vuorovaikutus, minkä takia verkon kautta tapahtuvassa vuorovaikutuksessa keskitytään enemmän tehtävä- ja asiapitoiseen viestintään. Matikainen vertaa verkkovuorovaikutusta näyttämöanalyysin kautta teatteriin, jossa kaikki ovat omassa roolissaan, joko näyttämöllä tai katsomossa. Verkkovuorovaikutuksessa ohjaaja olisi siis enemmän näyttämöllä ja osallistuja katsomossa.<sup>112</sup> Tällöin voikin käydä niin, että spontaanit keskustelut jäävät pois, jos nuori on ”katsojan roolissa”.

Varissuon työntekijöiden haastattelussa keskusteltiin paljon myös Turun Tyttöjen Talon sosiaalisen median alustojen välityksellä toteutetusta toiminnasta. Poikkeustilan aikana toiminta siirtyi myös sosiaaliseen mediaan, ja Varissuon työntekijät nostivat WhatsAppin heille yleensäkin hyvin tärkeäksi työvälineeksi poikkeustilasta huolimatta, sillä sitä kautta tytöt ottivat heihin paljon yhteyttä esimerkiksi kysyen lisätietoa ryhmätoimintaan liittyen tai sitten laittamalla viestiä vakavammista aiheista, kuten kiusaamisesta, riidoista tai muusta vaikeasta elämäntilanteesta.

---

<sup>110</sup> WhatsApp Privacy Policy, 2022.

<sup>111</sup> Kalliala & Toikkanen 2009.

<sup>112</sup> Matikainen 2001.

Muiksi hyviksi yhteydenoton kanaviksi Varissuon työntekijät sanoivat muut Turun Tyttöjen Talolla käytössä olevat sosiaalisen median alustat, eli Snapchatin, Instagramin ja TikTokin. Haastateltava (H1) tarkensi, että Snapchatissa tulee paljon yhteydenottoja ja keskustelun aloituksia, kun taas Instagramin ja TikTokin kautta lähetetään enemmän yksityisviestejä koskien Turun Tyttöjen Talon toimintaa. Haastateltava (H2) kertoi, että WhatsAppin kautta heille on tullut paljon kaikenlaista viestiä ryhmäkeskusteluissa, mutta lisäsi, että sääntöjen asettaminen Turun Tyttöjen Talon WhatsApp ryhmiin on tehnyt siitä toimivan viestinnän alustan. Snapchatin hyödyksi haastateltava (H1) sanoi sen, että jotkut tytöt kokivat turvalliseksi sen, että heidän viestinsä poistuvat sen jälkeen, kun ohjaaja on sen lukenut. Snapchatin viestintä perustuukin Snapchatin mukaan ”autenttiseen vuorovaikutukseen”, jolloin viestit ja kuvat eivät talletu, vaan katoavat automaattisesti lukemisen jälkeen<sup>113</sup>. Toisaalta kyseessä voi olla samantapainen ilmiö, mitä on huomattu verkkokäyttäytymisessä anonyymina. Nuorten kohtaamisesta verkossa kirjoittaneet Tero Huttunen ja Jani Merikivi toteavat anonymiteetin kannustavan nuoria ilmaisemaan itseään avoimemmin, sillä anonyymina ei ole niin sanotusta vaaraa ”menettää kasvojaan”<sup>114</sup>. Viestin poistuminen voi tuoda samalla tavalla turvaa siitä, ettei oma asia jää luettavaksi myöhemmin, joten lähetettyä viestiä ei tarvitse jäädä häpeämään, eikä nuori siis ”menetä kasvojaan”. TikTokista puolestaan haastateltava (H1) sanoi, että parikin tyttöä ovat löytäneet Turun Tyttöjen Talon kokonaan TikTokin kautta.

Poikkeustilan aikana Turun Tyttöjen Talon toimintaa toteutettiin myös Instagramissa Instagram liveen muodossa. Haastateltava (H1) kertoi Instagram liveissä olleen jonkun verran vuorovaikutteisuutta, mutta live-toiminnan sisältö vaihteli paljon työntekijästä riippuen. Haastateltava (H2) lisäsi, että Instagram liveihin tuli mukaan paljon sekä ammattilaisia, että Turun Tyttöjen Talolla käyviä tyttöjä, joten ei ollut täysin selvää kenelle live-toimintaa tehtiin. Haastateltava (H2) sanoi, että nuorilla saattaa olla vaikeampi tulla Instagram liveen mukaan, jos he tietävät paikalla olevan myös muita aikuisia kuin Tyttöjen Talon työntekijöitä. Haastateltava (H1) kertoi, että Instagram liveissä tapahtui paljon sitä, että nuorisoalan ammattilaisia kävi nopeasti katsomassa liveä nähdäkseen mitä siellä tapahtui. Turun Tyttöjen Talolla käyvien tyttöjen kesken syntyi kuitenkin keskusteluita liveen kautta. Haastateltava (H1) sanoi Instagramin livejen olleen poikkeusajalla yksi tärkeimpiä etätoiminnan muotoja ja livet loppuivat poikkeusajan jälkeen lähinnä siksi, koska ne olivat aikataulullisesti haasteellisia, eivätkä ne olleet tietyn työntekijän vastuulla.

---

<sup>113</sup> Snapchatin nettisivujen artikkeli Snapchatin toiminnasta.

<sup>114</sup> Huttunen & Merikivi 2011.

Kun kysyin Varissuon työntekijöiltä heidän toiveistaan verkon kautta järjestettävän toiminnan suhteen, esille nousi muutamia ajatuksia. Haastateltava (H1) kertoi toiveekseen luoda pelaamiseen keskittyvän ryhmän, koska hän tietää monien tyttöjen pelaavan eikä Turun Tyttöjen Talo tavoita välttämättä heitä tällä hetkellä toiminnallaan. Haastateltava (H1) mainitsi pelaajayhteisön olevan muutenkin ”toksisesti maskuliininen”, eikä tyttöjen ole välttämättä helppo olla näissä yhteisöissä, joten oma turvallinen peliryhmä pelkästään tytöille olisi tämän takia tarpeen. Pelaajayhteisöä edustaa stereotypisesti heteronormatiivinen, valkoinen mies, vaikka naisten pelaaminen ei ole mikään uusi ilmiö. Useat netin kautta pelattavat pelit myös mahdollistavat rasististen, seksististen ja väkivaltaisten viestien jakamisen ja tämän tyyppisen kielenkäytön oppimisen. Naispelaajiin kohdistunutta naisvihaa ja ahdistelua on tuotu yhä enemmän esille, sillä se on luonut vihamielisen ympäristön naispelaajille.<sup>115</sup> Haastateltava (H1) kuitenkin sanoi, että Turun Tyttöjen Talolla naisten peliryhmän perustaminen vaatisi työntekijän, joka osaisi pelata tytöille relevantteja pelejä. Haastateltava (H2) toi myös esille sen, että olisi hyvä jos Turun Tyttöjen Talolla olisi erikseen sosiaaliseen mediaan ja verkon kautta järjestettävän toimintaan keskittyvä työntekijä. Haastateltava (H2) kertoi, että verkon kautta olisi hyvä opettaa tytöille, miten netissä kannattaa käyttäytyä ja kenelle kannattaa antaa omat salasanat tai kenen kanssa netissä kannattaa ylipäättänsä puhua. Haastateltava (H3) lisäsi tähän kuinka tärkeää olisi tarjota nuorille tytöille tietoisuuksia tai etikettejä netin käytöstä, joissa voitaisiin selittää esimerkiksi rajoja, joita ei kannata netissä ylittää tai millainen käytös netissä on rikos. Haastateltava (H3) sanoi, että verkon kautta olisi helppo toteuttaa aiheesta koulutuksia ja tuoda mukaan tyttöjä kiinnostavia vierailijoita.

Varissuon työntekijät nostivat esille toiveen myös Turun Tyttöjen Talon omasta chatista. Osa Turun Tyttöjen Talon ohjaajista oli ollut aiemmin apuna Sekaisin chatin <sup>116</sup> toiminnassa, ja Turun Tyttöjen Talon oma chat-alusta on ollut heillä muutenkin puheen aiheena. Kuitenkin esimerkiksi chat-servereiden ylläpitämisen kustannukset ovat mietityttäneet. Haastateltava (H1) kertoi, että olisi tärkeää, jos joku työntekijä olisi chatissa tai verkon kautta tavoitettavissa oikeaan aikaan ja säännöllisesti. Hän sanoi esimerkiksi sen, että oli Sekaisin chatissa huomannut, että varsinkin iltapäiväaikaan alkaa nuorilla nousta pintaan ahdistavia ajatuksia. Sekaisin chatissa haastateltavasta (H1) tuntui hirveältä ajatus siitä, että nuoret ”jonottavat” apuun ja osa heistä jää kuitenkin avun

---

<sup>115</sup> Gray et al 2018.

<sup>116</sup> Sekaisin chat on keskustelualusta 12-29 -vuotiaille, jossa voi keskustella ammattilaisen kanssa mieltä painavista asioista. Lähde: sekaisin247 nettisivut: Info.

ulkopuolelle, vaikka he ovat jo ottaneet ison askeleen siinä, että ovat ylipäänsä kirjoittaneet chatiin. Chatin hyväksi puoleksi haastateltava (H1) nosti sen, että siinä on mahdollista ottaa yhteyttä halutessaan anonyymisti kertoen vain iän ja sukupuolen, mikä voi madaltaa yhteydenoton kynnystä sekä haastateltavan (H1), että aiemmin mainittuna Tero Huttusen ja Jani Merikiven mukaan.

Yleisesti Varissuon työntekijöiden keskuudessa oltiin sitä mieltä, että nuorilla olisi hyvä olla ohjaaja verkossa ja sosiaalisessa mediassa jonka kanssa ”hengailta”. Haastateltavan (H1) mukaan verkon kautta järjestettävä toiminta voisi muutenkin monipuolistaa Turun Tyttöjen Talon toimintaa tavoittaen juurikin esimerkiksi enemmän kotona viihtyviä tyttöjä.

#### **4.2. Keskustan toimipisteen haastattelu**

Keskustan työntekijöiden haastattelu oli 24.11.2022. Myös keskustan toimipisteen haastattelu oli etänä Zoomin kautta, ja paikalla oli kolme keskustan työntekijää, joista käytän lyhenteitä H4, H5 ja H6. Keskustan toimipisteen työntekijöiden haastattelu kesti noin 31 minuuttia. Keskustan toimipisteen haastattelussa nousi esille paljon samoja asioita kuin Varissuon toimipisteen haastattelussa, mutta keskustan haastattelu avasi enemmän sitä, millaista toimintaa on järjestetty verkossa keskustan toimipisteellä, ja mitä Turun Tyttöjen Talo kokonaisuudessaan toivoo verkon kautta järjestettävältä toiminnalta.

Aloitin haastattelun kysymällä siitä, millaista toimintaa keskustan toimipiste oli toteuttanut verkon kautta poikkeustilan aikana. Aluksi yksilötyötä oli toteutettu WhatsApp keskusteluiden sekä puheluiden kautta. Ryhmätoimintaa alettiin toteuttamaan Zoomin kautta. Useat Turun Tyttöjen Talon keskustan toimipisteellä toteutetut ryhmät järjestettiin Zoomissa. Näitä olivat läksyapu, avoin jutteluryhmä, tanssiryhmä, Otakut, Siskot, Nuoret äidit, lukupiiri, jooga sekä yhdessä Varissuon kanssa toteutettu peliryhmä. Kaikilla Zoomin etäryhmillä oli lisäksi omat ryhmät WhatsAppissa. Seksuaaliväkivaltatyötä sekä popparia toteutettiin etänä Doxy -palvelun kautta. Doxy on verkon kautta toimiva etähoidon palvelu, joka on suunniteltu terveydenhuollon käyttöön <sup>117</sup>

---

<sup>117</sup> doxy.me nettisivut.

Haastateltavat keskustelivat siitä, mikä tekee etäryhmästä toimivan. Haastateltava (H5) mainitsi, että Zoom-ryhmissä on tärkeää pitää kameroita päällä, jotta keskustelu olisi vuorovaikutteisempaa. Hän kertoi, että he olivat pitäneet Zoom-ryhmissä osallistujien kesken esittely- ja kuulumiskierroksia, jotta osallistujat oppisivat tuntemaan toisensa siitä huolimatta, että toimintaa toteutettiin etänä. Haastateltava (H6) mainitsi tärkeäksi asiaksi etäryhmissä toiminnan selkeän rakenteen. Hän kertoi huomanneensa vapaan keskustelun toimivan etänä huomattavasti paremmin kuin kasvokkain paikan päällä. Haastateltava (H6) sanoi, että mitä hallitumpi etätoiminta oli, niin sen paremmin se toimi, joten tärkeää toiminnassa oli selkeä aloitus ja lopetus sekä tarkkaan suunniteltu ja ohjattu toiminta. Myös tutkijat Eeva Sinisalo-Juha sekä Päivi Timonen nostavat digitaalisessa nuorisotyössä tärkeäksi tekijäksi suunnitelmallisuuden: ”Verkkokohtaamisessa tilan ja toiminnan on oltava huolella suunniteltua jos tavoitteena on saada yhteys nuoreen”<sup>118</sup>. Suunnitelmallisuus on Sinisalo-Juhan ja Timosen mukaan tärkeää verkkotoiminnassa sen takia, koska verkossa on helppo liikkua tilojen välillä ja nuori voi helposti vaihtaa sivustoa, jolloin verkkotoiminnan tilanne raukenee ja keskittyminen herpaantuu <sup>119</sup>.

Toiminnan pitää olla myös mieleistä, sillä nuori on kuitenkin osallistunut toimintaan vapaaehtoisesti. Haastateltava (6) sanoi esimerkiksi Zoomin kautta toteutetun K-pop-ryhmän, jossa oli välillä suunniteltua toimintaa ja välillä kertoja, jotka olivat tarkoitettu vapaalle keskustelulle ilman tarkkaan suunniteltua aktiviteettia. Ryhmään osallistuneiden motivaatio tuntui hiipuvan kun kyseessä oli pelkkää vapaata keskustelua eikä tarkkaan suunniteltua toimintaa, joka selkeästi motivoi heitä osallistumaan toimintaan. Myös haastateltava (H4) sanoi selkeän rakenteen olevan tärkeää. Hän kertoi, että toimintaan osallistuvilla pitää tulla sellainen tunne, että toimintaa on valmisteltu. Haastateltavan (H4) mukaan se ei toimi, että ohjaaja käy vain avaamassa Zoomin ryhmätilan, vaan toimintaa on suunniteltava ja on otettava kaikki osallistujat huomioon. Haastateltava (H4) kuitenkin lisäsi tähän, että kaikki etätoiminta ei kuitenkaan tarvitse olla ohjaaja lähtöistä, vaan on hyvä antaa puheenvuoroja myös nuorille. Jenni Kaisto on tutkinut ryhmänohjausta sosiaalisessa mediassa ja hänen tutkimuksessa selvisi, että verkon kautta työskennellessä osallistujat eivät kuitenkaan ole kovin oma-aloitteisia, vaan tekeminen ja keskustelu ovat pitkälti ohjaaja lähtöistä<sup>120</sup>. Kaiston tutkimuksesta huomaa myös, että tarkkaan suunniteltu

---

<sup>118</sup> Sinisalo-Juha & Timonen 2011.

<sup>119</sup> *ibid.*

<sup>120</sup> Kaisto 2011.



kokonaisuus toimii verkossa parhaiten. Myös haastateltava (H8) toi esille erilaisia menetelmiä, jotka hänen mielestään auttavat verkossa toteutettavassa ryhmätoiminnassa. Hän mainitsi hyviksi palveluiksi esimerkiksi Flingan<sup>121</sup> tai Zoomin oman Break out -huoneen<sup>122</sup>. Break out -huone toimi haastateltavan (H4) mukaan etätoiminnassa todella hyvin, sillä sen avulla oli helppo päästää nuoret keskustelemaan keskenään niin, että ohjaaja ei ollut paikalla. Myös haastateltava (H6) oli samaa mieltä Break out -huoneesta ja toi esille oman kokemuksen etäkoulutuksista sanoen Break out -huoneiden keskusteluiden olleet joskus koulutusten parasta antia.

Kysyin keskustan haastateltavilta myös verkon kautta toteutettavan toiminnan haasteista.

Haastateltava (H5) mainitsi samoja asioita, mitä Varissuon toimipisteen haastattelussa tuli esille: vapaa keskustelu oli haastavampaa etänä kuin kasvokkain ja keskustelu ei ollut yhtä spontaania.

Haastateltava (H4) lisäsi, että vaikeista asioista puhuminen etäryhmissä voi olla haastavampaa myös työntekijän näkökulmasta, sillä yhteyden katketessa nuori jää yksin kotiin eikä ohjaajan ole yhtä helppo varmistaa nuorelta onko tällä kaikki hyvin. Haastateltava (H4) sanoi, että vaatii ohjaajalta tietynlaista tarkkaavaisuutta huomata ruudun välitykseltä miten nuori voi vaikeamman keskustelun jälkeen. Hän kertoi, että Tyttöjen Talolla nuorta on helppo keskustelun jälkeen ottaa olkapäästä kiinni ja kysyä haluaisiko tämä vielä jutella lisää. Haastateltava (H4) kuitenkin huomasi esimerkiksi Nuoret äidit ryhmässä, että omassa kodissaan etäryhmään osallistujat saattoivat myös tuntee olonsa turvallisemmaksi puhua vaikeammista aiheista. Tutkija Katri Saarikiven ja tutkijatohtori Silja Martikaisen mukaan keskustelu verkon välityksellä voi olla joillekin helpompi tapa käsitellä vaikeita asioita ja tunteita. Saarikivi ja Martikainen tuovat esille, että nuoret ja aikuiset jotka haluavat jakaa enemmän omista kokemuksistaan, käyttävät yleensä enemmän sosiaalista mediaa.<sup>123</sup> Nuoret saattavatkin avautua helpommin verkon kautta, mutta kuten haastateltava (H4) sanoi, vaatii tarkkuutta huomata verkon välityksellä nuorten mielialat.

Haastateltava (H5) kertoi ongelmaksi myös sen, että Turun Tyttöjen Talolla käyvillä tytöillä oli käytössään erilaisia laitteita. Osa tytöistä osallistui Zoom-ryhmiin esimerkiksi älypuhelimella, jolloin ei ole mahdollista nähdä kaikkia osallistujia samaan aikaan, vaan ainoastaan sen, joka sillä

---

<sup>121</sup> Flinga on suomalainen sovellus, joka mahdollistaa yhteisöllisen keskustelun ja muistiinpanot. Lähde: peda.net: Flinga - yhteisöllinen alusta tiedolle.

<sup>122</sup> Zoomissa voi jakaa osallistujat breakout-huoneisiin, jolloin osallistujat kuulevat ja näkevät vain sen mitä heidän breakout-huoneessa tapahtuu. Lähde: ict oulu.fi: Breakout-huoneet Zoomissa (ryhmätyöskentely etäopetuksessa).

<sup>123</sup> Saarikivi & Martikainen 2019.

hetkellä puhuu. Haastateltava (H4) mainitsi, että on aivan erilainen kokemus osallistua toimintaan älypuhelimella kuin tietokoneella. Haastateltava (H5) kertoi, että laitteiden vaihtelevuus asettaa osallistujat valitettavasti eriarvoiseen asemaan, mutta sanoi asian olevan heistä riippumaton, koska Turun Tyttöjen Talolla ei ole mahdollisuutta antaa kävijöille omia padeja tai läppäreitä.

Haastateltava (H5) kertoi myös enemmän Turun Tyttöjen Talon Discordista. Hän kertoi alustan vaikeudeksi sen, että siellä käytiin samaan aikaan keskusteluita sekä puhekanavalla puhuen, että viestikentässä tekstinä, joten keskustelua käytiin samaan aikaan kahdessa eri paikassa, mikä vaikeutti keskustelun valvomista. Viestikentässä tytöt kirjoittivat myös eri tahtia ja haastateltava (H5) huomasi, että hitaammat kirjoittajat eivät välttämättä kommentoineet keskusteluun, sillä joku nopeampi oli ehtinyt sanoa saman asian ensin. Toisaalta haastateltava (H5) sanoi, että Discord-alustalle saattoi olla myös matalampi kynnyks kirjoittaa asioita, kun ei tarvinnut olla paikalla niin sanotusti ”omalla naamalla”. Eli myös Discordissa oli näkyvissä anonyymiteetin vaikutus keskusteluun. Discordin toimintaan oli mahdollista osallistua vaikka ei olisi halunnut puhua tai kirjoittaa mitään, mikä palveli kaikista arempia ja nettialustoja jännittäviä ihmisiä tietynlaisen anonyymiteetin turvin.

Haastateltava (H6) mainitsi, että isona haasteena oli myös osallistujien sitouttaminen toimintaan. Hän kertoi, että oli haastavaa saada osallistujat tulemaan Zoomiin joka kerta ja toiminnassa olikin kertoja, kun paikalla ei ollut ketään tai ainoastaan muutama osallistujista. Haastateltava (H4) mainitsi samaa, mitä Varissuon toimipisteen haastattelussa tuli ilmi: tytöistä saattoi poikkeustilan aikana olla raskasta osallistua toimintaan Zoomissa, kun he olivat koko päivän opiskelleet koulussa Zoomin kautta. Lisäksi haastateltava (H4) kertoi, että etätoiminta saattoi lisätä nuorten yksinäisyyttä poikkeustilan aikana. Hän kertoi erään nuoren kommentista, jossa nuori kertoi, että hän oli ollut koko päivän yksin kotona, ja vaikka osallistuikin toimintaan etänä niin heti koneen suljettuaan hän oli yhä vain yksin kotona. Haastateltava (H4) mietti, että vaikka etänä saakin yhteyden toisiin, se ei kuitenkaan ole sama asia kuin kasvokkainen vuorovaikutus. Janne Matikainen erottaa yhdeksi kasvokkaisen ja verkkovälitteisen vuorovaikutuksen tekijäksi sosiaalisen vihjettömyyden<sup>124</sup>, varsinkin tekstinvälityksellä käytävässä vuorovaikutuksessa<sup>125</sup>. Haastateltava (H5) kuitenkin kertoi erään tytön palautteesta. Tyttö oli sanonut, että keskipäivällä alkanut etäryhmä oli käytännössä

---

<sup>124</sup> Sosiaalisella vihjettömyydellä tarkoitetaan sitä, että viestintä sisältää vähemmän sosiaalisia vihjeitä, kuten sanatonta viestintää. (Lähde: Matikainen 2001.)

<sup>125</sup> Matikainen 2001.

hänelle ainoa syy miksi hän nousi sängystä, sillä hän ei opiskellut tai käynyt töissä. Etätoiminta motivoi tyttöä pitämään yllä vuorokausirytmää, mutta paikan päälle tyttö ei olisi välttämättä tullut kahdeksitoista aamulla, joten osallistumisen mahdollisuus kotoa käsin madalsi hänen kynnystään osallistua toimintaan. Haastateltavan (H5) mielestä oli hyvä, että poikkeustilan aikana oli tarjolla etäryhmiä, sillä tautitilanteen takia kynnyksinä kasvoikkain oli kasvanut.

Toisaalta etätoiminta myös vähensi saavutettavuutta. Haastateltava (H5) sanoi, että Turun Tyttöjen Talon kävijöistä tippui paljon pois, kun Tyttöjen Talon toiminta siirtyi pelkkään etätoimintaan.

Haastateltava (H4) lisäsi tähän, että käytännössä toiminnasta putosivat pois ei suomea äidinkielenä puhuvat kävijät. Haastateltavan (H4) mukaan monikulttuurisen taustan omaavat tulevat kuitenkin paikan päällä toteutettuun toimintaan mukaan, missä onkin helpompi osallistuttaa heitä mukaan esimerkiksi elekielen avulla, mikä verkon kautta ei onnistu yhtä hyvin, koska sanaton viestintä saattaa puuttua varsinkin jos kamerat eivät ole päällä.

Haastateltava (H4) sanoi, että etäryhmät voisivat kuitenkin toimia polkuna osallistua Tyttöjen Talon toimintaan. Haastateltavan (H4) mielestä osa Tyttöjen Talon toiminnasta voisi hyvin toimia myös pelkästään etänä, ja mainitsi esimerkiksi lukupiirin. Hän lisäsi, että verkon kautta toteutettu lukupiiri mahdollistaisi sen, että siihen voisi osallistua myös eri puolilta Suomea. Etäryhmät mahdollistaisivat haastateltavan (H4) mukaan myös eri puolella Suomea asuvien ammattilaisten vierailun Turun Tyttöjen Talon toiminnassa, mikä voisi monipuolistaa toimintaa.

Kysyin haastattelun lopuksi siitä, mitä keskustan toimipisteen työntekijät toivoisivat Turun Tyttöjen Talon verkon kautta toteutetulta toiminnalta. Toiveet olivat samanlaisia kuin Varissuon toimipisteen työntekijöillä. Haastateltava (H6) sanoi, että olisi hyvä jos Turun Tyttöjen Talolla olisi työntekijä, joka keskittyisi täysin sosiaalisen mediaan ja verkon kautta toteutettuun toimintaan tuottamalla sisältöä, hoitamalla mainontaa sekä keskustelemalla verkossa tyttöjen kanssa. Hänestä olisi hyvä jos joku ottaisi haltuunsa Turun Tyttöjen Talon TikTokin, Snapchatin ja esimerkiksi myös Discordin. Haastateltava (H6) mainitsi myös, että Turun Tyttöjen Talon nettisivulla olisi hyvä olla chat, sillä se olisi matalan kynnyksen yhteydenotto väylä. Myös haastateltava (H4) kannatti Turun Tyttöjen Talon omaa chattia, ja mainitsi samaa mitä Varissuon haastattelussa toivottiin: tyttöjen oma pelialusta. Haastateltavat (H5 ja H6) kuitenkin sanoivat, että lähitoiminta on Tyttöjen Talolla ensisijainen juttu.

### 4.3. Turun Tyttöjen Talon tytöt

*”Toivon että etä mahdollisuudet jatkuu”<sup>126</sup>*

Kysyin sekä Varissuon, että keskustan toimipisteen työntekijöiltä Turun Tyttöjen Talolla käyneiden tyttöjen palautteista verkon kautta toteutetusta etätoiminnasta. Haastateltava (H1) kertoi, että tytöt tykkäsivät eniten toiminnallisista etäryhmistä. Varissuolla tytöille olivat mieluisia ne ryhmät, joissa esimerkiksi askarrettiin tai kokattiin yhdessä etänä. Haastateltava (H2) mainitsi, että mitä nuorempien tyttöjen kanssa ollaan tekemisissä, niin sitä konkreettisempaa pitää tekemisen olla. Tällöin nuorimmat tytöt kokivat toiminnallisen toiminnan mielekkäämmiksi ja osallistuivat siihen helpommin. Hyvää palautetta Varissuo sai myös Zoomin kautta pidetystä työnhakuryhmästä. Tyttöjen mielestä oli hyvä perehtyä rauhassa työnhakuun, mutta tarvittaessa jakaa näyttöä ja katsoa hankalia kohtia yhdessä. Työnhaku oli haastateltavan (H1) mukaan paljon kädestä pitäen ohjausta, mutta tytöt kiittelivät siitä paljon. Myös Instagram livet olivat tykättyjä. Haastateltava (H2) mainitsi, että monelle tytölle tuntui olevan luontevaa osallistua Instagram liveihin. Haastateltava (H1) puolestaan mainitsi TikTokin suosion nuorten tyttöjen keskuudessa. Hän palasi miettimään muutamaa tyttöä, jotka olivat löytäneet Turun Tyttöjen Talon TikTokin kautta:

*” ... nää kaks niinku tiedän aktuaalisesti et voi olla että enemmänki sitte niinku tulee sitä kautta, mutta et ei ollu muuta linkkiä Tyttöjen Talolle. Ja meän TikTokki ei kuitenkaan super aktiivinen ja sisältöä niin mun mielestä se oli aika hauska. Ja sit he on tykännyt itekki tehdä et sit välil mä oon antanu et tytöt tekee itte sitä TikTok sisältöä meille jossain retkillä tai muualla nii se on ollu kans ihan kivaa aina osallistaa heitä siihen ja sit he on innostuneet siitä. Et se on itellä semmonen mietintä et miten sitä kehittäis jatkossa kun he siellä pyörii aika paljon.”<sup>127</sup>*

Keskustan toimipisteen työntekijät kertoivat, että saivat positiivista palautetta siitä, että etäryhmiä ylipäättänsä pidettiin poikkeustilasta huolimatta. Joillekin etäryhmät saattoivat poikkeustilan aikana olla ainoa sosiaalinen kontakti. Haastateltava (H6) sanoi, että tytöt olivat iloisia siitä, että esimerkiksi K-pop -ryhmän kautta löytyi uusia samasta aiheesta kiinnostuneita ystäviä. Suurin osa

---

<sup>126</sup> Erään tytön palaute Turun Tyttöjen Talon syksyn 2021 palautteissa.

<sup>127</sup> Haastateltava (H1).

palautteesta oli kuitenkin sitä, että tytöt toivoivat pääsevänsä takaisin Tyttöjen Talolle paikan päälle näkemään toisiaan.

Sain Turun Tyttöjen Talolta aineistoksi palautekyselyitä vuosilta 2019–2021. Palautekyselyt ovat kerätty Turun Tyttöjen Talolla käyneiltä tytöiltä, ja ne sisältävät palautetta paikan päällä toteutetusta toiminnasta ennen poikkeustilaa sekä poikkeustilan aikana toteutetusta etätoiminnasta. Palautteista sai käsitystä siitä, mitä mieltä Turun Tyttöjen Talolla käyneet tytöt olivat Tyttöjen Talon toiminnasta ja mitä toiveita heillä oli toiminnan kehittämisen suhteen. Kuitenkin palautteista huomasin sen, että Turun Tyttöjen Talolle oli poikkeustilan aikana 2020–2021 tullut vähemmän palautetta verrattuna vuoden 2019 palautteisiin, jotka käsittelivät Turun Tyttöjen Talon toimintaa paikan päällä.

Vuoden 2020 palautteissa muutamat tytöistä toivoivat enemmän avoimia päiviä viettää aikaa Turun Tyttöjen Talon Discord-kanavalla, koska siihen ei ollut kaikilla mahdollisuutta sinä päivänä kun kanavalla pidettiin etätoimintaa. Kuitenkin tytöt olivat iloisia siitä, että toimintaa oli kuitenkin etänä vaikka paikan päälle ei päässyt. Eräs tytöistä antoi palautetta, että hänelle Discord-alusta oli tuntematon, ja Zoomin kautta olisi helpompi osallistua toimintaan. Vuonna 2021 tytöt olivat myös kiitollisia siitä, että toimintaa oli mahdollista järjestää kuitenkin etänä. Yksi tyttö toivoi keväälle 2022, että etätoiminta jatkuisi. Eräs tytöistä toivoi, että saisi enemmän tukea etäryhmissä, koska häntä jännitti paljon varsinkin Zoomin välityksellä. Yksi tytöistä toivoi, että Turun Tyttöjen Talo hyödyntäisi enemmän sosiaalista mediaa. Hän mainitsi, että Turun Tyttöjen Talo oli tehnyt TikTok sovellukseen sisältöä, mutta lisäsi, että ei ole nähnyt siellä uutta sisältöä hetkeen. Myös Instagram livet saivat positiivista palautetta.

Tiivistetysti voisi sanoa, että tytöt olivat kiitollisia siitä, että toimintaa pidettiin poikkeustilasta huolimatta etänä. Osa tytöistä tuntui pitävän etätoiminnan muotoina Discordin ryhmätoiminnasta sekä Instagramin liveistä. Sosiaaliselta medialta toivottiin enemmän aktiivisuutta, ja yksi toive tuli etämahdollisuuksien jatkumisesta. Vuosien 2019–2021 palautteista sai yleisen käsityksen myös siitä, millaista aktiviteettia tytöt yleensäkin toivovat Turun Tyttöjen Talolle. Yhtenä isoimpana toiveena esille nousi oma toiminta täysi-ikäisille tytöille sekä laajemmat aukioloajat. Lisäksi Tyttöjen Talon toiminnassa tytöt tykkäsivät paljon läksyavusta, lukupiireistä sekä Otakut-ryhmästä. Koko palautteesta ajalta 2019–2021 toiveiksi nousi, että jatkoa tulisi peliryhmälle, retkiryhmälle, kuvis- ja askarteluryhmille sekä luku- ja kirjoituspiireille.

## 5. Keijun varjo -hanke

Keijun varjo -hanke on saanut alkunsa STEA:n rahoittamasta hankkeesta vuosina 2016-2018, ja Keijun varjo -hanke jatkuu edelleen STEA:n kohdennetulla avustuksella. Keijun varjo -hankkeen toiminnan hallinnoija on valtakunnallinen asiantuntija- ja kansalaisjärjestö Maria Akatemia, joka toimii yhteistyössä Helsingin, Espoon ja Tampereen Tyttöjen Talojen sekä Vantaan Tyttöjen Tilan kanssa. Keijun varjo -hankkeella on toimipisteet Helsingissä ja Tampereella.<sup>128</sup>

Keijun varjo -hankkeen toiminnan tarkoituksena on tarjota tukea tunnetaitoihin, itsehillintään ja väkivaltakysymyksiin sekä tukea nuorta tämän kehityksessä. Pääasiallisena tarkoituksena on ehkäistä nuorten naisten väkivaltaa, ja kohderyhmänä ovat 15–28-vuotiaat tytöt ja nuoret naiset, jotka käyttävät tai pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa sen eri muodoissa.<sup>129</sup> Keijun varjo -hankkeen toimintaa toteutetaan hybridimallina, eli toimintaa on sekä paikan päällä, että verkossa. Hankkeen toimintaan kuuluu yksilö- ja ryhmätoimintaa: yksilökeskusteluja sekä vertaistukiryhmätoimintaa. Yksilökeskusteluja toteutetaan verkkovälitteisesti, ja myös ryhmätoimintaa hanke on toteuttanut verkon kautta. Tämän lisäksi Keijun varjo -hanke järjestää koulutuksia ja webinaareja verkossa alan ammattilaisille.<sup>130</sup>

### 5.1. Keijun Varjo -hankkeen toiminta verkossa

Keijun varjo -hankkeen haastattelu oli 1.2.2022 ja se pidettiin etänä Zoomin kautta. Haastattelu kesti noin 20 minuuttia. Haastattelin Keijun varjo -hankkeen työntekijää ja ehkäisevän väkivaltatyön asiantuntijaa, josta käytän lyhennettä H7. Haastattelun alussa haastateltava (H7) kertoi minulle yleisesti Keijun varjo -hankkeen toiminnasta. Keijun varjo -hankkeella on profiili Instagramissa (@keijunvarjo). Lisäksi toiminnan hallinnoijalla, Maria Akatemialla on oma

---

<sup>128</sup> Keijun varjo -hankkeen nettisivut.

<sup>129</sup> Keijun varjo -hankkeen nettisivut.

<sup>130</sup> Keijun varjo -hankkeen toimintaa haastateltavan (H7) kertomana.

Instagram (@mariaakatemia) ja Twitter (@MariaAkatemia). Toiminnan sisältöä on myös tuotettu myös YouTubessa (naisenväkivalta.fi).<sup>131</sup>

Kysyin ensin verkon kautta toteutettavan nuorisotyön eduista sekä haitoista. Haastateltava (H7) nosti ehdottomaksi eduksi sen, että asiakkaita pystytään tavoittamaan valtakunnallisesti, eikä toimintaa tarvitse rajoittaa pelkästään Helsinkiin ja Tampereelle, jossa hankkeen toimipisteet sijaitsevat. Rajoitus paikan päälle rajaisi haastateltavan (H7) mukaan heidän kohderyhmäänsä paljon:

*”[...] pystyy sit ihan mistä päin vaan ja meillä on ollu siis jopa ulkosuomalaisia tota sit osallistuneena toimintaan et se on ollu valtavan hyvä, hyvä juttu”<sup>132</sup>.*

Saavutettavuus oli muutenkin haastateltavan (H7) mukaan positiivinen asia verkon välillä työskennellessä. Tosin hän nosti esille hybridimallien suosimisen, sillä joillekin voi olla vaikea järjestää itselleen rauhallista tilaa osallistua toimintaan etänä, jolloin he tulevat mielummin paikan päälle. Toisaalta haastateltava mainitsi toisille taas aikataulullisesti helpommaksi osallistua toimintaan etänä. Haastateltava (H7) mainitsi samaa mitä Turun Tyttöjen Talon haastattelussa tuli esille: verkon kautta toteutettava toiminta mahdollistaa asiakkaiden osallistumisen toimintaan myös silloin, jos asiakkaalla on esimerkiksi ahdistuneisuus häiriö taustaa tai vaikeuksia liikkua kodin ulkopuolella esimerkiksi varallisuuden tai terveydellisten ongelmien takia. Haastateltava kertoi, että verkkotoimintaan voi muutenkin olla matalampi kynnys osallistua:

*”Verkossa ainakin ryhmätoimintaan osallistuessa on aika helppo pitää myös sitä anonymiteettiä jos haluaa siitä, tai se tuntuu itselle tärkeeltä et sit meidän toimintaan saa tulla vaikka ryhmään et kertoo vaan etunimen et ei välttämättä tarvi kertoa et mistä päin on ja tota ei tuu sit sellasii et pitää lähtee sielt sitte niinku yhtäaika vaikk ku ryhmä päättyy ja jotenki paljastaa itsestään sellasii asioita et se voi olla myös tota etu.”<sup>133</sup>*

---

<sup>131</sup> Keijun varjo -hankkeen nettisivut.

<sup>132</sup> Haastateltava (H7).

<sup>133</sup> Haastateltava (H7).

Haastateltava (H7) tiivistä asiansa kertomalla, että ”ihmisen henkilökohtaiset mieltymykset” vaikuttavan paljon siihen, kumpaa toimintaa suosii verkkotoiminnan ja paikan päällä toteutettavan toiminnan väliltä. Haastateltava (H7) lisäsi, että verkon kautta toimiminen tuntuu olevan nuorille myös luontevaa, mutta siinäkin on omat haasteensa:

*”Kamera on tosi iso haaste et se on ollu joskus jopa este et ei pysty tulee vaikka ryhmään tai, tai sit just noissa yksilökeskusteluissaki se voi tuntuu tosi hankalalta että pitää pistää se kamera päälle ja jotenki tota, no kyllähän sitä altistuu sille et omat kasvot on koko ajat tossa ruudulla et se on monille ollu semmonen asia et on pitäny vaikka sitten työstää tai jutella etukäteen”.<sup>134</sup>*

Siinä missä Turun Tyttöjen Talon haastattelussa mainittiin Tyttöjen Talon suosivan kameroita verkon kautta toteutettavassa toiminnassa ryhmätoiminnan parantamiseksi, Keijun varjo -hankkeen työntekijä kertoi asiasta toisen puolen: kaikille tytöille ei ole helppoa pitää kameraa päällä etätapaamisissa, varsinkin kun aiheena on niinkin henkilökohtainen asia kuin väkivalta. Muiksi haasteiksi haastateltava (H7) nosti tekniset haasteet, ympäristön sekä ruudun välityksellä tapahtuvan kommunikaation, mitkä tulivat esille myös Turun Tyttöjen Talon haastatteluissa. Teknisiksi haasteiksi hän mainitsi perinteiset teknologian kanssa vastaan tulevat haasteet, joiden kanssa myös Turun Tyttöjen Talon työntekijöillä oli ollut ongelmia, kuten laitteiden toimimattomuuden, yhteyksien pätkimisen sekä tietoturvallisuus kysymykset. Haastateltava (H7) sanoi, että ongelmana on myös teknologisten laitteiden vaihtelevuus asiakkaiden keskuudessa, sillä osa asiakkaista osallistuu etätoimintaan älypuhelimella, mikä on ongelmallinen Zoomin kautta toteutettavassa ryhmätoiminnassa, sillä kaikkia osallistujia ei pysty näkemään yhtä aikaa.

Myös ympäristö voi aiheuttaa haasteita, kun toimintaa toteutetaan etänä. Haastateltava (H7) kertoi, että nuorilla on erilaisia tilanteita, joista he pystyvät osallistumaan mukaan etätoimintaan. Koska Keijun varjo -hankkeen aiheet liittyvät väkivaltaan, haastateltava (H7) sanoi, että nuorilla olisi hyvä olla turvallinen ja rauhallinen paikka puhua aiheesta, eikä tämä ole välttämättä mahdollista erilaisten asumiskuvioiden vuoksi. Haastateltava sanoi samaa mitä Sinisalo-Juha ja Timonen sanoivat verkkonuorisotyöstä: ympäristö ja sen häiriöt vievät välillä asiakkaiden keskittymistä. Haastateltava (H7) kertoi asiasta seuraavasti:

---

<sup>134</sup> Haastateltava (H7).



*”Toisaalta taas esimerkiksi ryhmässä jos ei vaikka oo kuulokkeita niin silloinhan myös kaikkien muiden äänet kuuluu sit sinne ympäristöön että tällasii haasteita sit myös ja joskus on ollu vaikka sit sellasii tilanteita et joku on ollu jossain ulkona tai kävelyllä osallistunu tapaamiseen niin kyllähän nekin vähän, vähän sitä keskittymistä sitten syö.”<sup>135</sup>*

Haastateltava (H7) kertoi myös Turun Tyttöjen Talon haastattelussa esille tulleesta verkon kautta toteutettavan toiminnan ongelmasta: ruudun välityksellä tapahtuva kommunikaatio ei yllä samalle tasolle kasvokkain tapahtuvan kommunikaation kanssa esimerkiksi silloin, kun asiakasta olisi tarkoitus lohduttaa ja näyttää tälle empatiaa. Kasvokkaisessa vuorovaikutuksessa ovat mukana ilmeet, kehonkieli sekä tunnetilaa viestivät eleet, kuten äänenpaino. Katri Saarikiven ja Silja Martikaisen mukaan verkon välityksellä tämä tieto on niukempaa, mikä saattaa vaikeuttaa toisen asemaan astumista tai tilanteen ymmärtämistä.<sup>136</sup> Haastateltava (H7) sanoi lohduttamisen olevan kuitenkin mahdollista ruudun välityksellä, mutta silti kasvokkain se tuntuu luontevammalta:

*”Mä oon sitä mieltä et kyl se niinku on mahdollista ja se onnistuu mutta tota kyl se on välil semmonen mistä jää itelle ehkä vähä semmonen huolikin ja sit sit tässähän se on ku sit tapaaminen päättyy niin sit on musta ruutu ja välillä sitä justiinsa työntekijänä jää miettimään et mitähän siellä sit tapahtuu sen jälkeen et jotenki vaikka tota jonku ryhmäkerran mikä on niinku lähiryhmänä et jos jää jostain osallistujasta huoli nii on paljon helpompi sit vähä vetää sivuun ja vielä vähä vaihtaa muutama sana ja tarjota sitä niinku lämpöä ja empatiaa.”<sup>137</sup>*

Haastateltava (H7) kertoi työntekijöillä olevan asiakkaiden numerot, ja heillä on mahdollisuus olla asiakkaisiin yhteydessä jos etäkerran jälkeen tulee huoli asiakkaasta. Myös nuoret saavat aina halutessaan olla heihin yhteydessä, jos etätoiminnan jälkeen jäi joku asia mietityttämään. Kuitenkin haastateltava (H7) sanoi heidän etäryhmätoiminnassa olevan tietty rakenne, jossa kaikki saavat vielä ryhmäkerran lopuksi kertoa, mitä tuntemuksia tapaamisesta ja keskusteltavista aiheista jäi.

---

<sup>135</sup> Haastateltava (H7).

<sup>136</sup> Saarikivi & Martikainen 2019.

<sup>137</sup> Haastateltava (H7).

Kysyin haastateltavalta palautteesta, mitä Keijun varjo -hanke on saanut verkon välityksellä toteutetusta toiminnasta. Haastateltava sanoi, että moitetta saattaa tulla lähinnä teknisistä ongelmista, mutta positiiviseksi on koettu verkon mahdollistama osallistuminen ympäri Suomea. Hän kertoi toivovansa verkkovälitteisen toiminnan jäävän monessa paikassa käyttöön COVID-19-taudin aiheuttamien muutosten jälkeenkin. Haastateltavan (H7) mielestä on paljon hyvää siinä, että asiakkaalla on vapautta valita itselleen sopivaa toimintaa. Hän sanoi verkon kautta toteutetun toiminnan toimineen heillä hyvin, ja vaikeista asioista puhuminen sekä nuorten auttaminen on onnistunut samalla tavalla verkon kautta kuin paikan päällä. Haastateltava kuitenkin toivoi teknologian kehittyvän, jolloin verkkotoiminnan laatu paranisi:

*”Ja toivon tietysti et jotenki tekniikka kehittyis et tietysti lähiryhmissähän käytetään tai ainaki me käytetään paljon kaikkii toiminnallisii asioita ja toiminnallisii menetelmiä, korttityöskentelyä<sup>138</sup> tai jotain tän tyyppisii asioita tai vaikka yksilötapaamisissakin kiva joskus kirjoittaa paperille jotain tai tehdä jotain piirrustuksii, tällasii et sitte myös niinku tää, verkkovälineet kehittyis siihen muotoon nii ois jotenki helpompi ja ketterämpi tehdä jotain, jotain sellaista myös tässä.”<sup>139</sup>*

## **6. Sua varten somessa -hanke**

Sua varten somessa -hanke on kolmivuotinen kehittämishanke, jonka tarkoituksena on tukea nuoria verkossa ja kehittää uusia nuorisotyön muotoja sosiaalisessa mediassa. Hankkeen on mahdollistanut Sosiaali- ja terveysministeriön avustuskeskus ja sen taustaorganisaationa toimivat Loisto settlementti, Puijola settlementti sekä Nicehearts ry. Sua varten somessa -hankkeen kohderyhmänä ovat 8–21 -vuotiaat nuoret. Hankkeen toiminta on kokonaan verkkoon jalkautunutta nuorisotyötä, sillä nuorille tukea tarjotaan heidän käyttämässään sosiaalisen median palveluissa, kuten Instagramissa (@suavarten\_official), TikTokissa (@suavarten\_official) ja Snapchatissa (@suavarten\_tiimi). Sua varten somessa -hankkeella on edellä mainituilla sosiaalisen median alustoilla omat tilinsä, joihin

---

<sup>138</sup> Korttityöskentelyllä tarkoitetaan erilaisten assosiativisten korttien, kuten kuvakorttien käyttämistä asiakastapaamisessa. Korttien tarkoituksena on päästä ”pintaa syvemmälle” luovalla tarkastelulla, joka tuo asiakkaalle uusia tapoja käsitellä mieltä painavaa asiaa mielikuvien ja muistojen kautta. (Lähde: Shortumin nettisivut: SEE FAR CBT ja assosiativiset kortit).

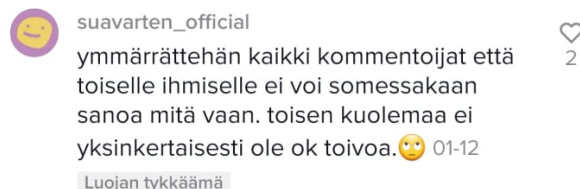
<sup>139</sup> Haastateltava (H7).

nuoret voivat ottaa yhteyttä laittamalla yksityisviestiä. Nuorten lähettämiin viesteihin vastaa Sua varten somessa -hankkeessa työskentelevä nuorisotyön ammattilainen.<sup>140</sup>

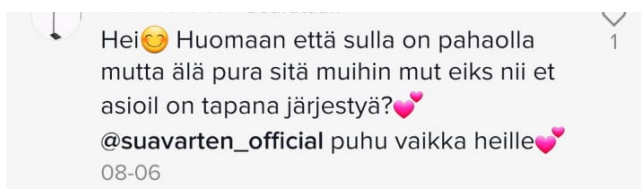
Sua varten somessa -hanke tekee nuorisotyötä niillä alustoilla, joita nuoret suosii. Sua varten somessa -hankkeen työntekijät päivystävät hankkeen sosiaalisen median tilejä arkisin klo 9–20, ja vastailevat nuorilta tulleisiin yksityisviesteihin. Yksityisviestien lisäksi toiminta on niin sanottua jalkautuvaa nuorisotyötä, mikä Sua varten somessa -hankkeen kohdalla tarkoittaa sitä, että hankkeen tili seuraa aktiivisesti heidän seuraajiaan, sekä muiden nuorten tekemää sisältöä sosiaalisessa mediassa. Hankkeen työntekijä käy läpi julkaisujen kommenttikenttiä ja puuttuu mahdolliseen kiusaamiseen tai häirintään. Sua varten somessa -hankkeen työntekijä tiedottaa nuorille esimerkiksi julkaisun kommenttikentillä, että kiusaaminen on väärin sekä kertoo nuorille miten häiritsevien kommenttien tai kiusaamisen kanssa voi tehdä. Työntekijä voi pyytää nuoria myös juttelemaan heille yksityisviestillä nuoren kokemasta kiusaamisesta. Lisäksi nuoret voivat itse sosiaalisen median alustoilla merkitä (tägätä) kommentteihin Sua varten somessa -hankkeen tilin, jos huomaavat kiusaamista tai häirintää. Tällöin Sua varten somessa tili tietää tulla paikalle puuttumaan häirintään. Sua varten somessa -hanke tuottaa myös itse sisältöä sosiaaliseen mediaan, jonka tarkoituksena on tiedottaa nuoria kiusaamisesta, seksuaalisesta häirinnästä sekä häirintään puuttumisesta.<sup>141</sup>



Kuva 3: Esimerkki Sua varten somessa -hankkeen jalkautuvasta nuorisotyöstä. (Lähde: Sua varten somessa -hankkeen koulutuksen diat).



Kuva 4: Esimerkki Sua varten somessa -hankkeen kiusaamiseen puuttumisesta somessa. (Lähde: Sua varten somessa -hankkeen koulutuksen diat).



Kuva 5: Esimerkki kutsumisesta (tägäämisestä), jossa Sua varten somessa työntekijän voi kutsua somessa paikalle puuttumaan kiusaamiseen tai häirintään. (Lähde: Sua varten somessa -hankkeen koulutuksen diat).

<sup>140</sup> Sua varten somessa -hankkeen nettisivut.

<sup>141</sup> Sua varten somessa -hankkeen toiminta hankkeen työntekijän (H8) kuvailemana.

## 6.1. Sua varten somessa -hankkeen toiminta verkossa

Haastattelin Sua varten somessa tiimin työntekijää, josta käytän lyhennettä H8. Sua varten somessa -hankkeen haastattelu oli 8.2.2022 ja se kesti noin 26 minuuttia. Haastattelu pidettiin etänä Zoomissa. Haastattelu alkoi siitä, että haastateltava (H8) kertoi yleisesti Sua varten somessa -hankkeen toiminnasta.

Haastateltava (H8) kertoi hankkeen alkaneen maaliskuussa 2020, jolloin alkoi myös Covid-19-pandemian aiheuttama poikkeustila, joten hanke on aina toiminut vain verkon kautta.

Verkossa toimimisen eduksi haastateltava (H8) nosti sen, että on helppo puuttua verkossa tapahtuvaan häirintään ja kiusaamiseen, kun toimii suoraan verkon kautta. Hän kertoi, että häirintään puuttuminen voisi jäädä abstraktille tasolle, jos he eivät työskentelisi sosiaalisessa mediassa, sillä tilannetta ei ehkä pystyisi ymmärtämään yhtä hyvin, jolloin siihen olisi vaikeampi puuttua. Yhteisöpedagogien Jaana Fedotoffin ja Mika Pietilän mukaan verkon kautta toteutetussa neuvonnassa ja ohjauksessa on etuna myös viive. Kasvotusten nuori joutuu välittömään vuorovaikutukseen nuorisotyöntekijän kanssa, jolloin pienikin epävarmuus nuorelle vastatessa saattaa aiheuttaa nuorella jännitystä tai aiheesta kertomisen epäröintiä. Viive antaa työntekijälle rauhassa aikaa pohtia vastaustaan nuorelle. Fedoeff ja Pietilä mainitsevat kuitenkin tärkeäksi sekä verkkovälitteisessä, että kasvokkaisessa vuorovaikutuksessa asiantuntijuuden ja osaamisen ohjata nuori oikean asiantuntijan luokse.<sup>142</sup>

Haastateltava (H8) myös nosti hankkeen näkyvyyden ja toimimisen sosiaalisessa mediassa tärkeäksi, koska toiminnallaan he pystyvät muokkaamaan sosiaalisen median keskustelukulttuuria nuorten keskuudessa tiedottamalla siitä, millainen keskustelu verkossa on toivottua ja millainen ei. Medianomi Anniina Lundvall ja Suvi Tuominen Mannerheimin lastensuojeluliitolta ovat sanoneet, että nuorten verkkoyhteisöihin tarvitaankin verkkonuorisotyöntekijöitä, jotka voivat auttaa nuorta verkossa tekemään eettisesti ja moraalisesti oikeanlaisia päätöksiä sekä ohjata nuorta käyttämään verkkopalveluita vastuullisesti.<sup>143</sup> Ajan kanssa verkkonuorisotyöntekijät voivat ohjauksellaan avustaa nuoria mediataidoissa ja eettisten sekä moraalisesti hyvien valintojen tekemisessä, mikä muokkasi nuorten verkkokulttuuria turvallisemmaksi ja kannustavammaksi.

---

<sup>142</sup> Fedoeff & Pietilä 2011.

<sup>143</sup> Lundvall & Tuominen 2011.

Kysyin haastateltavalta (H8) myös haasteista, joita verkon kautta työskentelyssä on tullut vastaan. Haastateltava (H8) mainitsi myös edellisissä haastatteluissa esille nousseet sosiaalisen median alustojen ongelmat, kuten tietoturvallisuus riskit, jotka on hyvä ottaa huomioon esimerkiksi seksuaalisen häirinnän kaltaisissa arkaluonteisissa aiheissa. Haastateltava (H8) kertoi, että he eivät pysty takaamaan nuorille mihin sosiaalisen median alustat käyttävät nuorten ja hankkeen työntekijöiden välisiä yksityisviestejä tai dataa. Hän kuitenkin sanoi, että tarve apuun verkossa on suurempi kuin riskit tietoturvassa. Haastateltava (H8) kertoi, että nuorille yritettiin aluksi tarjota siirtymistä tietoturvallisempaan chattiin, mutta siirtymän huomattiin tuntuvan nuorista vaikealta. Nuoret halusivat pysyä mieluummin heille tutuilla alustoilla. Haastateltava (H8) sanoi, että tietoturvallisuuden riskien takia he laittavat jokaiselle nuorelle yksityisviestikeskustelun alussa viestin, jossa kertovat etteivät he pysty takaamaan nuorelle keskustelun tietoturvallisuutta. Haastateltava (H8) kertoi, että tietoturvallisuus asioissa pitäisi luoda suhde kyseisen sosiaalisen median alustan ylläpitoon, jossa he eivät ole toistaiseksi onnistuneet.

Toiseksi haasteeksi haastateltava (H8) mainitsi sosiaalisen median sisällön sensuurin. Esimerkiksi TikTok ja Instagram kieltävät seksuaalisen sisällön tuottamisen, ja tämä pitää sisällään myös seksuaaliterveyttä ja seksuaalista häirintää koskevat sisällöt, jotka ovat tarkoitettu aiheesta tiedottamiseen. Haastateltava (H8) kertoi, että he joutuvat esimerkiksi seksuaalista väkivaltaa koskevassa opettavassa sisällössä kiertämään oikeita termejä, koska muuten julkaisu saatetaan alustan toimesta sensuroida tai poistaa kokonaan. On siis suuri haaste tiedottaa asioista nuorille suoraan ilman, että vaarantaisi sosiaalisen median tiliä. Haastateltava (H8) kertoi ainakin TikTokin ”varjokieltäneen” (englanniksi shadow ban) heidän tilinsä opettavaisen sisällön takia. ”Varjokiellolla” tarkoitetaan automaattista sosiaalisen median profiilin moderointia, jonka tarkoituksena on estää ei toivotun sisällön julkaisemista. ”Varjokieltäminen” rajoittaa ”varjokielletyn” käyttäjän näkyvyyttä kyseisessä sosiaalisen median palvelussa ilman, että käyttäjä on tästä itse tietoinen. ”Varjokieltämistä” käyttävät useat sosiaalisen median palvelut, kuten Twitter, Instagram ja TikTok. Portugalin yliopiston tutkimuksen mukaan ”varjokieltäminen” ei johdu käyttäjän käyttäytymisestä sosiaalisessa mediassa, vaan julkaisun sisällöstä, jos se sisältää sosiaalisen median alustan määrittelemää ei toivottua sisältöä. Tutkimuksessa tuodaan esille, että sisällön automaattinen moderointi voi olla uhka sananvapaudelle demokraattisessa

yhteiskunnassa.<sup>144</sup> Sua varten somessa -hankkeen kohdalla ”varjokielto” uhkaa puolestaan opettavaisen sisällön jakamista nuorten käyttämissä sosiaalisen median palveluissa.

Kysyin haastateltavalta (H8) teknisistä haasteista, joita verkon kautta työskennellessä voi tulla vastaan. Kerroin haastateltavalle (H8) edellisissä haastatteluissa aiheen nousseen esille haasteista puhuttaessa. Haastateltava (H8) kuitenkin sanoi, että hänellä ei edes tullut tekniset ongelmat mieleen. Hän kertoi tekniikan kanssa työskentelyn olevan hänelle niin arkipäiväistä, että viiveet netin toimimisessa tai koneiden käynnistäminen uudelleen tuntuu hänestä jo pieniltä ongelmilta. Haastateltava (H8) kertoi, että tekniset ongelmat eivät juurikaan vaikuta oikeasti siihen työhön mitä he tekevät. Hän kertoi, että omalla osallaan teknisiin ongelmiin tottuminen kuitenkin helpottaa omaa jaksamista:

*”Niin en mä myöskään tiedä et pitäiskö normalisoitua siihen et joka päivä on täynnä tämmöstä mut ehkä myös jos siihen suhtautuu sillä tavalla niin se helpottaa sitä jaksamista se ei tunnu nii, siitä ei tuu kauhean rankkaa.”<sup>145</sup>*

Kysyin haastateltavalta (H8) myös siitä, miten he kokevat saavuttavansa nuoret verkon kautta. Hän kertoi, että he kokeilivat aiemmin ryhmätoimintaa verkon kautta, mutta heidän hankkeessaan se ei onnistunut. Hän lisäsi myös, että muita hankkeita ja järjestöjä seuranneena hän on huomannut ryhmätoiminnan olevan haastavampaa verkon kautta. Jenni Kaiston ryhmänohjausta käsittelevä tutkimus on nostanut esille ryhmänohjauksen haasteita, jotka liittyivät muun muassa ryhmän kokoon, ohjauksen keston, ryhmän teemoihin sekä markkinointiin ja järjestämiseen. Ryhmänohjauksen toimivuutta parantaisi siis sopivan ryhmäkoon löytäminen sekä sopivat aikataulut. Tämän lisäksi ryhmätoimintaa voisi parantaa se, että rajataan selkeästi kuinka kauan ryhmä tapahtuma kestää, milloin sitä järjestetään ja kuinka monta kertaa. Ryhmätoiminnan toimimista parantaa selkeä toiminnan mainostaminen sekä hyvin suunniteltu sekä järjestetty toiminta. Toisaalta Kaisto antaa yksittäiseen kertaan tiivistetysti seuraavanlaisia ohjeita: täytyy muistaa, että jokainen ryhmä ja yksilö on erilainen. Jousta suunnitelmista ryhmän toiveiden mukaan, varaa erilaista toimintaa varalle sekä anna aikaa keskusteluille.<sup>146</sup> Haastateltava (H8) nosti

---

<sup>144</sup> Marcondes et al 2021.

<sup>145</sup> Haastateltava (H8).

<sup>146</sup> Kaisto 2011.

verkossa toteutettavassa ryhmätoiminnassa haasteeksi saman ongelman, joka nousi esille Turun Tyttöjen Talon sekä Keijun varjo -hankkeen haastatteluissa: miten nuoret saataisiin sitoutumaan toimintaan verkossa. Hän kertoi, että heillä suuri ongelma oli se, että he eivät saaneet tarpeeksi nuoria mukaan toimintaan. Sini Savolainen on kirjoittanut Verken sivuille artikkelin vuonna 2014, jossa Savolainen käsittelee nuorten kokemuksia verkkoa hyödyntävästä nuorisotyöstä. Artikkelissa tuodaan esille nuorten ajatuksia verkkonuorisotyöstä, ja Savolainen nostaa isoimmiksi haasteiksi seuraavat: ohjaajat eivät tunne tarpeeksi nuorten verkkomaailmaa, laitteistoon ei ole panostettu ja verkkonuorisotyölle ei ole annettu tarpeeksi aikaa. Savolainen nostaa myös esille sen, että nuorisotyötä kehitetään valitettavan paljon ilman nuoria, joten kehitykseen olisi hyvä ottaa mukaan nuorten mielipiteet sekä laittaa enemmän resursseja verkkonuorisotyöhön.<sup>147</sup> Haastateltava (H8) sanoi, että työskentely sosiaalisessa mediassa kuitenkin saavuttaa hyvin nuoria yksilötasolla, sillä nuorten on mahdollista laittaa heille viestiä milloin vain, ja juuri niillä sosiaalisen median kanavilla, joita nuori itse käyttää. Hän lisäsi, että he eivät voi vastata nuorille kuin vain työaikana, mutta viestin voi kuitenkin aina lähettää milloin vain ja työntekijät vastaavat siihen työaikanaan heti kun ehtivät.

Haastateltava (H8) mainitsi myös, että hänen mielestään on tärkeää, että he näyttäytyvät sosiaalisessa mediassa omilla kasvoillaan, ei anonyymeina. Nuori tietää näin kenelle hän puhuu, vaikka itse voi kuitenkin pysyä halutessaan anonyymina. Tarkoituksena on luoda nuorelle kuva turvallisesta, isosisarusmaisesta aikuisesta, jolle viestittelemistä ei tarvitse jännittää. Tero Huttunen ja Jani Merikivi korostavat verkkovälitteisen nuorisotyön mahdollisuutta nuoren anonyymiteettiin. Nuorella on anonyymiteetin turvin pienempi kynnys ottaa yhteyttä nuorisotyöntekijään silloin, kun he kokevat häpeää puhua aiheesta läheisten kanssa. Anonyymiteetin suojin nuoret saattavat nopeasti kertoa tuntemattomalle nuorisotyöntekijälle henkilökohtaisia asioita.<sup>148</sup> Työntekijä ei itse tarvitse tällaista anonyymiteettiä nuorisotyössä, vaan kuten Sua varten somessa -hankkeen työntekijä kertoi, työntekijän kasvojen näyttäminen voi luoda nuorelle luotettavampaa kuvaa aikuisesta, jolle nuori viestittelee.

Haastateltava (H8) sanoi, että he tekevät sosiaalisessa mediassa myös: ”matalan kynnyksen livejä, joissa me vaan jutellaan et täällä tämmöistä, jokos oot lukenu tätä ja mitä kuuluu ja ai se Harry

---

<sup>147</sup> Savolainen 2014.

<sup>148</sup> Huttunen & Merikivi 2011.

Potteri oli vain tällä viikolla”<sup>149</sup>. Haastateltava (H8) kertoi, että ilman oman sisällön tuottamista sosiaaliseen mediaan, hanke ei olisi voinut luoda samanlaista ”somepresenssiä”, joka heidän hankkeellaan tällä hetkellä on. Nuoret eivät olisi välttämättä alkaneet edes seuraamaan heitä sosiaalisessa mediassa tai löytäneet heitä ilman oman sisällön tuottamista. Haastateltava (H8) kertoi lisää heidän tuottamastaan sisällöstä ja sanoi sisällön koskevan samoja teemoja mihin he toiminnallaan puuttuvat, eli häirintää ja kiusaamista sosiaalisessa mediassa. Hän kertoi heidän julkaisevan omaa sisältöä Instagramiin noin 1–3 kertaa viikossa ja TikTokkiin saman verran kiireistä riippuen.

Kysyin haastateltavalta (H8) verkossa toteutettavan nuorisotyön tulevaisuudesta sekä hänen ja nuorten toiveista verkon kautta toteutettavan nuorisotyön suhteen. Haastateltava (H8) kertoi, että nuoret toivovat paljon sitä, että olisi Sua varten somessa tyylinen sosiaalisessa mediassa toimiva tili, jolle voisi tulla juttelemaan myös muista asioista, kuin pelkästään sosiaalisessa mediassa tapahtuvasta kiusaamisesta ja häirinnästä. Nuoret toivoivat esimerkiksi sitä, että voisivat tulla juttelemaan heille myös yksinäisyydestä, ihmissuhteista, seksuaaliterveydestä tai itsetuhoisuudesta. Haastateltava (H8) kertoi asian olevan resurssikysymys, sillä tämän hetken resursseilla hankkeen pitää rajata toimintaansa tiettyyn aihealueeseen, eli heidän tapauksessaan sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan kiusaamiseen ja häirintään. Hän sanoi, että nuorilla on kuitenkin selkeästi kova tarve turvalliseen aikuiseen, jolle voi tulla juttelemaan sosiaalisessa mediassa. Haastateltava (H8) sanoi, että nuoret toivovat heitä myös muille sosiaalisen median kanaville, kuten Discordiin ja YouTubeen. Hän kertoi hankkeen kokeillen aluksi Discordia alustana, mutta se ei ollut heidän toiminnalleen toimiva alusta, sillä heidän tarkoituksenaan on puuttua nuorten kokemaan kiusaamiseen sosiaalisessa mediassa esimerkiksi kommenttikentille jalkautuvan nuorisotyön muodossa. Hän sanoi Discordin toimivan enemmän ryhmäkeskustelualustana, joka vaatisi kuitenkin jatkuvaa moderointia, mikä itsessään veisi paljon resursseja.

Haastateltava (H8) uskoi verkon kautta toteutettavan nuorisotyön tulevan yhä tiiviimmäksi osaksi perinteistä nuorisotyötä, sillä:

---

<sup>149</sup> Haastateltava (H8).



*”[...]on hyvin hankala nykyään niinku itselle irrottaa sitä kasvokkaista tai verkkomaailmaa ja somea ja perus elämää jotenki toisistaan ja musta tuntuu et jotenki nuorten maailmassa se ei oo relevanttia pyrkiä tekemään semmosta erottelua”.*<sup>150</sup>

Haastateltava (H8) sanoi, että erottelun vaikeuden takia on tärkeää mennä suoraan nuorten maailmaan verkossa ja pyrkiä ymmärtämään sosiaalista mediaa nuorten näkökulmasta käsin. Hän kuitenkin mainitsi, että työntekijän ei tarvitse olla jatkuvasti kartalla kaikista uusista sosiaalisen median ilmiöistä, mutta työntekijän pitää olla kiinnostunut siitä, mitä nuoret sosiaalisessa mediassa tekee. Työntekijällä pitää siis olla halu ymmärtää nuorten verkkokulttuuria. Mediakasvatuksesta verkkonuorisotyössä kirjoittaneet Anniina Lundvall ja Suvi Tuominen tuovat esille, että nuoret arvostavat nuorisotyöntekijän vakavaa suhtautumista heidän verkossa tapahtuvaan elämäänsä, samalla tavalla kun työntekijät suhtautuvat vakavasti heidän ”oikeaan elämään”.<sup>151</sup> Myös Heikki Lauha kertoo verkkonuorisotyön toimivuuden edellytyksenä olevan kiinnostus nuorten verkkomaailmaa kohtaan <sup>152</sup>.

Haastateltava (H8) sanoi, että on hyvä olla balanssi kasvokkaisen ja verkossa toteutettavan nuorisotyön välillä, koska kasvokkain toteutetulla nuorisotyöllä tulee aina olemaan oma paikkansa, ja myös Sua varten somessa -hanke ohjaa nuoria mukaan paikan päällä toteutettuun nuorisotyö toimintaan. Haastateltavan (H8) mukaan verkossa toteutettava ja perinteinen nuorisotyö tulee aina toimimaan rinnakkain: ”Et ei mitenkään toisiaan poissulkevasti tai toisiaan toista paremmaksi nostavana mut että tasavertaisina toimijoina niin toivon et verkko ja kasvokkainen voi jatkossa, tulevaisuudessa olla.”<sup>153</sup>

Lopuksi kysyin vielä haastateltavalta siitä, miten hän haluaisi lähteä kehittämään nuorisotyötä verkossa. Haastateltava sanoi, että Sua varten somessa -hankkeen kehittäjät eivät ole olleet välttämättä täysin tietoisia siitä, mitä kaikkea verkossa toteutettuun nuorten tukemiseen liittyy. Haastateltava (H8) kertoi, että iso osa heidän työstään on sosiaalisen median piilorikollisuuteen puuttumista:

---

<sup>150</sup> Haastateltava (H8).

<sup>151</sup> Lundvall & Tuominen 2011.

<sup>152</sup> Lauha 2015.

<sup>153</sup> Haastateltava (H8).

*"[...] must tuntuu yks hirveen tärke osa meidän duunia on ollu se et me tuodaan semmosta, tavallaan verkossa tapahtuvaa piilorikollisuutta esiin. Ei välttämättä niin niinku julkiseen keskusteluun mut sitte ainaki poliisin tietoon siinä mielessä et tulee tilastoja mut myös että vaikka paljon verkossa tapahtuvasta groomingista<sup>154</sup> on semmosta et niillä groomaajilla on tosi monia nuoria vaikka yhtä aikaa joiden kans ne käy keskusteluu et kaikki pienetki infot mitä saadaan kerättyy niin niillä on iso merkitys sitte siinä."<sup>155</sup>*

Nuorten kanssa verkossa työskennellessä ei ole harvinaista, että nuorisotyöntekijä voi törmätä työssään rikoksiin. Tilanteessa on toimittava lastensuojelulain mukaisesti ja ilmoitettava rikoksesta asianomaisille. Nuorien kanssa käydyssä keskustelussa on aina salassapitovelvollisuus, mutta se ei rikostilanteessa poista rikoksen ilmoitusvelvollisuutta työntekijältä.<sup>156</sup> Sua varten somessa -hanke tekee paljon yhteistyötä viranomaisten kanssa, sillä sosiaalisessa mediassa tapahtuneesta häirinnästä, groomingista ja nuoriin kohdistuvista seksuaalirikoksista tehdään useita tutkintapyyntöjä rikospoliisille kuukausittain. Haastateltava (H8) kertoi, että verkon kautta toteutettava nuorisotyö vaatii onnistuakseen paljon resursseja, ja hybridimalleihin sekä verkossa toteutettavaan nuorisotyöhön on suurin vaikutus työnantajilla ja esihenkilöillä. Haastateltava (H8) sanoi, että työntekijöillä tulisi olla tarpeeksi aikaa tutustua sosiaalisen median ja verkon alustoihin, ja heille olisi annettava tarpeeksi koulutusta aiheesta. Haastateltavan (H8) mukaan verkossa toteutetun työn tekemiselle on varattava tarpeeksi aikaa työajasta.

## **7. Tutkimustulokset**

Turun Tyttöjen Talon, Keijun varjo -hankkeen ja Sua varten somessa -hankkeen työntekijöiden haastatteluista kävi ilmi sekä verkkonuorisotyön mahdollisuuksia, että haasteita. Esille nousseista haasteista käy ilmi, että verkkonuorisotyö on vielä alkuvaiheessa ja toiminta kaipaa edelleen kehitystä. Sua varten somessa -hankkeen haastattelussa nousi esille, että nuorisotyölle on verkossa

---

<sup>154</sup> Groomin on moniulotteinen ilmiö, jolla yksinkertaistettuna tarkoitetaan sitä, kun aikuinen houkuttelee lasta seksuaalisiin tarkoituksiin. (Lähde Pelastakaa Lapset nettisivut: Lapsen houkuttelu seksuaalisiin tarkoituksiin (grooming)).

<sup>155</sup> Haastateltava (H8).

<sup>156</sup> Mulari 2011.

kuitenkin suuri tarve, sillä hanke saa nuorilta paljon kysymyksiä siitä, voisiko hanke auttaa nuoria muissakin asioissa sosiaalisessa mediassa, kuin mitä hankkeen toimintaan kuuluu. Valitettavasti tähän ei ole Sua varten somessa -hankkeella resursseja, mutta nuorten palautteet kertovat vahvasti siitä, että nuoret tarvitsevat luotettavan, isosisarusmaisen aikuisen tukea verkossa monilla eri alueilla, ei vain verkkokiusaamiseen puuttumisessa.

Verkon kautta toteutettu toiminta antaa uusia mahdollisuuksia nuorisotyön toteuttamiseen. Näitä ovat haastatteluaineiston perusteella muun muassa saavutettavuuden parantaminen sekä mahdollisuus toimivaan mediakasvatukseen. Sekä Turun Tyttöjen Talon, että Keijun varjo -hankkeen haastatteluista tuli ilmi, että verkkotoiminnan koettiin palvelevan hyvin tyttöjä, jotka esimerkiksi viihtyvät kotona tai joilla on ongelmia sosiaalisten tilanteiden pelon tai liikkumisen kanssa. Lisäksi haastatteluista kävi ilmi, että verkkotoiminta nähtiin hyvänä ponnahdusalueena sille, että verkkotoimintaan osallistuvat tytöt tulisivat tutustumisen jälkeen myös paikan päälle Tyttöjen Talolle. Turun Tyttöjen Talon palautteissa oli myös eräältä tytöltä toive siitä, että etätoiminta jatkuisi myös tulevaisuudessa. Tämä oli vain yksi palaute, mutta se kertoo mielestäni siitä, että joitain tyttöjä toiminta verkossa etänä voisi palvella paremmin. Keijun varjo -hankkeen haastattelussa tuotiin esille myös, että toiset tytöt haluavat kasvokkaista toimintaa, mutta toisille saattaa olla esimerkiksi aikataulun kannalta helpompi osallistua toimintaan etänä. Sekä Turun Tyttöjen Talon, Keijun varjo -hankkeen, että Sua varten somessa -hankkeen haastatteluissa tuli ilmi se, että toiminnan toteuttaminen verkon kautta lisäisi saavutettavuutta myös siten, että se mahdollistaisi toiminnan toteuttamisen ympäri Suomea. Tämä tarkoittaa sitä, että toiminnan ei tarvitse olla sidonnainen vain yhteen kaupunkiin, vaan siihen voi osallistua vaikka asuisi pienemmällä paikkakunnalla, missä esimerkiksi Tyttöjen Talon kaltaista toimintaa ei ole tarjolla.

Verkkotoiminta voi siis lisätä Turun Tyttöjen Talon toiminnan saavutettavuutta monipuolistamalla toimintaa erilaisissa tilanteissa olevia tyttöjä palvelevaksi. Verkon kautta järjestetty toiminta antaisi myös mahdollisuuden mediakasvatukselle. Kuten aiemmissa luvuissa tuli ilmi, verkko on oiva alusta mediakasvatukselle sekä nettietiketin opettamiselle. Mediakasvatuksen lisäksi verkkotoiminta voisi pitää myös sisällään sisällön luomista yhdessä nuorten kanssa. Turun Tyttöjen Talon palautteissa erään tytön toive oli seuraava:

*”Ehkä somea voisi hyödyntää enemmän, mutta se nyt voi johtua siitä, että opiskelen media-alaa ja markkinointia. Toki niitä jotakin tiktokvideoita on, mutta en ole niitä hetkeen nähnyt”<sup>157</sup>*

Vaikka tämäkin on yksittäinen palaute, kommentti kertoo mielestäni siitä, että Turun Tyttöjen Talolla on tyttöjä, joilla on toivetta sille, että Turun Tyttöjen Talo tekisi enemmän sisältöä sosiaaliseen mediaan. Jotkut tytöistä voivat olla myös kiinnostuneita tuottamaan itse sisältöä Turun Tyttöjen Talon sosiaaliseen mediaan. Haastateltava (H1) kertoi tyttöjen tykänneen esimerkiksi TikTok videoiden tekemisestä yhdessä. Sua varten somessa -hankkeen haastattelusta kävi ilmi, että kun ollaan tekemisissä median ja verkkonuurisokulttuurin kanssa, on hyvä työskennellä suoraan verkosta käsin. Tällöin nuorten ongelmat verkossa eivät jää ”abstraktille tasolle”, ja nuorisotyöntekijä pääsee auttamaan nuorta suoraan siellä missä nuori tarvitsee apua. Sua varten somessa -hankkeen kokemus kertoo myös siitä, että mediakasvatuksen tuominen esille verkon kautta olisi toimivampaa kuin mediakasvatus verkkotoiminnan kontekstin ulkopuolella, koska muuten esimerkiksi nettietiketin opetteleminen voisi jäädä ”abstraktille tasolle”.

Verkkotoiminnan haasteita haastatteluiden perusteella olivat tekniset ongelmat, verkkotoiminnan ympäristö, ryhmätoiminnan toteuttaminen sekä tietoturvallisuus ja sosiaalisen median palveluiden aiheuttamat haasteet, kuten esimerkiksi Sua varten somessa -hankkeen haastattelussa mainittu ”varjokielto”. Tekniset ongelmat ovat teknologian ja median kanssa työskennellessä välttämättömiä. Sua varten somessa -hankkeen haastattelussa kuitenkin kävi ilmi, että mitä enemmän työskentelee päivittäin teknologian ja verkon kanssa, sitä vähemmän teknisiä ongelmia enää huomaa, koska niistä tulee niin arkipäiväisiä. Tekniset ongelmat ovat periaatteessa osittain tottumuskysymys, mutta ne ovat vahvasti sidonnaisia myös resursseihin. Jos laitteet ovat vanhoja tai huonolaatuisia, voi tekniikan kanssa tulla enemmän ongelmia. Toisaalta nuorisotyön palvelut eivät voi vaikuttaa siihen, millaista ja miten hyvin toimivaa laitteistoa nuorilla on käytössä.

Digitaalisessa nuorisotyössä yhtenä isona tekijänä ovat muutenkin resurssit. Resursseilla tarkoitetaan tässä kontekstissa resurssien kohdistamista työssä käytettävään toimivaan laitteistoon ja palveluihin, toimivaan työympäristöön ja hyvään työterveyteen, henkilökunnan kouluttamiseen ja asiallisen työajan antamiseen verkkotyön tekemiseksi. Kuten aiemmissa luvuissa mainittiin,

---

<sup>157</sup> Erään tytön kommentti Turun Tyttöjen Talon keräämästä palautteesta syksyllä 2021.

resurssien suuntaaminen verkkonuorisotyöhön liittyy vahvasti verkkotyöskentelyn arvostamiseen<sup>158</sup>. Loppupeleissä resurssikysymyksistä vastaa kyseisen yhdistyksen näistä asioista päättävät tahot.

Turun Tyttöjen Talon sekä Sua varten somessa -hankkeen haastatteluiden perusteella isoja haasteita on myös ryhmätoiminnan toteuttamisessa verkon kautta. Kuitenkin Turun Tyttöjen Talon keskustan haastattelussa tuotiin esille tapoja, joilla ryhmätoiminnan toimivuutta verkossa voitaisiin parantaa. Näitä olivat muun muassa erilaisten verkkotyökalujen, kuten verkkopelialustojen, Flingan ja Zoomin breakout-huoneen käyttäminen. Suureksi haasteeksi osottautui silti nuorten sitouttaminen toimintaan ja keskittymisen pysyttäminen toiminnassa. Haasteena on lisäksi se, että nuorella ei ole välttämättä mahdollisuutta osallistua toimintaan etänä rauhallisesta ympäristöstä, jolloin esimerkiksi vanhempien läsnäolo voi vaikeuttaa vaikeista asioista puhumista. Aiemmassa luvussa tuotiin esille Jenni Kaiston näkemys ryhmätoiminnan järjestämisestä verkossa, joka kiteytettynä olisi: hyvin suunniteltu ja järjestetty toiminta sekä jokaisen ryhmän jäsenen kuuleminen ja kohtaaminen yksilönä<sup>159</sup>. Turun Tyttöjen Talon palautteissa eräs tyttö toivoi saavansa enemmän tukea etätoiminnassa, sillä häntä jännitti. Tämäkin vahvistaa sitä, että olisi hyvä tutustua tyttöihin ja ottaa verkkotoimintaan osallistuvat huomioon yksilöinä, esimerkiksi puhumalla toiminnasta osallistujan kanssa kahdenkesken. Sua varten somessa -hankkeen haastattelua käsittelevässä luvussa mainittu Sini Savolaisen näkemys puolestaan voisi auttaa sitouttamaan nuoria enemmän mukaan verkkotoimintaan. Tiivistettynä Savolaisen mukaan tulisi tutustua paremmin nuorten verkkokulttuuriin ja ottaa nuoret itse mukaan toiminnan suunnitteluun.<sup>160</sup> Turun Tyttöjen Talo on osaltaan toteuttanut tätä palautteiden keräämisellä, mutta verkkotoimintaa kehittäessä voitaisiin vielä erikseen kerätä palautetta tytöiltä siitä, millaiseen toimintaan he haluaisivat osallistua verkon kautta. Johanna Hedman on kirjoittanut pro gradu -tutkielman Turun Tyttöjen Talon kävijöiden kokemuksista toimintaan osallistumisen vaikutuksista. Hedmanin gradussa käy ilmi, että Turun Tyttöjen Talon tytöt haluaisivat enemmän mahdollisuuksia osallistua mukaan toimintaan kuin mitä Turun Tyttöjen Talolla on tarjota tällä hetkellä. Tytöt nostivat esille, että tuen ja avun tarve on suuri, joten toimintaa tarvittaisiin useampana päivänä viikossa.<sup>161</sup> Yksi tapa lisätä toiminnan

---

<sup>158</sup> Laaksonen 2016.

<sup>159</sup> Kaisto 2011.

<sup>160</sup> Savolainen 2014.

<sup>161</sup> Hedman 2011.

mahdollisuuksia olisi verkon kautta toteutettava toiminta, ja jos tytöiltä itseltä kerää ideoita, voidaan yhdessä kävijöiden kanssa kehittää verkkotoimintaa, johon tytöt haluavat osallistua.

Ongelmia toivat myös kaikkien haastatteluiden perusteella tietoturvallisuuskysymykset sekä sosiaalisten median palveluiden ohjeistukset. Sua varten somessa -hankkeen haastattelussa tuli esille, että tietoturvallisuus ja järjestöjen yhteydet sosiaalisen median palveluihin eivät ole järjestön käsissä, eikä palveluiden pitäjiin välttämättä saada yhteyttä. Näin ollen ei voida muodostaa yhteistyösuhdetta palveluun tietoturvallisuuden parantamiseksi. Sua varten somessa -hankkeen haastattelussa tuli lisäksi esille se, että sosiaalisen median palveluiden rajoitukset saattavat estää opettavaisen, mediakasvatuksellisen sisällön jakamista esimerkiksi ”varjokieltämällä” opettavaa materiaalia jakavan tilin, jolloin opettavia julkaisuja ei tule kohdeyleisölle näkyviin. Tämäkään asia ei ole yksittäisten järjestöjen käsissä, sillä he voivat vain yrittää kiertää oikeiden sanojen käyttämistä esimerkiksi seksuaalista väkivaltaa käsittelevässä julkaisussa, kuten Sua varten somessa -hanke on tehnyt sosiaalisen median sisällön tuotossa. Kyseessä on järjestöjä isompi sananvapautta käsittelevä ilmiö, jota olisi hyvä käsitellä enemmän tulevaisuudessa, sillä opettavaista materiaalisia pitäisi saada julkaista oikeita sanoja käyttäen ilman, että täytyy turvautua kiertoilmauksiin.

Näiden lisäksi digitaalisessa nuorisotyössä on otettava enemmän huomioon nuorisotyön kohderyhmä. Useissa sosiaalisen median ja verkon palveluissa on ikäraajat, jotka on hyvä ottaa huomioon, kun toteutetaan eettistä nuorisotyötä. On siis hyvä esittää kysymys: Minkä ikäisille nuorille verkkotoimintaa voidaan toteuttaa? Kuten edellisissä luvuissa nostettiin esille, sosiaalisen median palvelut antavat nuorempien liittyä palveluun vanhemman luvalla, mutta nuorisotyön kohdalla on hyvä ottaa huomioon työn tekemisen eettisyys ja alan sekä työyhteisön ohjeistukset. Verkkotoimintaa toteutettaessa on hyvä pitää ohjenuorana esimerkiksi Eurooppalaisen nuorten tieto- ja neuvontatyön palvelujärjestö EYRICAn hyväksymät eettiset ohjeistukset verkkoperustaiselle nuorisotyölle <sup>162</sup>.

Nuoriso-ohjaaja Sini Savolainen on haastatellut nuoria verkkonuorisotyöstä. Hänen haastatteluissaan kävi ilmi, että nuorten on vaikea miettiä, miten verkkoa voitaisiin hyödyntää nuorisotyössä. Nuoret kuitenkin nostivat kiinnostaviksi digitaalisen nuorisotyön muodoiksi esimerkiksi kysymys-vastauspalstat, verkkopelaamisen sekä sosiaalisen median, kuten Facebookin

---

<sup>162</sup> EYRICAn Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun periaatteet.

käyttämisen työvälineenä. Isoimmiksi nuorten toiveiksi Savolainen nostaakin pelaamisen ja älypuhelimien käytön yhdistämisen nuorisotyöhön. Nuoret kuitenkin toivoivat eniten nuorisotyön ohjaajien läsnäoloa sosiaalisessa mediassa, mikä tuli esille myös Sua varten somessa -hankkeen haastattelussa. Nuoret kaipaavat aikuisen tukea verkossa, mutta eivät Savolaisen haastattelun mukaan tiedä, miten sitä voitaisiin lisätä. Savolaisen haastattelussa nuoret mainitsivat myös, että heitä häiritsi nuoriso-ohjaajien piipahtaminen sosiaalisen median palveluissa markkinoimassa jotain asiaa. Tärkeämpää olisi ohjaajien läsnäolo sosiaalisessa mediassa.<sup>163</sup>

Turun Tyttöjen Talon haastattelussa työntekijät toivat esille omia toiveitaan verkkotoiminnan kehittämisen suhteen. Varissuon ja keskustan toimipisteiden haastatteluista nousi eniten esille toive Turun Tyttöjen Talon omasta chatista, mediakasvatuksesta sekä erilaisista verkkoryhmistä, kuten peliryhmästä ja lukupiiristä. Turun Tyttöjen Talon työntekijöiden toiveet kertovat mielestäni myös siitä, minkälaisen toiminnan työntekijät itse kokevat toimivaksi verkon kautta Tyttöjen Talon toimintaa ajatellen. Seuraavissa kappaleissa tuon esille Turun Tyttöjen Talon verkkotoiminnan kehittämisen mahdollisuuksia Turun Tyttöjen Talon, Keijun varjo -hankkeen ja Sua varten somessa -hankkeen haastatteluiden sekä aiempien verkkonuorisotyötä ja sosiaalisen median hyödyntämistä käsittelevien tutkimuskirjallisuuksien avulla. Mahdollisiksi verkkotoiminnan kehittämisvaihtoehdoiksi olen nostanut tutkimusaineiston ja tutkimuskirjallisuuden perusteella seuraavat toimintamuodot: Turun Tyttöjen Talon chat, Turun Tyttöjen Talon toimintaan tutustuminen, mediakasvatus, vierailijat, peliryhmä, lukupiiri sekä verkkotoiminta sosiaalisessa mediassa.

### **7.1. Turun Tyttöjen Talon chat ja toimintaan tutustuminen**

Tässä aluvuossa käsittelen Turun Tyttöjen Talon omaa chat-alustaa sekä Turun Tyttöjen Taloon tutustumista verkon kautta. Digitaalisen nuorisotyön chatissa on omat hyvät puolensa sekä haasteensa. Hyvä puoli chatissa on anonymiteetin tuoma turva. Kuten aiemmissa luvuissa on tullut ilmi, anonymiteetti voi kannustaa nuoria puhumaan asioistaan avoimemmin ilman häpeän tai kasvojen menettämisen pelkoa. Verkkoperusteisessa nuorisotyössä anonymiteetti on nostettu tärkeäksi tekijäksi, sillä se on madaltanut nuorilta kynnystä ottaa yhteyttä nuorisotyöntekijöihin siten, että nuoren ei tarvitse huolehtia toiminnan seurauksista. Anonymiteetin turvin nuori voi

---

<sup>163</sup> Savolainen 2014.

esimerkiksi rauhassa testata onko nuorisotyöntekijä hänen luottamuksensa arvoinen.<sup>164</sup> Turun Tyttöjen Talolla on käytössä Snapchat, jonka kautta he saavat paljon yhteydenottoja nuorilta. Kuten Turun Tyttöjen Talon verkkotoimintaa käsittelevässä luvussa tuotiin esille, Snapchat voi tuoda tietynlaista anonymiteetin tapaista turvaa, sillä viestit eivät jää näkyviin ja myöhemmin luettavaksi. Kuitenkin Snapchat ei ole täysin anonyymi, sillä siellä on nähtävissä nuoren oma Snapchat profiili.

Haasteena puolestaan chat muotoisessa nuoren kohtaamisessa on kehonkielen puuttuminen. Ainoa viestinnän väline on siis teksti sekä mahdollisesti emoji, joilla nuorisotyöntekijän tulee yrittää ilmaista esimerkiksi myötätuntoa, ja joiden avulla nuorisotyöntekijän tulee yrittää tunnistaa nuoren kokemat tuntemukset.<sup>165</sup> Mutta kuten tutkimusaineistosta kävi ilmi, empatian näyttäminen verkossa on mahdollista, vaikka se onkin hankalampaa. Empatian näyttämisen mahdollisuuksista on esimerkkinä Sua varten somessa -hankkeen viestinnän muoto, jossa he käyttävät paljon emojiä kuvaamaan esimerkiksi myötätuntoa.



Kuva 6: Esimerkki Sua varten somessa -hankkeen emojiä käytöstä. (Lähde: Sua varten somessa -hankkeen koulutuksen diat).

Chat muotoista nuorisotyötä on toteuttanut muun muassa Byströmin nuorten palvelut, joka on moniammatillinen matalan kynnyksen palvelu oululaisille 12–29-vuotiaille nuorille. Byströmin chat toimintaa on toteutettu IRC-Galleriassa maanantaisin klo 20–22. Byströmin chat on kahdenkeskistä viestintää nuoren ja nuorisotyöntekijän tai muun ammattilaisen, kuten terveydenhoitajan, koulukuraattorin tai sosiaaliohjaajan kanssa. Chatin tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen yksilöllistä tukea ja neuvontaa verkon kautta. Oulun kaupungin monialaisen verkkonuorisotyön

<sup>164</sup> Huttunen & Merikivi 2011.

<sup>165</sup> Huttunen & Merikivi 2011..



hankkeen projektipäällikkö Marko Seppälä on arvioinut Byströmin chatin toimivuutta. Seppälä toi esille, että chatin toimiminen vaatii resursseja, kuten verkkotyölle erikseen järjestettyä työaika, työn koordinoitua sekä toimivan chat-alustan. Isossa roolissa Seppälän mukaan oli myös chatin mainostaminen, koska sitä kautta nuoret löytävät chatin pariin.<sup>166</sup>

Marko Seppälän mukaan kahdenkeskisessä chatissa nuoret tulevat yleensä keskustelemaan mieltä painavasta asiasta, jonka jälkeen nuori ohjataan oikean avun tai palvelun luokse. Seppälä tuo esille, että yleinen virka-aika, kuten esimerkiksi noin klo 15–17 välinen aika ei toimi niin hyvin nuorisotyön chatissa. Byström oli kokenut paremmaksi chat ajaksi klo 20–22 välisen ajan, joka selkeästi palveli nuoria paremmin, sillä kävijämäärät lisääntyivät.<sup>167</sup> Haastateltava (H1) toi myös esille samanlaisia havaintoja Sekaisin chatissa työskennellessään. Hänen mukaansa nuorilla tulee enemmän ongelmia ja ahdistavia ajatuksia mieleen ilta-aikaan, jolloin nuorisotyön chatille on enemmän tarvetta.

Byströmin chatissa jokainen työntekijä kirjasi ylös nuoren kanssa käydyn chat keskustelun kulun sekä tukitoimenpiteet ja avun mitä nuorelle ehdotettiin. Työntekijä myös arvioi oman ohjauksen onnistumista sekä jakoi nuorelle kyselylinkin, jonka kautta nuori pystyi antamaan toiminnasta palautetta.<sup>168</sup> Chat digitaalisen nuorisotyön muotona vaatii siis kehitystä ja kokeilua. Turun Tyttöjen Talon oman chatin luomisessa olisi hyvä kartoittaa onko chattiin riittävästi resursseja, ja mihin kellon aikaan sitä olisi mahdollisuus pitää auki. Turun Tyttöjen Talon oma chat monipuolistaisi Tyttöjen Talon toimintaa, mutta loppujen lopuksi chatin toteutumisen mahdollisuus jää resursseista päättävien harteille.

Chat tai muunlainen toiminta verkossa olisi myös hyvä ”ponnahdusalue” Tyttöjen Talon toimintaan osallistumiseen. Verkon kautta, kuten esimerkiksi Zoomissa, olisi mahdollista toteuttaa tutustumisia Turun Tyttöjen Talon toimintaan. Etätutustumisessa voi esimerkiksi kertoa tytöille Turun Tyttöjen Talon toiminnasta, ja mahdollisesti myös suunnitella tyttöjen kanssa millaiseen toimintaan he haluaisivat tulla mukaan. Kuten haastatteluista tuli ilmi, joitakin tytöistä verkkotoiminta voisi palvella enemmän, jos haasteita on esimerkiksi liikkumisen tai sosiaalisen

---

<sup>166</sup> Seppälä 2014.

<sup>167</sup> Seppälä 2014.

<sup>168</sup> *ibid.*

ahdistuksen kanssa. Tällöin tutustuminen etänä voisi helpottaa näitä tyttöjä tutustumaan Turun Tyttöjen Taloon sekä mahdollisesti tulemaan myös paikan päälle ja osallistumaan mukaan toimintaan.

## 7.2. Mediakasvatus ja vierailijat

Tässä alaluvussa käsittelen mediakasvatuksen mahdollisuuksia sekä vierailijoiden kutsumista mukaan Turun Tyttöjen Talon toimintaan verkon kautta. Mediakasvatuksen toiminta-alueiksi on määritelty kaksi eri menetelmää: pedagoginen tuki mediakulttuuriin liittyvissä asioissa sekä ohjaus viestimien avulla. Pedagogisella tuella tarkoitetaan kannan ottamista erilaisiin mediakulttuurin ilmiöihin sekä nuoren mediataitojen tukemista.<sup>169</sup> Mediataidoiksi voitaisiin esimerkiksi laskea medialukutaito, median käyttäminen sekä netissä käyttäytymisen opettaminen. Ohjauksella viestimien avulla puolestaan tarkoitetaan esimerkiksi aiemmassa kappaleessa esille tuotua chat-palvelua.

Nuorisotyö on nostettu yhdeksi tärkeimmäksi mediakasvatuksen toimijaksi, sillä nuorisotyö on vahvasti sidoksissa nuorisokulttuuriin ja siten myös nuorten mediakulttuuriin. Sirkku Kotilainen ja Leena Rantala tuovat esille, että mediakasvatus voi parhaassa tapauksessa antaa nuorille mahdollisuuksia itsensä ilmaisuun, vaikuttamisen oppimiseen sekä kansalaisidentiteetin rakentamiseen.<sup>170</sup> Tämän lisäksi mediakasvatus voi onnistuessaan auttaa nuoria tekemään eettisesti ja moraalisesti hyviä päätöksiä verkossa, kuten esimerkiksi verkkokiusaamisen lopettamista tai siihen puuttumista<sup>171</sup>.

Mediakasvatusta olisi Tyttöjen Talolla mahdollista toteuttaa muun verkkotoiminnan yhteydessä. Toisaalta Tyttöjen Talolla olisi mahdollista järjestää esimerkiksi Zoomin kautta työpajoja. Turun Tyttöjen Talon haastattelussa kävi ilmi, että tytöt kiittelivät kovasti Zoomissa järjestetystä avustuksesta työnhakuun. Tämä olisi yksi työpaja vaihtoehto, jota voisi laajentaa myös muiden verkkolomakkeiden täyttämisen ohjaukseen, kuten esimerkiksi opiskelupaikan hakuun tai kelalomakkeiden täyttämiseen. Tytöiltä itseltä voi myös kerätä palautetta siitä, millaista

---

<sup>169</sup> Kotilainen & Rantala 2008.

<sup>170</sup> *ibid.*

<sup>171</sup> Lundvall & Tuominen 2011.

mediakasvatusta tai opastusta he verkossa kaipaisivat, ja palautteen pohjalta olisi hyvä kehittää tyttöjä itseä kiinnostavia mediakasvatuksen työpajoja.

Turun Tyttöjen Talon haastattelussa tuotiin myös esille vieraiden tuominen mukaan Tyttöjen Talon toimintaan. Turun Tyttöjen Talon työntekijöillä on ollut muun muassa koulutuksia verkon kautta, mutta myös tytöille voitaisiin järjestää heitä kiinnostavien vierailijoiden tapaamisia verkossa. Vierailijoiden liittyminen mukaan toimintaan esimerkiksi Zoomin kautta mahdollistaisi sen, että vierailijoita voitaisiin pyytää mukaan ympäri Suomea, sillä verkon kautta vierailijoilla olisi paremmat mahdollisuudet tulla aikataulullisesti mukaan toimintaan. Verkon kautta voitaisiin ottaa mukaan esimerkiksi seksuaaliterveyden neuvoja, joita Tyttöjen Talolla on muutenkin ollut mukana Pop up -toiminnassa. Tärkeää olisi kuitenkin ottaa nuoret mukaan mediakasvatuksen suunnitteluun ja vierailijoiden mukaan kutsumiseen, sillä siten toiminnasta saataisiin tyttöjä kiinnostavaa.

### **7.3. Ryhmätoiminta verkossa: esimerkkinä peliryhmä ja lukupiiri**

Iso osa nuorista pelaa videopelejä jossain elämänvaiheessa, mikä antaa mahdollisuuden nuorisotyöntekijöille tavoittaa ja kohdata pelaavia nuoria heidän ”areenallaan”, eli verkkopelialustoilla. Pelaaminen nuorisotyössä mahdollistaa kontaktin nuoriin, jotka mahdollisesti viihtyvät paremmin kotona. Toimintakeskus Hapen verkkopeleihin keskittyvällä Pelitalolla huomattiin nuorten hakeutuvan Pelitalolle pelaamaan yhdessä toisten nuorten kanssa, joten pelaaminen nuorisotyössä on lähtökohtaisesti sosiaalista toimintaa. Pelaamisen avulla nuorisotyössä voidaan myös rohkaista nuoria enemmän sosiaaliseen toimintaan mukaan sekä opettaa nuorille turvallisen ja moraalisen pelaamisen ja peliympäristön luomisen tapoja.<sup>172</sup>

Pelaamisesta puhuttaessa tuodaan esille usein pelaamisen haittoja, kuten väkivaltaisuuden lisääntymistä, addiktiota, eristyneisyyttä sekä fyysisiä ongelmia, kuten päänsärkyä tai univaikeuksia. Haitoista kuitenkin puhutaan usein dramatisoituun sävyyn, ja tutkijat Mikko Meriläinen sekä Mona Moisala tuovat esille, että haitat ovat usein melko arkisia, emmekä yleensä keskustele hyödyistä tai haitoista muiden harrastusten, kuten musiikin tai urheilun kohdalla.<sup>173</sup> Verken julkaisuissa eräs nuori on kertonut omasta pelikokemuksestaan. Hän sanoo, että pelit ovat

---

<sup>172</sup> Kojo 2011.

<sup>173</sup> Meriläinen & Moisala 2019.

vaikuttaneet hänen perspektiiviinsä katsoa asioita sekä muun muassa opettaneet ryhmätaitoja sekä ongelmanratkaisua. Nuori kertoo myös tavanneensa ”mahtavia ihmisiä” pelaamisen kautta.<sup>174</sup>

Nuorisotyössä on hyvä huomioida ikärajat. Pelien kohdalla on hyvä noudattaa esimerkiksi yleiseurooppalaista ikäluokitusjärjestelmää PEGI:ä (Pan European Game Information)<sup>175</sup>. Turun Tyttöjen Talon haastattelussa nostettiin esille ajatus tyttöjen omasta peliryhmästä, sillä verkkopelaamisen ympäristö voi yleensä olla tytöille toksinen. Peliryhmätoimintaa tytöille olisi mahdollista toteuttaa Discord palvelun kautta, joka on alunperin kehitetty yhteyden pitoon verkkopelaamisessa<sup>176</sup>. Discord voisi toimia verkkopelaamisen alustana, sillä se on alunperin luotu siihen, ja se on yleensä verkkopelaamista harrastavien ihmisten suosiossa. Toisin sanoen alusta voi olla pelaaville tytöille jo aiemmin tuttu. Palvelun ikäraja on 13-vuotiaista ylöspäin, joten sekä pelien, että alustan puolesta on hyvä miettiä peliryhmän kohderyhmää<sup>177</sup>. Haastateltava (H1) sanoi myös, että peliryhmän toteuttaminen vaatisi pelikulttuurin tuntemusta nuorisotyöntekijältä. Toimivan verkkopeliryhmän toteutumiseen tarvitaan siis resursseja, kuten pelikulttuurin tunteva työntekijä, työaika sekä sujuvan pelaamisen mahdollistavan laitteiston.

Turun Tyttöjen Talon haastattelussa mahdolliseksi verkon kautta toteutettavaksi ryhmäksi mainittiin myös lukupiiri. Verkko mahdollistaisi monenlaisen toiminnan laajentumisen valtakunnalliseksi, joten esimerkiksi lukupiiriin osallistuminen olisi mahdollista niille tytöille, jotka asuvat sellaisella paikkakunnalla, jossa ei ole Tyttöjen Talon kaltaista toimintaa. Lukupiiri on toki vain yksi vaihtoehto verkon kautta järjestettävälle toiminnalle, mutta koska ryhmätoiminta verkossa on Turun Tyttöjen Talolle kohtuullisen uutta ja toiminta muutenkin painottuu enemmän paikan päälle, voisi lukupiiri olla hyvä tapa kokeilla, miten toimintaa voitaisiin verkon kautta tuottaa myös valtakunnallisesti, sillä lukupiiri on konseptina Turun Tyttöjen Talolle tuttu eikä siis vaadi osaltaan suurta valmistelua.

---

<sup>174</sup> Ihonen 2015.

<sup>175</sup> Kosonen 2014.

<sup>176</sup> Discordin nettisivut: Tietoja.

<sup>177</sup> Discordin nettisivut: Answering Parents' and Educators' Top Questions.

#### 7.4. Turun Tyttöjen Talon sosiaalinen media

Sulava Oy:n perustajaosakkaiden Antti Isokankaan ja Petteri Kankkusen mukaan sosiaalinen media on toiminut lähinnä brändinrakennuksen välineenä ja ulkoisen viestinnän työkaluna, mutta nykyisessä yritysmaailmassa se näyttää tulleen myös yrityksen sisäisen viestinnän ja organisoinnin työkaluksi. On kuitenkin selvää, että sosiaalinen media on osana yritysten ja organisaatioiden toimintaa, halusivatpa nämä sitä tai eivät.<sup>178</sup>

Sua varten somessa- hankkeen haastattelussa kävi ilmi, että oman sisällön luominen sekä näkyvyyden lisääminen sosiaalisessa mediassa on tärkeää hankkeen toimintaa ajatellen, sillä sitä kautta nuoret löytävät kyseisen nuorisotyön palvelun pariin. Yhdistyksen sosiaalisen median toiminnan taustalla kannattaa olla strateginen suunnitelma, joka koordinoi toimintaa ja johtaa kohti haluttua päämäärää. Jos sosiaalisen median toiminnan toimivuutta ja näkyvyyttä halutaan parantaa on hyvä määritellä toiminnalle selkeät tavoitteet, toimenpiteet sekä vastuuhenkilöt jotka seuraavat ja edistävät prosessia.<sup>179</sup> Sosiaalisen median viestinnän kohdalla tämä voi yksinkertaisuudessaan olla se, että mietitään kuinka monesti julkaistaan sisältöä viikossa sekä mitä sisällöllä halutaan saavuttaa. Tämän jälkeen toteutetaan asetettuja tavoitteita ja vastuuhenkilöt seuraavat prosessin toimimista. Sua varten somessa -hankkeen haastattelussa nousi esille, että hanke julkaisee omaa sisältöä Instagramiin 1–3 kertaa viikossa ja TikTokkiin saman verran kiireistä riippuen. Turun Tyttöjen Talo tuottaa myös omaa sisältöä Instagramiin viikoittain jakaen sosiaalisen median viestinnän vastuuta toimipisteiden kesken. Instagramiin julkaistaan yleensä joka viikko, mutta TikTokkiin harvemmin. TikTokkiin on myös joskus tehty sisältöä yhdessä tyttöjen kanssa.

Sosiaalisen median julkaisujen kuvalaadun ei tarvitse olla parhainta laatua, mitä kameroilla voidaan kuvata, mutta julkaisun sisällön muuten täytyy olla laadultaan ammattitasoista ilman kirjoitusvirheitä. Amerikkalaisen keksijän ja kirjailijan Lon Safkon mukaan psykologisesti ihmiset sivuttavat mainosmaiset hyvän laadun videot, koska etsivät sosiaalisesta mediasta lähinnä itseä kiinnostavaa kontenttia eivätkä täydelliseksi hiottua digitaalista markkinointia. Sosiaalisen median julkaisuja kannattaakin miettiä oman yhdistyksen asiakkaiden kannalta: Millaista sisältöä asiakkaat haluaisivat nähdä tai millaisen sisällön he kokisivat hyödylliseksi ja informatiiviseksi. Kaiken

---

<sup>178</sup> Isokangas & Kankkunen 2011.

<sup>179</sup> Lauha 2016.

kaikkiaan sosiaalisessa mediassa on kyse kommunikaatiosta. Julkaisuilla voidaan luoda yhteisöjä verkon sisällä ja luoda paremmin suhdetta asiakkaisiin.<sup>180</sup>

Turun Tyttöjen Talon haastattelussa kävi ilmi, että Turun Tyttöjen Talo toteutti poikkeustilan aikana toimintaa etänä myös sosiaalisen median puolella Instagram liven muodossa. Sua varten somessa -hankkeella on myös ollut käytössä Instagram livet, jotka haastattelun mukaan ovat matalan kynnyksen livejä, joissa työntekijät keskustelivat nuorten kanssa erilaisista aiheista, kuten populaarikulttuurista. Turun Tyttöjen Talon tytöiltä kerätystä palautteesta kävi ilmi, että tytöt pitivät Turun Tyttöjen Talon Instagram liveistä. Palautteissa muun muassa sanottiin Instagram livejen ”piristävän arkea” sekä ”tuovan seuraa yksinäisiin hetkiin”<sup>181</sup>. Palautteet olivat tosin poikkeustilan ajalta, mutta poikkeustila ei välttämättä ole kaikille syy esimerkiksi yksinäisyyden kokemiseen, ja livet voivat piristää myös ”normaalia” arkea. Turun Tyttöjen Talo toi itse ilmi haastattelussa livejen tekemisen ongelmia: he eivät tuottaneet livejä tietylle kohderyhmälle ja live-toiminnan tekijä vaihteli. Toiminnan kannalta olisi hyvä, että esimerkiksi yksi työntekijä ottaisi livejen tekemisen työtehtäväkseen. Lisäksi olisi hyvä tehdä strateginen suunnitelma, jossa pohdittaisiin esimerkiksi sitä, kenelle liveä tehdään sekä millaista live toimintaa tehdään ja miksi.

Sosiaalisen median väline	Kohde-ryhmä	Tavoiteltavien käyttäjien määrä	Päivityskertojen useus	Sisältö	Sopii parhaiten	Mikä huonoa	Muita huomioita	Prioriteetti/järjestys

Kuva 7: Päivi Timosen ulkoisen viestinnän toimintaympäristöanalyysin lomake (2010) esimerkkinä sosiaalisen median viestinnän suunnittelusta.

Instagramin lisäksi live toimintaa voi toteuttaa myös TikTokin puolella, joka on tällä hetkellä nuorten suosiossa. Turun Tyttöjen Talon haastattelussa tuotiin myös esille sisällön tuottaminen TikTokkiin yhdessä tyttöjen kanssa. Haastateltavan (H1) mukaan tytöt olivat TikTokista innoissaan,

<sup>180</sup> Safko 2010.

<sup>181</sup> Tyttöjen kommentteja Turun Tyttöjen Talon palautteista keväällä 2020.

joten yksi toiminnan mahdollisuus olisi tyttöjen osallistuttaminen sisällön tuottamiseen. Tämän lomassa olisi myös mahdollista toteuttaa mediakasvatusta erilaisten asioiden noustessa tekemisen lomassa pinnalle. Kuten edellä mainittiin, yhdessä sisällön tuottaminen voisi palvella aiheesta kiinnostuneita tyttöjä.

Turun Tyttöjen Talon olisi mahdollista hyödyntää sosiaalista mediaa myös muussa tarkoituksessa. Isokangas ja Kankkunen nostavat esimerkiksi Keskon sosiaalisena asiakaspalveluna. Kauppatalo Keskossa sosiaalista mediaa on hyödynnetty markkinointiin ja ulkoiseen viestintään, mutta myös asiakastyytyväisyyden kasvattamiseen. Keskon brändijohtajan Anne Laakson mukaan sosiaalisessa mediassa kerätty asiakaspalaute on uuden tason asiakaspalvelua, jossa voittaa sekä asiakas, että kauppias.<sup>182</sup> Turun Tyttöjen Talon kohdalla olisi mahdollista myös hankkia palautetta sosiaalisen median kautta. Esimerkiksi Instagramissa olisi mahdollisuus kysyä Instagramin tarinassa tytöiltä, mitä he itse toivoisivat verkkotoiminnalta, jos sitä aletaan Tyttöjen Talolla kehittämään. Tai jos Turun Tyttöjen Talo jatkaisi Instagram live toimintaa, voitaisiin kerätä samalla tavalla tytöiltä palautetta siitä, mitä toiveita heillä olisi livejen suhteen.

Kuten kaikessa verkkotoiminnassa, myös sosiaalisen median kanssa on hyvä muistaa tietyt ohjeistukset. Isokangas ja Kankkunen nostavat esille, että sosiaalisen median käytössä on hyvä ottaa huomioon omaa yritystä, toimialaa sekä työyhteisöä koskevat ohjeet sekä itse sosiaalisen median alustojen omat ohjeistukset. Lisäksi on otettava huomioon se, milloin sosiaalisessa mediassa toimii yksityishenkilönä ja milloin organisaationsa edustajana. On myös hyvä ottaa huomioon yleinen suhtautuminen sosiaaliseen mediaan.<sup>183</sup> Turun Tyttöjen Talon tapauksessa olisi hyvä ottaa huomioon nuorten suhtautuminen sosiaaliseen mediaan. Toisin sanoen täytyy ottaa huomioon nuorison oma verkkokulttuuri, ja käyttää niitä sosiaalisen median alustoja joita nuoret suosivat sekä luoda sen tyyppistä sisältöä josta nuoret pitävät.

---

<sup>182</sup> Isokangas & Kankkunen 2011.

<sup>183</sup> *ibid.*

## 8. Pohdintaa

Tämän pro gradu -tutkielman tavoitteena oli vastata päätutkimuskysymykseen: Miten Turun Tyttöjen Talon verkon kautta toteutettavaa toimintaa voitaisiin lähteä kehittämään ja millaista toimintaa voitaisiin toteuttaa verkon kautta tällä hetkellä? Tutkimuksessa kävi ilmi, että Turun Tyttöjen Talolla on mahdollisuus toteuttaa toimintaa myös verkon kautta, ja tällä hetkellä toteutettavaa toimintaa voisi muun muassa olla mediakasvatus, tutustumiset Turun Tyttöjen Talolle sekä vierailijoiden osallistuttaminen toimintaan verkon kautta. Mahdollisuus olisi myös toteuttaa lukupiirin kaltaisia ryhmätoiminnan muotoja verkossa, mutta ryhmätoiminnan toimivuus vaatisi toiminnan kokeilemista ja kehittämistä kokeilun myötä. Lisäksi toimintaa olisi mahdollista toteuttaa sosiaalisen median kautta sisällön luomisella tytöille ja tyttöjen kanssa sekä esimerkiksi Instagram tai TikTok livejen muodossa. Edellä mainittua toimintaa olisi siis mahdollista toteuttaa tämän Turun Tyttöjen Talon tämän hetkisillä resursseilla sekä työntekijöiden osaamisella, sillä Turun Tyttöjen Talon työntekijöillä on tämän kaltaisesta toiminnasta kokemusta poikkeustilan ajalta. Kuitenkin verkkotoiminnan toteuttaminen vaatisi työhyvinvoinnin sekä laadun kannalta sitä, että työntekijöille annetaan aikaa verkkotyön tekemiseen, eikä työtä laitettaisi muiden työtehtävien päälle.

Esille nousivat myös keskustelut Turun Tyttöjen Talon omasta chatista sekä peliryhmästä. Nämä kuitenkin vaatisivat enemmän resursseja, mutta toteuttaminen ei kuitenkaan ole mahdotonta. Isoin tarvittava resurssi olisi luultavasti verkkotoiminnan toteuttamiseen keskittyvä työntekijä, toimivat laitteistot sekä chat-alusta. Peliryhmän toimivuuden kannalta olisi hyvä, että ryhmää pitää työntekijä joka tuntee nuorten tyttöjen pelikulttuuria sekä hyvät laitteistot, jotka toimivasti pyörittävät verkkopelaamista. Olennaista kuitenkin kaiken verkkotoiminnan toteuttamiselle on huolellinen strateginen suunnittelu sekä eri verkkotoiminnan tehtävistä vastaavien työntekijöiden nimeäminen, jotka seuraavat toiminnan edistymistä sekä toimivuutta.

Lisäksi tutkimuksessa oli tarkoitus kartoittaa verkon kautta toteutetun järjestötoiminnan saavutettavuutta, hyötyjä sekä haittoja. Verkkotoiminta lisäsi aineistojen mukaan saavutettavuutta, sillä toiminta voi palvella joitain nuoria paremmin kuin paikan päällä toteutettu toiminta. Lisäksi toimintaa on mahdollista laajentaa verkon avulla koko Suomeen, jolloin Tyttöjen Talon kaltaista toimintaa voitaisiin tuoda myös paikkakunnille, joissa ei ole Tyttöjen Taloa. Verkkotoiminnan mahdollisuuksia olivat aineiston mukaan myös hyvät mahdollisuuden mediakasvatukselle. Haasteiksi nousivat tekniset ongelmat, verkkotoiminnan ympäristö, toimivan ryhmätoiminnan



toteuttaminen, tietoturvallisuus sekä sosiaalisen median palveluiden rajoitukset. Digitaalinen nuorisotyö on kuitenkin vasta kohtuullisen nuori nuorisotyön muoto niin nuorisotyön järjestöissä, että koko nuorisotyön kentällä. Resurssien lisääminen verkkotyötä kohtaan voisi vähentää verkkonuorisotyön ongelmia sekä lisätä sen mahdollisuuksia. Kuitenkin resurssien lisääminen verkkotyötä kohtaan vaatisi verkkotyön arvostamista resursseista päättävältä taholta. Turun Tyttöjen Talon kohdalla erilainen verkkotoiminta on paljolti riippuvainen Turun Tyttöjen Talon resursseista päättävästä tahosta. Kuitenkin tässä pro gradu -tutkielmassa nousi ilmi erittäin tärkeä tutkimustulos: tarve nuorisotyölle verkossa on suuri. Nuoret tarvitsevat isosisarusmaisen aikuisen tukea verkossa, joten verkkonuorisotyötä olisi hyvä lähteä kehittämään pidemmälle. Sua varten somessa -hanke toimii hyvänä esimerkkinä siitä, miten nuorisotyön on mahdollista jalkautua verkkoon. Turun Tyttöjen Talon kohdalla verkkonuorisotyö monipuolistaisi Turun Tyttöjen Talon toimintaa ja mahdollisesti auttaisi verkossa apua tarvitsevia tyttöjä sekä palvelisi niitä, joille verkkotoiminta on helpompaa kuin toiminta paikan päällä.

Koin tämän pro gradu -tutkielman onnistuneeksi, sillä sain vastaukset tutkimuskysymyksiini. Tutkimus ei kuitenkaan ollut täysin aukoton ja aihe vaatii lisätutkimusta. Tässä tutkimuksessa otettiin huomioon Turun Tyttöjen Talon kävijöiden mielipiteet kerättyjen palautteiden muodossa, mutta parempaa tutkimusaineistoa olisi saanut, jos olisi kerännyt tytöiltä palautetta vain Turun Tyttöjen Talon verkkotoiminnasta. Tällöin olisi saanut paremman käsityksen siitä mitä tytöt haluavat verkon kautta toteutettavalta toiminnalta. Tämä tutkimus painottuu lähinnä nuorisotyön alan työntekijöiden toiveisiin ja siihen minkä he itse kokevat mahdollisiksi verkkotoiminnan muodoiksi. Verkkotoiminnan toimivuuden kehittämiseksi olisi lisäksi hyvä tehdä pidempiaikainen tapaustutkimus, joka käsittelisi esimerkiksi ryhmätoiminnan toteuttamista ja kehittämistä verkossa. Tässä tutkielmassa verkkotoiminnan kehittäminen jää ”pinnalliselle tasolle”, sillä tutkimusaineistoa ei ole siitä, miten juuri tietynlaista verkkotoimintaa voitaisiin lähteä kehittämään Turun Tyttöjen Talolla.

Digitaalisessa nuorisotyössä on kuitenkin paljon haasteita edelleen myös edellä mainittujen resurssien lisäksi. Nuorten verkkotoimintaan osallistuminen, tietoturvallisuuden kysymykset, nuorilla käytössä olevat laitteet sekä tekniset ongelmat ovat kuitenkin osittain nuorisotyön palveluista riippumattomia, eikä esimerkiksi Tyttöjen Talon kaltaiset yhdistykset voi vaikuttaa näihin tekijöihin itse. Aiheesta olisi hyvä saada lisätutkimusta esimerkiksi siitä, millaisia resursseja Turun kaupungilla olisi mahdollista suunnata digitaalisen nuorisotyön kehittämiseksi ja

toteuttamiseksi. Lisäksi tutkimuksessa nousi esille aihe joka mielestäni kaipaisi lisätutkimusta: Miten opettavaista sisältöä sosiaaliseen mediaan tuottavat tahot, kuten nuorisotyönpalvelut voivat jakaa sisältöä asiallisesti ja oikeilla sanoilla ilman, että sisältö poistetaan tai esimerkiksi ”varjokielletään”. Kuten sanottu, digitaalinen nuorisotyö on suhteellisen uutta, ja vaatii vielä paljon, että saadaan toteutettua hyvin toimivaa ja monipuolista nuorisotyötä verkossa. Kuitenkin esimerkiksi Keijun varjo -hanke ja Sua varten somessa -hanke ovat hyviä esimerkkejä siitä, että toimivaa digitaalista nuorisotyötä on mahdollista toteuttaa, ja sille on myös nuorten mielestä tarvetta. Myös Turun Tyttöjen Talolle on hyvät edellytykset toimivan nuorisotyön toteuttamiseen verkossa.

## **9. Lähteet**

Kaikki Internet-osoitteet on tarkistettu 15.6.2022.

### **Haastatteluaineistot**

Keijun varjo -hankkeen työntekijän haastattelu, 2022.

Sua varten somessa -hankkeen työntekijän haastattelu, 2022.

Turun Tyttöjen Talon työntekijöiden haastattelut, 2022.

### **Tutkimusaineistot**

Turun Tyttöjen Talon palautelomakkeet vuosilta 2019-2022.

Turun Tyttöjen Talon yleisperhdytys opas henkilökunnan perehdytyksen ja työn hallinnan tueksi, 2019.

Sua Varten Somessa - Häirinnän muodot ja siihen puuttuminen, koulutuksen diat, 2022.

### **Kuvalähteet**

Kuva 1: Turun Tyttöjen Talon Instagram (@turuntyttojentalo), julkaistu 23.5.2022, kuvakaappaus otettu 2.6.2022 klo 15:17.

Kuva 2: Turun Tyttöjen Talon Instagram (@turuntyttojentalo), julkaistu 21.2.2022, kuvakaappaus otettu 2.6.2022 klo 15:16.

Kuva 3: Sua Varten Somessa - Häirinnän muodot ja siihen puuttuminen, koulutuksen diat, 2022.

Kuva 4: Sua Varten Somessa - Häirinnän muodot ja siihen puuttuminen, koulutuksen diat, 2022.

Kuva 5: Sua Varten Somessa - Häirinnän muodot ja siihen puuttuminen, koulutuksen diat, 2022.

Kuva 6: Sua Varten Somessa - Häirinnän muodot ja siihen puuttuminen, koulutuksen diat, 2022.

Kuva 7: Timonen, Päivi: ”Sosiaalisen median hyödyntäminen nuorisotyön ulkoisessa viestinnässä”, Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011. s. 153. Web. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/sahkoailmassa.pdf>

## Verkkosivut

Auralan nuoret verkkosivut, <http://auralannuoret.fi>.

Discordin nettisivut, discord.com.

Discord.Com: Answering Parents’ and Educators’ Top Questions: <https://discord.com/safety/360044149591-Answering-parents%27-and-educators%27-top-questions>.

Discord.Com: Tietoja, <https://discord.com/company>.

Doxy.me nettisivut. <https://doxy.me/en/>.

EYRICAn Verkkoperustaisen nuorten tieto- ja neuvontapalvelun periaatteet, <https://www.rovaniemi.fi/loader.aspx?id=49d5298d-d2c5-4d9a-a5f9-5782ba25d9de>."

Helsingin Tyttöjen Talon verkkosivut: Muut Tyttöjen Talot, <https://tyttojentalo.fi/yhteystiedot/maat-tyttojen-talot>.

Keijun Varjo -hankkeen nettisivut, <https://keijunvarjo.fi/index.php/tietoa/>.

Ict.oulu.fi: Breakout-huoneet Zoomissa (ryhmätyöskentely etäopetuksessa), <https://ict.oulu.fi/15309/>.

Lasten ja nuorten säätien nettisivut: Unelmien some: Mitä nuoret toivovat tulevaisuuden sosiaaliselta medialta, <https://www.nuori.fi/unelmien-some-2021/>.

Nuorille suunnatun verkkotyön foorumin eettiset ohjeet kohtaaville verkkopalveluille, <https://www.koordinaatti.fi/fi/koordinaatti/nusuvefo/eettiset-ohjeet-kohtaaville-verkkopalveluille>.

Peda.net: Flinga - yhteisöllinen alusta tiedolle, <https://peda.net/joensuu/jm/oio/alakoulu/fyat>.

Pelastakaa lapset nettisivut: Lapsen houkuttelu seksuaalisiin tarkoituksiin (grooming), <https://www.pelastakaaalapset.fi/kehittamis-ja-asiantuntijatyo/nettivihje-ja-seksuaalivakivallan-ennaltaehkaisy/tietoa-lapsiin-kohdistuvasta-seksuaalivakivallasta/lapsen-houkuttelu-seksuaalisiin-tarkoituksiin-grooming/>

Sekaisin247 nettisivut, <https://sekasin247.fi>.

Setlementtiliiton nettisivut: Mikä on Setlementti?, <https://setlementti.fi/mika-on-setlementti/>.

Setlementtityön strategia - Tahtotilamme vuosille 2019-2023. <https://jyvala.fi/wp-content/uploads/2019/02/Setlementtityon-strategia-2019-2023.pdf>.

Shortumin nettisivut: SEE FAR CBT ja assosiatiiviset kortit, <https://www.shortum.fi/koulutus/muut-terapeuttisten-taitojen-koulutukset/see-far-cbt-ja-assosiatiiviset-kortit/>.

Snapchatin nettisivut: Announcing New Policies for Snap’s Developer Platform, 17.3.2022. <https://www.snap.com/fi-FI/safety-and-impact>.

Sosiaali- ja terveysministeriön digitalisaatiolinjaukset 2025, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75526>.

Sua varten somessa -hankkeen nettisivut, <https://loistosetlementti.fi/sua-varten-somessa/>.

Turun Tyttöjen Talon nettisivut, <https://www.mimmi.fi>.

Valtioneuvoston julkaisut: Digitalisaatio terveyden ja hyvinvoinnin tukena, Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön digitalisaatiolinjaukset 2025, Julkaisuja 2016:5, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75526/JUL2016-5-hallinnonalan-digitalisaation-linjaukset-2025.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

WhatsApp Privacy Policy, 2022. <https://www.whatsapp.com/legal/privacy-policy-eea>.

## Tutkimuskirjallisuus

Alastalo, Jarno: ”Pakko painaa pitkää some-päivää!”, Teoksessa *Kohti digitaalista nuorisotyötä*, Toim. Heikki Lauha ja suvi Tuominen, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2016, 103-105.

Beyens, Ine, Eline Frison, and Steven Eggermont. “‘I Don’t Want to Miss a Thing’: Adolescents’ Fear of Missing Out and Its Relationship to Adolescents’ Social Needs, Facebook Use, and Facebook Related Stress.” *Computers in human behavior* 64, 2016: 1–8. Web. <https://www.sciencedirect-com.ezproxy.utu.fi/science/article/pii/S0747563216304198?via%3Dihub>.

Buckingham, David: ”Introducing Identity”, Teoksessa *Youth, Identity, and Digital Media*, Toim. David Buckingham, The John D. And Catherine T. MacArthur Foundation Series on Digital Media and Learning, The MIT Press, 2008. 1-22.

Cohlmeyer, Dana: ”Digitaalisen nuorisotyön tarkoituksen määrittely, ymmärtäminen ja oikeutus”, Teoksessa *Kohti digitaalista nuorisotyötä*, Toim. Heikki Lauha ja suvi Tuominen, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2016, 29-31.

Eischer, Heli & Tuppurainen, Johanna: *Tyttöjen Talo on kuin avoin koti*, Setlementtinuorten liitto ry, Painokurki Oy, Helsinki, 2010.

Fedeoff, Jaana & Pietilä, Mika: ”Nuorten tieto- ja neuvontatyö verkossa”, Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011. 61-72.

Forss, Marko: ”Älylaitteet ja niiden käyttöön liittyvät turvallisuusuhat”, Teoksessa *Lapset, nuoret ja älylaitteet - Taiten tasapainoon*, Toim. Silja Kosola, Mona Moisala ja Päivi Ruokonieni, Duodecim, Kustannus Oy, 2019. 118-134.

Gray, Kishonna L., Voorhees, Geralt & Vossen, Emma: *Feminism in Play*. Palgrave Macmillan US, Springer International Publishing AG, 2018. Web. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/kutu/reader.action?docID=5541232>.

Hedman, Johanna: ”Täällä tytöt pitää ääntä - Turun Tyttöjen Talon kävijöiden ajatuksia talon erityisyydestä ja toiminnan vaikutuksista”, Opinnäytetyö (Turun AMK), Sosiaalialan koulutusohjelma, Lapsi, -nuoriso- ja perhetyö, 2011.

Heinonen, Ulla. *Sähköinen yhteisöllisyys - kokemuksia vapaa-ajan, työn ja koulutuksen yhteisöistä verkossa*. Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen julkaisuja XIV, Pori, Gummerrus Kirjapaino Oy, Vaajakoski, 2008.

Huttunen, Tero & Merikivi, Jani: ”Nuorten kohtaaminen verkossa”, Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011. 42-54.

Ihonen, Alex: ”Peliharrastus, level 2”, Teoksessa *Verkko nuorten kokemana ja kertomana*, Toim. Heikki Lauha, Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2015, 70-71.

Isokangas, Antti & Kankkunen, Petteri: *Suora yhteys - Näin sosiaalinen media muuttaa yritykset*, Taloustieto Oy, Unigrafia Oy, Helsinki, 2011.

Joensuu, Mika: ”Nuoret verkossa toimijoina”: Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011.14-22.

Jokinen, Ilmo: ”Verkossa tehtävän nuorisotyön eettisiä periaatteita”, Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011.108-115.

Jääskeläinen, Liisa, Hautakorpi, Johanna, Onwen-Huma, Hanna, Niittymäki, Hanna, Pirttijärvi, Anssi, Lempinen, Miko, Kajander, Valpuri: ”Tasa-arvotyö on taitolaji”, Teoksessa *Opas sukupuolten tasa-arvon edistämiseen perusopetuksessa*, Opetushallitus, Oppaat ja käsikirjat 2015:5, Next Print Oy, Helsinki, 2016.

Kaisto, Jenni: *Ryhmänohjaus korkeakouluopiskelijoiden valmistumisen ja työelämään siirtymisen tukena*, Kalevaprint, Oulu, 2011.

Kalliala, Eija & Toikkanen, Tarmo: *Sosiaalinen media opetuksessa*, Oy Finn Lectura Ab, Esa Print Oy, Tampere, 2009. 121-130.

Keskitalo, Pigga: *Saamelaiskoulun kulttuurisensitiivisyyttä etsimässä kasvatusantropologian keinoin*. Sámi allaskuvla, Lapin Yliopisto, Rovaniemi, 2010.

Koivula, Merja & Mustola, Marleena: ”Varhaiskasvatuksen digiloikka ja muuttuva sukupolvijärjestys? Jännitteitä lastentarhaopettajien ja lasten kohtaamisissa digitaalisen teknologian äärellä”, *Kasvatus & Aika*, 2017, 11(3), 37-50.

Kojo, Marjaana: ”Verkkopelit - sosiaalista vai epäsosiaalista?”, Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011, 40-41.

Kosonen, Jussi: ”Pelitoimintaa seurakunnan nuorisotyössä”, Teoksessa *Verkko nuorisotyössä - Nuorisotyö verkossa*, Toim. Heikki Lauha ja Leena Tuuttila, Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2014, 83-86.

Kotilainen, Sirkku & Rantala, Leena: *Nuorten kansalaisidentiteetit ja mediakasvatus*, Nuorisoverkosto/ Nuorisotutkimusseura, Julkaisuja 89, Hakapaino, Helsinki, 2008.

Kuikka, Suvi: ”Eettiset ohjeet ohjaavat toimintaa”, Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011, 116-117.

Kupiainen, Reijo: ”Diginatiivit ja käyttäjälähtöinen kulttuuri”, *WiderScreen*, 2013, 16 (1).  
<http://widerscreen.fi/numerot/2013-1/diginatiivit/>.

Laaksonen, Sami: Digitaalisen työn arvostus on resursoinnin lähtökohta, Teoksessa *Kohti digitaalista nuorisotyötä*, Toim. Heikki Lauha ja suvi Tuominen, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2016, 92-96.

Lauha, Heikki (toimittaja), useita kirjoittajia: *Verkko nuorten kokemana ja kertomana*, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2015.

Lauha, Heikki & Tuominen, Suvi (toimittajat), useita kirjoittajia: *Kohti digitaalista nuorisotyötä*, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2016.

Lehtikangas, Annukka: ”Mitä verkko merkitsee nuorelle?”, Teoksessa *Verkko nuorten kokemana ja kertomana*, Toim. Heikki Lauha, Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2015, 21-25.

Lundvall, Anniina & Tuominen, Suvi: ”Mediakasvatusta verkkoperustaisessa nuorisotyössä”, Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011, 96-105.

Marcondes, Francisco S. et al. “A Profile on Twitter Shadowban: An AI Ethics Position Paper on Free-Speech”, Teoksessa *Intelligent Data Engineering and Automated Learning – IDEAL 2021*. Toim. Hujun Yin, David Camacho, Peter Tino, Richard Allmendinger, Antonio J. Tallón-Ballesteros, Ke Tang, Sung-Bae Cho, Paulo Novasis & Susana Nascimento, Springer International Publishing, 2021. 397–405. Web. [https://link-springer-com.ezproxy.utu.fi/chapter/10.1007/978-3-030-91608-4\\_39](https://link-springer-com.ezproxy.utu.fi/chapter/10.1007/978-3-030-91608-4_39).

Matikainen, Janne: *Vuorovaikutus verkossa - Verkkopohjaiset oppimisympäristöt vuorovaikutuksen näyttämönä*, Palmenia-Kustannus, Yliopistopaino, Helsinki, 2001.

McQuire, Scott: *The Media City Media, Architecture and Urban Space*, Los Angeles, Calif: SAGE, 2008. Web. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/kutu/detail.action?pq-origsite=primo&docID=420941>.

Merikivi, Jani, Mulari, Heta & Vilmilä, Fanny: ”Seeing beyond the concerns. Perspectives on children’s and young people’s mediated leisure time”, Teoksessa *Media in everyday life*, Toim. Heta Mulari, Finnish Research Network/Finnish Youth Research Society Publications 214, Unigrafia, Helsinki, 2019.

Meriläinen, Mikko & Moisala, Mona: ”Älylaitteet ja pelaaminen: Peliharrastus osana monipuolista arkea”, Teoksessa *Lapset, nuoret ja älylaitteet - Taiten tasapainoon*, Toim. Silja Kosola, Mona Moisala ja Päivi Ruokoniemi, Duodecim, Kustannus Oy, 2019. 56-64.

Mulari, Timo: ”Työhyvinvointi verkkoperustaisessa nuorisotyössä”, Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011, 122-129.

Nieminen, Juha: Vastavoiman hahmo - Nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristöt ja eetos, Teoksessa *Nuorisotyötä on tehtävä - Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet*, Toim. Anna Sell ja Tommi Hoikkala, 2007, 21-43.

Parviainen, Jaana. “Mediakaupungin Viettelyn Logiikka Ja Kairoottiset Silmänräpäykset”, *Media & viestintä* 37.1, 2014. Web. <https://journal.fi/mediaviestinta/article/view/62822>.

Pienimäki, Mari: ”Improving the wellbeing of at-risk youth through media participation”, *Media practice and education*, Vol 20, NO. 4, 2019. 364-377. Web. <https://www-tandfonline-com.ezproxy.utu.fi/doi/abs/10.1080/25741136.2018.1541371>.

Ranta, Juha & Kuula-Luumi, Arja: ”Haastattelun keruun ja käsittelyn ABC”, Teoksessa *Tutkimushaastattelun käsikirja*, Toim. Matti Hyvärinen, Pirjo Nikander ja Johanna Ruusuvoori, Vastapaino, Tampere, 2017.

Saarikivi, Katri & Martikainen, Silja: ”Älylaitteet, tunteet, empatia ja vuorovaikutus”, Teoksessa *Lapset, nuoret ja älylaitteet - Taiten tasapainoon*, Toim. Silja Kosola, Mona Moisala ja Päivi Ruokoniemi, Duodecim, Kustannus Oy, 2019, 22-42.

Safko, Lon. *The Social Media Bible: Tactics, Tools, and Strategies for Business Success*. 3rd ed. Hoboken: Wiley, 2010. Web. <https://ebookcentral.proquest.com/lib/kutu/reader.action?docID=822013>.

Salasuo, Mikko, Merikivi, Jani & Myllyniemi, Sami: ”Maailma muuttuu: Nuoret sukupolvet älylaiteyhteiskunnan etujoukkona”, Teoksessa *Lapset, nuoret ja älylaitteet - Taiten tasapainoon*, Toim. Silja Kosola, Mona Moisala ja Päivi Ruokoniemi, Duodecim, Kustannus Oy, 2019, 135-156.

Sammalniemi, Eeva & Karjalainen, Mira: ”Ilolla ja uuteruudella eteenpäin”, Teoksessa *Kohti digitaalista nuorisotyötä*, Toim. Heikki Lauha ja suvi Tuominen, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2016, 85-87.

Saranto, Kaija, Kinnunen, Ulla-Mari, Jylhä, Virpi & Kivekäs, Eija: ”Digitalisaatio ja sähköiset palvelut uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa”, Teoksessa *Uudistuva sosiaali ja terveysala*, Toim. Anneli Hujala & Helena Taskinen, 2020. Web. <https://directory.doabooks.org/handle/20.500.12854/39081>.

Savolainen, Sini: ”Verkkopedagogit kertovat - Ehkäisevää päihdetyötä verkossa”, Teoksessa *Verkko nuorisotyössä - Nuorisotyö verkossa*, Toim. Heikki Lauha ja Leena Tuuttila, Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2014, 73-76.

Seppälä, Marko: ”Moniammatillinen nuorten palveluiden chat”, Teoksessa *Verkko nuorisotyössä - Nuorisotyö verkossa*, Toim. Heikki Lauha ja Leena Tuuttila, Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2014, 137-139.

Sinisalo-Juha, Eeva & Timonen, Päivi: ”Verkkoperusteisen nuorisotyön määrittelyä ja teoriaa”, Teoksessa *Sähköä ilmassa - Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*, Toim. Jani Merikivi, Päivi Timonen ja Leena Tuuttila, Nuorisotutkimusseura, Unigrafia, Helsinki, 2011, 23-35.

Sipilä, Heidi: ”Verkossa vammaisenkin voi osallistua”, Teoksessa *Verkko nuorisotyössä - Nuorisotyö verkossa*, Toim. Heikki Lauha ja Leena Tuuttila, Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2014, 102-103.

Smith, Mark: *Beyond the Curriculum: Fostering Associational Life in Schools*. Teoksessa *Learning in Places: The Informal Education Reader*, Toim. Zvi Bekerman, Nicholas Burbules & Diana Silberman-Keller, New York: Peter Lang, 2006.

Sumiala, Johanna & Suurpää, Leena: ”Nuoruus mediakaupungissa - Tutkimuksen ja kasvatuksen muuttuvat ympäristöt”, Teoksessa *Verkko nuorten kokemana ja kertomana*, Toim. Heikki Lauha, Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, Paintek Pihlajamäki Oy, 17-20.

Söderlund, Markus & Linkola, Jussi: ”cMOOC digitaalisen nuorisotyön täydennyskoulutuksessa”, Teoksessa *Kohti digitaalista nuorisotyötä*, Toim. Heikki Lauha ja suvi Tuominen, Paintek Pihlajamäki Oy, Helsinki, 2016, 106-110.

Tuominen, Suvi: ”Mitä jokaisen nuorisotyöntekijän pitää osata?”, Teoksessa *Verkko nuorten kokemana ja kertomana*, Toim. Heikki Lauha, Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, Paintek Pihlajamäki Oy, 89-90.

Wartiainen, Piritta, Vuori, Anna & Tyllinen, Mari: *Digitalisaation mahdollisuudet sosiaalihuollossa asiakastieto- järjestelmän näkökulmasta*, Teoksessa *Sosiaaliala uudistuu : tietopohjan ja vuorovaikutuksen kysymyksiä*. Helsinki: Huoltaja-säätiö, 2020.

Weber, Sandra & Mitchell, Claudia: *Imaging, Keyboarding, and Posting Identities: Young People and New Media Technologies*, Teoksessa *Youth, Identity, and Digital Media*, Toim. David Buckingham, The John D. And Catherine T. MacArthur Foundation Series on Digital Media and Learning, The MIT Press, 2008, 24-47.

# LIITE 1

## TALLENNETUN HAASTATTELUAINIESTON KAYTTOLUPA

Ympyröi vastauksesi.

1. Haastattelua saa käyttää tutkimusaineistona kyseessä olevassa pro gradu -tutkielmassa

Kyllä/ Ei

2. Haastateltavan nimen saa mainita pro gradu -tutkielmassa

Kyllä/ Ei

3. Haastateltavaan saa ottaa yhteyttä täydentävissä kysymyksissä

Kyllä/ Ei

Paikka ja päivämäärä: \_\_\_\_\_

Haastateltavan nimi ja yhteystiedot

Haastattelijan nimi ja yhteystiedot

Tiia Juopperi,  
tejuop@utu.fi

Haastateltavan allekirjoitus

Haastattelijan allekirjoitus





**Turun Yliopisto  
Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen koulutusohjelma  
Digitaalinen kulttuuri**

**TALLENNETUN HAASTATTELUAINEISTON KÄYTTÖLUPA**

Tämän tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten verkossa tapahtuva toiminta eroaa paikan päällä tapahtuvasta toiminnasta: onko verkkotoiminnalla vaikutusta saavutettavuuteen, ja mitä hyviä tai huonoja puolia verkkotoiminnassa on. Verkkotoiminnalla tässä tutkimuksessa tarkoitetaan kaikenlaista verkon kautta tapahtuvaa ryhmä- tai yksilötoimintaa.

Tutkimusaineisto kerätään Turun yliopiston digitaalisen kulttuurin oppiaineen pro gradu -tutkielmaa varten. **Pro gradu -tutkielma tehdään Turun Tyttöjen Talolle verkkotoiminnan kehittämistä varten.**

Haastattelut tullaan nauhoittamaan haastattelijan henkilökohtaiselle tietokoneelle, ja haastattelussa sanottuja asioita voidaan käyttää pro gradu -tutkielman aineistona. Tutkimusaineistoa tullaan käyttämään vain haastattelijan pro gradu -tutkielmassa, ja sitä tullaan säilyttämään tutkimuksen ajan haastattelijan henkilökohtaisella tietokoneella salasanan takana. Pro gradu -tutkielman valmistuttua sekä äänitetty, että litteroitu haastattelu hävitetään asianmukaisesti.

**Käyttölupa täytetään kahtena kappaleena:** yksi kulkee talletettavan aineiston mukana ja yksi kappale jää haastateltavalle.

Käyttölupa toimii todisteena siitä, että haastattelija on pyytänyt haastateltavalta luvan äänitteen käyttöön. **Lupa ei ole sitova**, vaan haastateltavalla on oikeus halutessaan perua lupa aineiston käyttöön.

**Osoite johon käyttölupasopimuksen toinen kappale voidaan lähettää, jos haastattelu suoritetaan etänä:**



**Toisen allekirjoitetun kappaleen voi toimittaa myös sähköisesti.**